tygodnik.pl

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

Tygodnik Tucholski

ISSN 1234-6314

nr 46 (1758) 13 listopada 2025 cena 5,50 zł (w tym 5% VAT)

Reklama

OPTOMETRYSTA
BADANIE WZROKU
501 713 717
EXPRESS OPTYK • obok NETTO

Prezes SGL-u: „Jedyne antidotum na tych, którzy są nie do ruszenia”

DWUKADENCYJNOŚĆ

Ważą się losy burmistrza i wójtów. Co nam mówią?

Str. 11-13

W powiecie tucholskim, w większości przypadków, od 20 lat rządzą ci sami ludzie. Ustawa wprowadzona jeszcze przez PiS miała doprowadzić do ogromnych roszad w samorządach. Czy obecna koalicja zablokuje te zmiany? – Wielu ludzi stało się od władzy zależnych, a im mniejsza miejscowość, tym bardziej jest to widoczne. Samorządowców nie da się ruszyć. Start przeciwko takiemu wójtowi/burmistrzowi nierzadko wiąże się z konsekwencjami osobistymi – komentuje Andrzej Andrysiak, prezes Stowarzyszenia Gazet Lokalnych. – Obowiązujące przepisy są nieuczciwe. Staliśmy się ofiarami hejtu i zniewag. Politycy doprowadzili do tej sytuacji – uważa z kolei burmistrz Tadeusz Kowalski.

Fot. Agata Wiśniewska

Czy w centrum Tucholi pojawią się krótkie, bezpłatne postoje?

Str. 2-3

To jedno z proponowanych rozwiązań, które miałoby przyczynić się do ożywienia centrum Tucholi. Jeśli doczeka się realizacji, to jedynie na prywatnym gruncie – na mocy porozumienia z gminą. Według urzędników, ze względów prawnych, na parkingach objętych Strefą Płatnego Parkowania nie ma takiej możliwości. Dlaczego w innych miastach naszego regionu darmowe minuty w strefach funkcjonują? Dociekał tego Tomasz Nakielski.

Są prawymi rękami wójtów. Jak wyglądają ich majątki?

Str. 6

Czy rolnicy z gmin Cekcyn i Lubiewo doczekali się potwierdzenia strat po wiosennych przymrozkach?

Str. 4

Po co są Lasy Społeczne? Temat budzący emocje w skali całego kraju pojawił się w Tucholi

Str. 8

Tłum tucholan uczcił Święto Niepodległości

Str. 32

Reklama

GRUPA psb MRÓWKA

POLSKIE SKLEPY

WSZYSTKO W MISTRZOWSKICH CENACH

BYSEWO HURTOWNIA BUDOWLANA

Tuchola
ul. Warszawska 21

LAMPKI 100 LED
ZEWNĘTRZNE/WEWNĘTRZNE

HIT CENOWY
17,77 zł

LAMPKI 200LED 29,99zł/szt
LAMPKI 500LED 59,99zł/szt
LAMPKI 1000LED 99zł/szt

9 771234 631506

indeks 367915

eprasa.pl 6ace5e2a84

Czy w centrum Tucholi pojawią się krótkie, bezpłatne postoje?

To jedno z proponowanych rozwiązań, które miałoby przyczynić się do ożywienia centrum Tucholi omawiane na posiedzeniu komisji rozpatrującej petycję handlowców i mieszkańców starówki. Jeśli doczeka się realizacji, to jedynie na prywatnym gruncie (na mocy porozumienia z gminą), ponieważ, jak informowali urzędnicy tucholskiego ratusza, ze względów prawnych na parkingach objętych Strefą Płatnego Parkowania, nie ma takiej możliwości. Dlaczego w takim razie w innych miastach naszego regionu darmowe minuty w strefach funkcjonują? Dociekał tego Tomasz Nakielski, który – nie tylko w tym aspekcie – miał inne zdanie.

Tomasz Nakielski po wysłuchaniu wystąpień urzędników podzielił się z zebranymi swoimi wątpliwościami i spostrzeżeniami. Jego zdaniem wolne miejsca na parkingach przy rynku wiążą się ściśle z dużą liczbą zamkniętych sklepów.

Posiedzenie komisji skarg, wniosków i petycji, na którym pochylono się nad petycją mieszkańców oraz osób prowadzących działalność w centrum miasta w sprawie utworzenia strefy 30-minutowego, bezpłatnego parkowania na terenie starego miasta (pismo wpłynęło do urzędu 17 września) odbyło się 5 listopada. Obradom przewodniczył **Adam Brzoszczyk**, który poinformował, że w międzyczasie doszło już do spotkania przedstawicieli przedsiębiorców i radnego z tego okręgu: **Andrzeja Galinskiego** z burmistrzem **Tadeuszem Kowalskim** oraz **Waldemarem Walkowiakiem** – kierownikiem wydziału infrastruktury i planowania przestrzennego.

– Konkluzja z tego spotkania była taka, że składający petycję zmierzają do poprawy sytuacji przedsiębiorców w strefie staromiejskiej. Propozycja wprowadzenia 30-minutowego, bezpłatnego parkowania jest jedną z kilku inicjatyw, które mają na celu poprawienie, uzdrowienie sytuacji na starym mieście. Jeśli ta koncepcja nie przyniosłaby oczekiwanego skutku, przedsiębiorcy wyrazili gotowość do wspólnego poszukiwania innych rozwiązań – relacjonował radny Brzoszczyk, który również uczestniczył we wspomnianym spotkaniu (później w podobnym tonie wypowiedział się także burmistrz i radny Galinski).

Również Brzoszczyk zaznaczył na początku posiedzenia, że w jego trakcie nie jest planowane podjęcie rozstrzygnięcia, a jedynie ustalenie stanu faktycznego i prawnego w celu zorientowanio się na możliwości działania.

– W kolejnych tygodniach odbędzie się już posiedzenie w węższym gronie, tylko członków komisji – podczas którego zostanie wypracowane stanowisko w tej sprawie, poinformował radny.

W pierwszej kolejności głos zabrał Waldemar Walkowiak, który przedstawił zebranym prezentację poświęconą Strefie Płatnego Parkowania w Tucholi, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru centrum.

„Cel (rotacja) został osiągnięty”

Jak przypomniał kierownik wydziału infrastruktury i planowania przestrzennego, SPP w Tucholi funkcjonuje od 1 czerwca 2009 roku na ulicach placu Wolności i ulicy Chojnickiej. W 2021 roku jej zasięg rozszerzono na pozostałe ulice obszaru starego miasta oraz ulice: Nowodworskiego, Garbary, Świecką, Dworcową i Kolejową. Obecnie SPP obejmuje łącznie 610 płatnych miejsc parkingowych, z czego 30 znajduje się na pl. Wolności. Na terenie strefy zainstalowano 29 parkometrów.

Materiały UM w Tucholi

Obowiązujące obecnie stawki opłat za parkowanie wynoszą: 1 zł za postój do 20 minut (minimalna opłata), 3 zł za pierwszą godzinę, 3,40 zł za drugą, 3,80 zł za trzecią oraz 3 zł za czwartą i każdą kolejną godzinę parkowania.

Dalej, jak wskazywał urzędnik, ze statystyk dotyczących transakcji w parkometrach w okresie od maja do września bieżącego roku wynika, że 69,5% wszystkich transakcji w SPP dotyczyło postoju do jednej godziny, w tym 26,35% — do 20 minut. W przypadku pl. Wolności udział postojów do godziny wyniósł 78,3%, w tym 31,6% dotyczyło postoju do 20 minut.

– Dane te dobrze pokazują rotację w obrębie Strefy Płatnego Parkowania. Niemal 70% transakcji dotyczy krótkiego postoju związanego z załatwieniem sprawy. Cel, który przyświecał wyznaczeniu strefy, czyli wymuszenie rotacji pojazdów, został osiągnięty. [...] W przypadku placu Wolności jeszcze więcej transakcji jest na krótki postój – podnosił Waldemar Walkowiak.

W przygotowanej przez niego prezentacji znalazły się także dane dotyczące średniej liczby dziennych transakcji, z uwzględnieniem trzech lokalizacji: placu Wolności, pasażu przy ul. Nowodworskiego i w obszarze starego miasta. Od maja do września średnia liczba transakcji na pl. Wolności wynosiła od 202 do 226, przy 30 miejscach parkingowych. Niewiele więcej transakcji odnotowano przy pasażu (od 214 do 231), gdzie dostępnych jest 61 miejsc. W przypadku obszaru starego miasta, gdzie liczba miejsc parkingowych wynosi 180, dzienna rotacja wyniosła od 357 do 404 transakcji.

– Podsumowując, na placu Wolności znajduje się 30 miejsc postojowych, a średnia dzienna liczba transakcji z parkometru wynosi 211. Dodatkowo około 10% transakcji w strefie realizowanych jest za pomocą aplikacji mobilnych, co w przypadku placu Wolności przekłada się na średnią dzienną liczbę 7–8 pojazdów przypadających na jedno miejsce parkingowe w godzinach od 9:00 do 17:00 – stwierdził urzędnik.

Dla porównania, na pasażu przy ul. Nowodworskiego, mimo większej liczby miejsc parkingowych, wskaźnik ten wynosi niespełna 4 pojazdy na jedno miejsce dziennie.

– Miejsca na pl. Wolności są wyłączone ze sprzedaży abonamentów, tak aby służyły klientom oraz osobom załatwiającym sprawy w obrębie rynku – informował jeszcze Walkowiak.

Jeśli chodzi o przychody, największy udział mają parkometry – 69%, abonamenty – prawie 17%, a aplikacje i opłaty dodatkowe – po niemal 7%. W analizowanym okresie przychód z pl. Wolności wyniósł około 18% całkowitego przychodu pozostałego obszaru strefy. Jak sprawdziliśmy, SPP w Tucholi, od momentu jej rozszerzenia w roku 2021 do października 2025 r., przyniosła gminie dochód w wysokości 2.476.759,08 zł, a zarządcy wynagrodzenie sięgające 1.817.751,54 zł.

Potrzeba „magnesów” a nie zmian w SPP?

Do zaprezentowanych danych odniósł się włodarz Tucholi, podkreślając, że wprowadzenie strefy przed kilkunastoma laty oraz jej późniejsze modyfikacje przyniosły oczekiwane rezultaty.

– Mamy czarno na białym, że SPP spełniła swoje zadanie. Nie mówię tu wyłącznie o aspekcie finansowym, choć on jest też istotny i ważny, bo to są spore dochody. Najważniejsze było, by w centrum miasta następowała rotacja pojazdów – i ten cel został osiągnięty – powiedział burmistrz.

Zdaniem Tadeusza Kowalskiego wprowadzanie kolejnych zmian w strefie płatnego parkowania mogłoby przynieść więcej szkody niż pożytku. Dostrzega on jednak inne możliwości poprawy funkcjonowania centrum. W planach jest rozmowa z właścicielem prywatnego (aktualnie bezpłatnego) parkingu w pobliżu rynku o udostępnieniu kilku miejsc postojowych dla klientów – bezpłatnych przez 30–40 minut. Takie rozwiązanie mogłoby zostać wprowadzone na mocy porozumienia z gminą, a jego egzekwowaniem mogliby zająć się pracownicy ratusza bądź firma APCOA. Zaznaczmy, na razie to jedynie propozycja uzależniona od stanowiska właściciela parkingu.

W ocenie burmistrza ożywieniu centrum mogłyby sprzyjać m.in. organizacja kiermaszu bożonarodzeniowego oraz przeniesienie Galerii Borów Tucholskich do budynku przy ul. Wryczy. Ratusz rozważa także uruchomienie w tym miejscu punktu informacji turystycznej, remont toalet publicznych oraz budowę nowej na pl. Wolności. Jak podkreślał włodarz, gmina chce, by rynek stał się miejscem częściej odwiedzanym – nie tylko ze względów handlowych, ale również kulturalnych.

– Potrzeba nam więcej „magnesów”, które przyciągną

Reklama

eprasa.pl 6ace5e2a84

mieszkańców i gości do centrum. Jesteśmy gotowi, jako gmina, ponieść nawet większe nakłady finansowe na rzecz ożywienia rynku. Chcielibyśmy, by był to taki punkt, gdzie nawet przychodząc „w ciemno", zawsze można gdzieś wejść lub na chwilę się zatrzymać – mówił burmistrz, deklarując jednocześnie gotowość do stałego dialogu z przedsiębiorcami z centrum.

Radny Andrzej Galinski, jako przedstawiciel mieszkańców starego miasta, podkreślał, że ożywienie rynku jest kluczowym celem działań. Zaznaczył, że nikt nie upiera się, gdzie dokładnie powinny powstać miejsca bezpłatnego postoju i że takie rozwiązanie można zastosować na próbny okres, np. na rok. Tyle powinno wystarczyć, aby prowadzący działalność w centrum zobaczyli efekt po swoich obrotach. Ważne byłoby natomiast wprowadzenie na rynek ogólnodostępnych imprez oraz zniesienie w całej strefie płatnego parkowania obowiązku wpisywania numeru rejestracyjnego pojazdu przy zakupie biletu. Radny zwracał również uwagę, że jarmark staroci towarzyszący Dniom Borów Tucholskich powinien nadal odbywać się na rynku, jednak poza miejscami postojowymi. Zaproponował także, by Pochód Borowiaków przenieść na niedzielę, co mogłoby zachęcić więcej osób do odwiedzenia centrum miasta.

– Gdy zaczniemy działać, może zaczną znikać z centrum puste lokale – podnosił, dodając, że i starosta zadeklarował pomoc w kwestii ożywienia rynku.

Rotacja czy dochód?

Tomasz Nakielski pytał, jak wyglądała rotacja pojazdów w rejonie obecnej strefy przed jej wprowadzeniem. W odpowiedzi usłyszał od włodarza, że siłą rzeczy nie jest w stanie podać takich danych, ponieważ nie prowadzono wtedy pomiarów. Natomiast w jego odczuciu i mieszkańców, z którymi rozmawia, zmiana jest widoczna gołym okiem. Wskazywał, że wcześniej samochody stały na rynku nawet całymi dniami, w tym także pojazdy pracowników punktów zlokalizowanych w centrum i przyjezdnym ciężko było zatrzymać się na rynku.

– Wtedy rotacji nie było. Nie można było nawet postawić samochodu, żeby cokolwiek załatwić. Teraz, w ramach SPP płacę złotówkę, załatwiam, co potrzebuję i odjeżdżam – przyszedł w sukurs burmistrzowi radny **Tomasz Wegner**.

Takie wyjaśnienia nie usatysfakcjonowały mieszkańca, który stwierdził, że ciężko mówić o poprawie sytuacji związanej z rotacją pojazdów, skoro nie zostało to faktycznie zmierzone. Sam jej praktycznie nie dostrzega, a wolne miejsca na rynku tłumaczy raczej dużą liczbą zamkniętych sklepów. Zastanawiał się również, po co wprowadzać darmowe miejsca postojowe w pobliżu rynku, skoro – jak twierdzą władze – rotacja już się poprawiła.

– Te darmowe miejsca mają służyć temu, by wytrącić argument tym, którzy jako przeszkodę w odwiedzeniu rynku wskazują konieczność opłacenia parkingu. Jeśli dla kogoś barierą jest zapłacenie złotówki, chcemy dać mu alternatywę – wyjaśniał burmistrz.

Tomasz Nakielski przyznał, że uczestniczy w posiedzeniu komisji i kontynuuje temat darmowych pierwszych minut parkowania, ponieważ taki postulat zawarł w swoim programie wyborczym, gdy ubiegał się o mandat radnego (ostatecznie zdobył go Andrzej Galinski). Jak podkreślił, pomysł ten był wynikiem rozmów z mieszkańcami jego okręgu, dlatego konsekwentnie go forsuje. Dodał również, że złożona petycja potwierdza, iż mieszkańcy oczekują wprowadzenia darmowych minut w strefie płatnego parkowania.

Odwołując się do słów burmistrza wypowiedzianych podczas jednej z wcześniejszych sesji: „można wprowadzić wszystko, tylko kto to utrzyma" mieszkaniec zauważył, że w przypadku SPP aspekt ekonomiczny ma jednak istotne znaczenie.

Burmistrz uznał tę uwagę za „łapanie za słówka", ale przyznał, że nie można lekceważyć wpływów ze strefy. Jak podkreślał, gmina musi dbać o równowagę między dochodami a wydatkami, a część środków z opłat parkingowych mogłaby zostać przeznaczona na działania ożywiające centrum. Wskazał też, że symboliczna, minimalna opłata w wysokości 1 zł jasno pokazuje, iż celem strefy jest przede wszystkim zapewnienie rotacji miejsc postojowych.

Jego zdaniem pustoszejące centrum to zjawisko wpisujące się w tendencje ogólnopolskie, a nawet europejskie.

– Nie da się wypracować idealnych rozwiązań, które zadowolą wszystkich mieszkańców. Musimy dokonywać pewnych wyborów – mówił Tadeusz Kowalski, zachęcając Tomasza Nakielskiego, by włączył się w działania na rzecz ożywienia centrum.

W ocenie mieszkańca sama jego obecność na komisji była już takim wyrazem troski o miasto.

Andrzej Galinski podkreślał wielokrotnie, że cieszy się z faktu, że w końcu rozmawia się z przedstawicielami handlu odnośnie ożywienia centrum. Na komisji reprezentował właśnie tę grupę mieszkańców starego miasta.

Bezpłatne minuty w SPP niezgodne z prawem

Sytuację prawną funkcjonowania strefy płatnego parkowania omówiła **Zofia Kujath-Mrugowska**, radca prawna tucholskiego urzędu. Jak wyjaśniła, przepisy jednoznacznie wskazują, że skoro rada gminy ustanowiła SPP, ma również obowiązek określenia stawek za pierwszą godzinę parkowania. Ustawodawca nie dopuszcza możliwości wprowadzenia stawki zerowej, ponieważ każda kolejna opłata musi narastać progresywnie.

Zerowa stawka może dotyczyć jedynie ściśle określonych podmiotów, takich jak służby ratownicze, bezpieczeństwa czy transportu publicznego. Po konsultacji z organem nadzoru wojewody kujawsko-pomorskiego radca prawna potwierdziła, że w żadnym wypadku nie będą akceptowane rozwiązania zakładające darmową pierwszą godzinę postoju. Podkreśliła również, że wprowadzenie bezpłatnych miejsc na prywatnym parkingu w pobliżu rynku byłoby zgodne z prawem, ponieważ przepisy dotyczące SPP nie obejmują terenów prywatnych.

Tomasz Nakielski dopytywał, czy w takim razie Sępólno Krajeńskie łamie prawo, wprowadzając darmowe minuty parkowania.

– Nie wiem, czy Sępólno łamie prawo, tego nie oceniam – odpowiedziała Zofia Kujath-Mrugowska.

Głos zabrał również radny Adam Brzoszczyk, prywatnie prawnik, który podkreślił, że nie do komisji należy ocena uchwał innych samorządów.

– Każdy odpowiada za własne decyzje. Moim zdaniem uchwała wprowadzająca stawkę zerową dla wszystkich kierowców nie spełniałaby wymogów prawa – zaznaczył.

A co z miejscami? Są ok?

Andrzej Galinski podsumował, że widzi po stronie władz miasta otwartość na rozmowę i liczy, że uda się wspólnie wypracować jakiś „wspólny mianownik". Z kolei Tadeusz Kowalski zapewnił, że podejmie rozmowy z firmą APCOA, która wygrała przetarg na obsługę strefy na kolejne cztery lata, w sprawie ewentualnych zmian w jej funkcjonowaniu, tak aby przy zakupie biletu nie trzeba było wpisywać numeru rejestracyjnego pojazdu.

Na końcu dyskusja obrała nieco inny tor i zaostrzyła się, gdy Tomasz Nakielski dopytywał o sposób wytyczenia miejsc w SPP (chodziło o miejsca dla właścicieli nieruchomości). Wyrażał wątpliwość, czy te zlokalizowane bliżej niż 10 metrów od skrzyżowań są zgodne z przepisami prawa. Andrzej Galinski dopytywał, do czego takie pytania mają zmierzać, dostrzegając w nich potencjalne zagrożenie dla funkcjonowania mieszkańców i przedstawicieli handlu. Tomasz Nakielski zaprzeczył, jakoby taka była jego intencja, a sam musiał zmierzyć się z pytaniami radnej **Ewy Jaroch** odnośnie jego miejsca zameldowania i zamieszkania.

Adam Brzoszczyk wyjaśniał, że rada miejska ma kompetencje do ustanowienia strefy i określenia jej granic, natomiast konkretne miejsca w strefie wyznacza organ wykonawczy, przygotowując propozycje w porozumieniu z policją, które następnie zatwierdza starosta w ramach organizacji ruchu. Z kolei radca prawna urzędu podkreśliła, że strefa została ustanowiona zgodnie z procedurą, czyli wyczerpała wszystkie przewidziane prawem etapy. Natomiast jeżeli ktoś ma co do tego uwagi, to powinien złożyć je na piśmie. Komisja wtedy je rozpatrzy i przyjrzy się sytuacji bezpośrednio w terenie.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Reklama

AUTO PL REJESTRACJE
AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Reklama

CUK | UBEZPIECZENIA
MULTIAGENCJA ROKU 2024
AGRO
wszystkie oferty w 1 miejscu

UBEZPIECZ SWOJE
GOSPODARSTWO

Tuchola, ul. Pocztowa 6
525 545 145

Godziny otwarcia: pon. -piątek: 8-16, sobota: 9-12

Uprawy
z dotacją z budżetu państwa do 65% jak i pozostałe

Budynki
wszystkie wchodzące w skład Twojego gospodarstwa włącznie z ich wyposażeniem i fotowoltaiką

OC rolnika
szkody powstałe w związku z prowadzeniem gospodarstwa

Maszyny rolne
cały sprzęt, którym pracujesz w gospodarstwie od wszystkich ryzyk

Zwierzęta gospodarskie
także z dopłatą z budżetu państwa

PZU · AGRO Ubezpieczenia · TUZ UBEZPIECZENIA · ERGO HESTIA · InterRisk · COMPENSA · warta. · LINK4 · Proama · Allianz · wiener · UNIQA

eprasa.pl 6ace5e2a84

W przypadku Lubiewa sprawa nie zakończyła się tak pomyślnie, jak w Cekcynie

Czy rolnicy z gmin Cekcyn i Lubiewo doczekali się potwierdzenia strat po wiosennych przymrozkach?

Sprawa protokołów sporządzonych przez komisje ds. szacowania strat wyrządzonych przez wiosenne przymrozki w gminach Cekcyn i Lubiewo obiła się nawet o dane z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Oba samorządy o nie wnioskowały, ale na inny majowy dzień. Co za tym idzie... podano im odmienne temperatury, które poskutkowały różnymi decyzjami dyrektora Wydziału Rolnictwa i Środowiska Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

W drugiej połowie października pisaliśmy o pracach odrębnych komisji ds. szacowania strat wyrządzonych przez wiosenne przymrozki w gminach Cekcyn i Lubiewo. Problem, jaki opisywaliśmy w związku z nim, dotyczył niezatwierdzenia przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy sporządzonych protokołów.

Dane z IMGW miały rozstrzygnąć problem

W gminie Lubiewo komisja przymrozkowa sporządziła 113 protokołów, z których po pierwszej weryfikacji zatwierdzono jedynie 9 dokumentów. Ze stratami powyżej 30 procent było 6 protokołów, a poniżej 3. Z kolei w Cekcynie opracowano 81 takich dokumentów. Tych ze stratami powyżej 30 procent urząd wojewódzki zaakceptował 6, a poniżej 30 procent – 11 dokumentów. W obu samorządach szacowane straty dotyczą żyta ozimego i trwałych użytków zielonych.

Takie działanie Wydziału Rolnictwa i Środowiska w Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy kierowanego przez **Jarosława Jurzystę** nie spotkało się z przychylnością wójta gminy Cekcyn **Jacka Brygmana** i wójt gminy Lubiewo **Joanny Jastak**. Zaowocowało to spotkaniem zainteresowanych stron. Dyskusja, która odbyła się 16 października, zakończyła się tym, że każda ze stron pozostała przy swoich racjach, a sprawę rozstrzygnąć miały dane z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Oddział Morski w Gdyni.

-5 stopni dla Cekcyna i -3,6 stopni dla Lubiewa... Co to dało?

– Nie mam optymistycznych informacji. W ubiegłym tygodniu kontaktował się ze mną dyrektor Jurzysta. Dla niego najważniejszy był wynik ze stacji meteorologicznej w Lubiewie, która we wskazanym dniu [7 maja – red.] pokazała -3,6. Podtrzymał swoje zdanie, że ta temperatura nie mogła spowodować tak dużych strat. Uważa, że mógłby uwzględnić straty na poziomie 15 procent, ale na pewno nie takie, jakie wskazaliśmy [powyżej 30 procent – red.] – usłyszeliśmy w poniedziałek od Joanny Jastak. Do poprawy oceny nie przydała się informacja oparta o dokumentację zdjęciową, że stacja metrologiczna w Lubiewie mieści się... na terenie zabudowanym przy ul. Hallera.

– Na 113 protokołów 20 z nich wykazuje straty powyżej 30 procent. Pozostałe zostały nieuwzględnione – mówi wójt gminy Lubiewo.

Gmina Cekcyn wnioskowała o podanie temperatury z 13 maja. Instytut wskazuje, że tego dnia temperatura miała wynieść -5 stopni. Co za tym idzie, zatwierdzonych protokołów ze stratami powyżej 30 procent w produkcji roślinnej jest łącznie 30.

– Od lat zwracamy uwagę, że jest zbyt mała liczba certyfikowanych punktów pomiarowych. Na naszych terenach mamy wyraźne spadki temperatur. Gdy stacja oddalona jest 20-40 km od miejsca strat, wyniki nie oddają rzeczywistości. Po raz pierwszy spotkałem się z sytuacją, w której urząd wojewódzki podważał wyniki pracy komisji, którą sam powołał. Komisja w terenie szacowała te straty i starała się robić to rzetelnie. To nie powinno mieć miejsca. Jeżeli urząd wojewódzki miał wątpliwości, to mógł je zgłosić od razu po szacowaniu, a nie pół roku później – komentuje Jacek Brygman.

Anna Lipska

kronika policyjna

- We wtorek 4.11 o godz. 8:55 w Tucholi na skrzyżowaniu ul. Czerskiej z drogą w kierunku Stobna kierujący VW uderzył w tył poprzedzającej mazdy, którą kierowała 43-latka. Do rąk 31-latka powędrował mandat. Oboje kierujący byli mieszkańcami gm. Tuchola.
- Tego samego dnia o godz. 12:26 w Tucholi na terenie prywatnym przy ul. Chojnickiej kierujący ciężarową scanią podczas zawracania uderzył naczepą o materiały budowlane. Wobec mieszkańca Żagania nie stosowano środków prawnych.
- Również tego dnia o godz. 16:50 w Tucholi na ul. Warszawskiej kierowca toyoty nie ustąpił pierwszeństwa pieszemu na przejściu dla pieszych. Na szczęście u pieszego nie wystąpiły żadne obrażenia, w pojeździe też nie stwierdzono uszkodzeń, toteż dla 38-letniego mieszkańca Karsina sprawa zakończyła się pouczeniem.
- Także we wtorek policjanci zostali powiadomieni, że 30 października 2025 roku nieznana osoba, podszywając się za osobę na aplikacji Messenger, celowo wprowadziła w błąd 67-latkę z naszego powiatu, prosząc o podanie kodu BLIK. Poprzez działanie oszusta kobieta straciła pieniądze w kwocie 800 zł. Pamiętajmy, aby zawsze weryfikować prośby naszych znajomych o podanie kodów BLIK.
- W środę 5.11 o godz. 12:05 w Tucholi na ul. Świeckiej kierujący renault 18-latek wjechał na przejazd pomimo czerwonego sygnału świetlnego i uderzył w zaporę kolejową. Mieszkaniec Tucholi został ukarany mandatem karnym.
- Tego samego dnia w Tucholi policjanci zatrzymali 41-latka (zam. gm. Tuchola) kierującego seatem pomimo orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Tucholi zakazu kierowania pojazdami mechanicznymi. Mężczyźnie grozi do 5 lat pozbawienia wolności.
- W Żalnie natomiast policjanci zatrzymali 56-latka (zam. gm. Kęsowo), który kierował peugeotem w stanie nietrzeźwości. Urządzenie pomiarowe wskazało, że w jego organizmie znajduje się 1,2 promila alkoholu. Funkcjonariusze zatrzymali kierowcy prawo jazdy. Od mężczyzny została także pobrana krew do dalszych badań. Grozi mu do 3 lat pozbawienia wolności oraz sądowy zakaz prowadzenia pojazdów.
- W czwartek 6.11 o godz. 15:45 w Śliwicach na ul. Pod Rosochatkę kierująca toyotą 52-latka nie upewniła się co do możliwości wykonania manewru wyprzedzania i uderzyła w wyprzedzające ją audi, którym kierował 27-latek. Uderzony pojazd następnie uderzył w przydrożne drzewo. Obydwoje uczestnicy zdarzenia to mieszkańcy gm. Śliwice. Trwają czynności wyjaśniające – sprawa ma trafić do sądu.

G.

kronika strażacka

- W piątek 7.11 napłynęło zgłoszenie o nieprzytomnej kobiecie na ul. Grodzkiej w Tucholi. Gdy strażacy przybyli na miejsce, pani była już przytomna. Zmierzyli parametry życiowe. W tym czasie na miejsce przybył zespół ratownictwa medycznego z Sępólna Kr., który przejął pacjentkę.
- W sobotę 8.11 na drodze wojewódzkiej w Bladowie na zakręcie na odcinku 50 m na pasie w kierunku Chojnic leżała rozsypana kukurydza. Do akcji zaangażowano 1 zastęp JRG. Strażacy zabezpieczyli miejsce i uprzątnęli drogę.

G.

Reklama

ZATRUDNIMY
pracowników
do pracy w Niemczech
w ogrodnictwie
Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego
Kontakt telefoniczny od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 13:00
663-626-877

Reklama

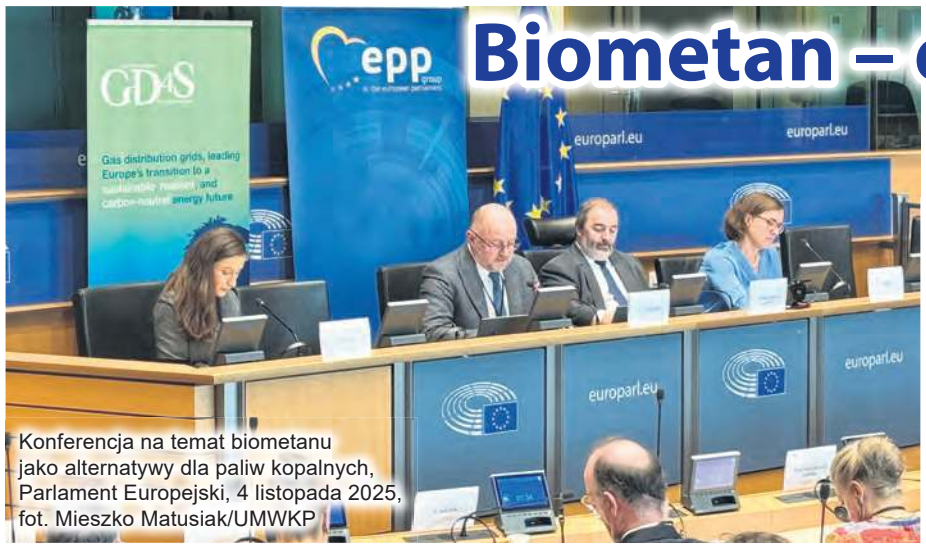
Cech Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Tucholi
Ośrodek Szkolenia Zawodowego, ul. Sępoleńska 22a
organizuje we własnej siedzibie:
kurs pedagogiczny
– potrzebny osobom szkolącym uczniów,
kurs wielozadaniowy
– przygotowujący do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich we wszystkich zawodach.
Polecamy również prowadzenie ksiąg podatkowych oraz rozliczenia z ZUS.
Ceny usług do uzgodnienia indywidualnie.
Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje biuro Cechu pod numerem telefonu (52) 334 36 77 w godzinach 7:30-15:00

Reklama

JARMARKI bożonarodzeniowe
Wiedeń
5-7.12.2025
koszt:
500 zł + 70 euro
Drezno
6.12.2025
koszt: 260 zł
Praga
12-14.12.2025
koszt:
500 zł + 90 euro
Budapeszt
12-14.12.2025
koszt:
500 zł + 70 euro
Berlin
13.12.2025
koszt: 230 zł
NOWOŚĆ!
wynajem własnych apartamentów
w samym sercu RZYMU
z widokiem na bazylikę św. Piotra
novumappartamenti.it
KOŁOBRZEG
wynajem apartamentów
novumapartamenty.pl
Biuro Turystyki i Transportu
NOVUM travel
ul.Gdańska 13e, 89-410 Więcbork
tel: 052-389-98-90, 512 512 120
e-mail: novumtravel@op.pl
ZAPRASZAMY!!!

eprasa.pl 6ace5e2a84

Biometan – ekologiczna alternatywa, szansa dla rolnictwa

Konferencja na temat biometanu jako alternatywy dla paliw kopalnych, Parlament Europejski, 4 listopada 2025, fot. Mieszko Matusiak/UMWKP

Marszałek Piotr Całbecki uczestniczył 4 listopada w Brukseli w konferencji poświęconej przyszłości zastosowania w energetyce rolniczego biometanu, który może stać się dla Europy szeroko stosowaną alternatywą dla paliw kopalnych.

Zabierając głos w dyskusji panelowej na temat europejskiej wizji wykorzystania biometanu, marszałek Piotr Całbecki, który jest też przewodniczącym Komisji Zasobów Naturalnych w Europejskim Komitecie Regionów (NAT), podkreślił zainteresowanie samorządów regionalnych i lokalnych w krajach członkowskich udziałem w tworzeniu rozwiązań, które pozwolą Europie wydostać się z obecnej pułapki energetycznej.

– Biometan to energetyka oparta na odnawialnych źródłach, zrównoważona i odpowiedzialna społecznie, to miejsca pracy i przychody dla rolników, a także wzmocnienie lokalnej i regionalnej niezależności energetycznej. Produkowany z bioresztek rolniczych i agroprzemysłowych gaz o parametrach energetycznych gazu ziemnego to rozwiązanie, które może odegrać ogromną rolę. Łączy bowiem ambicje klimatyczne z rozwojem obszarów wiejskich, dywersyfikacją dochodów rolniczych, bezpieczeństwem energetycznym i zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym. Chcemy, aby biometan był centralnym elementem europejskiej wizji biogospodarki – stwierdził w swoim wystąpieniu. Dodał, że NAT, której pracami kieruje, rozpoczęła właśnie prace nad opinią Komitetu Regionów w kwestii nowej unijnej strategii biogospodarki. Zaznaczył, że strategia ta powinna oznaczać m.in. stworzenie mechanizmów europejskiego wsparcia dla przedsięwzięć w tej dziedzinie.

Gospodarz naszego województwa podzielił się podczas spotkania naszym regionalnym doświadczeniem, związanym z istniejącą od kilkunastu lat przemysłową biogazownią w Liszkowie w powiecie inowrocławskim i planowaną nowoczesną wytwórnią biogazu w Bydgoszczy, a także kilkoma działającymi w Kujawsko-Pomorskiem prywatnymi biogazowniami. Zaznaczył, że pracujemy nad systemem produkcji biometanu w oparciu o współpracę rolników, świata nauki i podmiotów energetycznych. Nasz region, obok siedmiu innych regionów z sześciu krajów Unii Europejskiej, uczestniczy w projekcie „Terytorialne biorafinerie dla gospodarki o obiegu zamkniętym" (TeBiCe), którego celem jest m.in. wypracowanie strategii zagospodarowania odpadów sektora rolno-spożywczego na cele energetyczne.

Konferencję, która odbyła się w gmachu Parlamentu Europejskiego (PE), zorganizowały PE, Europejska Partia Ludowa i portugalska firma energetyczna Floene Energias. Gospodarzami byli portugalscy europosłowie Paulo do Nascimento Cabral i Paulo Cunha.

Poprawiamy bezpieczeństwo na drogach wojewódzkich

Trwają prace przy przebudowie i doświetleniu przejść dla pieszych i przystanków autobusowych wzdłuż dróg wojewódzkich. W wielu miejscowościach, szczególnie w sąsiedztwie szkół, montujemy też wyświetlacze prędkości skłaniające do bezpieczniejszej jazdy. Realizacja całego pakietu zadań pochłonie ponad 17 mln zł.

Fot. UMWKP

– Co roku modernizujemy około stu kilometrów wojewódzkich dróg – mówi marszałek **Piotr Całbecki.** *– Naszym priorytetem jest bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu, dlatego nie tylko modernizujemy drogi, budujemy ścieżki rowerowe i przebudowujemy newralgiczne skrzyżowania, ale także wdrażamy program doposażenia wojewódzkich tras w doświetlone przejścia i przystanki autobusowe. To nasza odpowiedź na oczekiwania mieszkańców.*

Cały pakiet zadań obejmuje doświetlenie 247 przejść dla pieszych, wykonanie 22 przystanków autobusowych, budowę 5 zatok autobusowych i montaż 18 wyświetlaczy prędkości w obrębie newralgicznych przejść. W wielu punktach dobudowujemy też fragmenty chodników.

W pierwszej kolejności prace rozpoczęły się na drogach wojewódzkich nr 252 w Bądkowie (powiat aleksandrowski), nr 317 w Kruszynie (powiat włocławski) oraz na trasie nr 560 pomiędzy Brodnicą i Rypinem. Wykonawcy układają niezbędne okablowanie, wbudowują fundamenty pod nowe latarnie, a następnie montują ledowe oprawy. W najbliższym czasie planowane jest rozpoczęcie robót na kolejnych drogach objętych projektem:

- na drodze wojewódzkiej nr 241 na odcinku Kcynia – Tuchola (40 przejść + 2 przystanki, 3 wyświetlacze, powiaty nakielski, sępoleński i tucholski),
- na drodze wojewódzkiej nr 251 na odcinku Żnin – Inowrocław (29 przejść + 1 przystanek, powiaty żniński i inowrocławski),
- na drodze wojewódzkiej nr 252 na odcinku Inowrocław – Włocławek (20 przejść + 4 wyświetlacze, powiaty inowrocławski, aleksandrowski i włocławski),
- na drodze wojewódzkiej nr 255 na odcinku Pakość – Strzelno (2 przejścia, powiat inowrocławski),
- na drodze wojewódzkiej nr 317 na odcinku Włocławek – Kruszyn (6 przejść + 2 przystanki, powiat włocławski),
- na drodze wojewódzkiej nr 412 Inowrocław – Kruszwica (2 przejścia + 4 zatoki autobusowe, powiat inowrocławski),
- na drodze wojewódzkiej nr 534 Grudziądz – Rypin (37 przejść + 3 przystanki + 1 wyświetlacz, powiaty grudziądzki, wąbrzeski, golubsko-dobrzyński i rypiński),
- na drodze wojewódzkiej nr 551 na odcinku Strzyżawa – Wąbrzeźno (43 przejścia + 10 przystanków + 4 wyświetlacze) powiaty bydgoski, chełmiński, toruński i wąbrzeski),
- na drodze wojewódzkiej nr 552 na odcinku Świerczynki – Lubicz (19 przejść + 2 przystanki + 2 wyświetlacze, powiat toruński),
- na drodze wojewódzkiej nr 553 na odcinku Toruń – Wybcz (29 przejść + 2 przystanki + 2 wyświetlacze),
- na drodze wojewódzkiej nr 560 na odcinku Brodnica – granica województwa (20 przejść + 1 zatoka autobusowa + 2 wyświetlacze, powiaty brodnicki i rypiński).

Na realizację całego programu poprawiającego bezpieczeństwo przede wszystkim pieszych, samorząd województwa wyda ponad 17 mln zł. Połowę środków pozyskaliśmy z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zakończenie realizacji całego programu planowane jest w przyszłym roku.

W ostatnich miesiącach w wielu miejscowościach, szczególnie w okolicach placówek oświatowych, zamontowaliśmy wyświetlacze prędkości. Pojawiły się one:

- w Mycielewie na drodze wojewódzkiej nr 247 (powiat nakielski),
- w Pakości na drodze wojewódzkiej nr 255 (powiat inowrocławski),
- w Żninie na drodze wojewódzkiej nr 251 (powiat żniński),
- w Maksymilianowie na drodze wojewódzkiej nr 244 (powiat bydgoski),
- w Bramce na drodze wojewódzkiej nr 240 (powiat świecki),
- w Grucznie na drodze wojewódzkiej nr 245 (powiat świecki),
- w Stolnie na drodze wojewódzkiej nr 548 (powiat chełmiński),
- w Golubiu-Dobrzyniu na drodze wojewódzkiej nr 554 (powiat golubsko-dobrzyński),
- w Obrowie na drodze wojewódzkiej nr 258 (powiat toruński),
- w Osięcinach na drodze wojewódzkiej nr 267 (powiat radziejowski),
- w Łaszewie na drodze wojewódzkiej nr 544 (powiat brodnicki),
- w Morzycach na drodze wojewódzkiej nr 267 (powiat radziejowski).

Wyświetlacz prędkości pojawił się m.in. w Mycielewie na drodze wojewódzkiej nr 247 (powiat nakielski), fot. ZDW

Kolejne wyświetlacze zamontowane zostaną wkrótce:

- w Kosowie na drodze wojewódzkiej nr 241 (powiat nakielski),
- w Strzelcach Dolnych na drodze wojewódzkiej nr 256 (powiat bydgoski),
- w Bieganowie na drodze wojewódzkiej nr 266 (powiat radziejowski),
- w Żabnie na drodze wojewódzkiej nr 254 (powiat mogileński),
- w Wieńcu na drodze wojewódzkiej nr 268 (powiat włocławski),
- w Nowym Dworze na drodze wojewódzkiej nr 534 (powiat grudziądzki).

Na zakup i montaż urządzeń wydamy około 350 tysięcy złotych. Wcześniej uruchomiliśmy program likwidacji miejsc niebezpiecznych, w ramach którego przebudujemy dwadzieścia trzy skrzyżowania. Na ten cel samorząd województwa zabezpiecza 72 miliony złotych.

Rekordowe wydatki na drogi

Na wojewódzki program modernizacji dróg wojewódzkich na najbliższe lata trafią 2 miliardy złotych. W ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (FEdKP 2021-2027), naszego programu regionalnego nowej perspektywy, na inwestycje drogowe, w tym m.in. nasz regionalny program budowy obwodnic, przeznaczamy 136 mln euro. Na część zadań związanych z rozbudową infrastruktury drogowej wykorzystamy też zdobyte dofinansowanie centralne (ok. 170 mln zł na obwodnice i około 450 mln zł na rozbudowę innych dróg).

Podziel się relacją z 11 listopada i wygraj nagrody

Zachęcamy mieszkańców i koła gospodyń wiejskich naszego regionu do udziału w naszym tradycyjnym konkursie na relację ze świętowania Narodowego Święta Niepodległości. Termin nadsyłania prac to 21 listopada.

– W naszym regionie udało się zbudować tradycję oficjalnych obchodów Święta Niepodległości w połączeniu z rodzinnymi spotkaniami przy stole i serwowaną na nich gęsiną jako głównym daniem. Zapraszam do świętowania oraz do udziału w konkursie. Jestem pewien, że i w tym roku uczestnicy zaskoczą jury pomysłowymi relacjami – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Czekamy na zgłoszenia, którymi powinny być kreatywne relacje z biesiadowania z okazji Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada, z daniem z gęsiny w roli głównej, przygotowane zgodnie z zapisami regulaminu. Jeden uczestnik może nadesłać tylko jedną pracę konkursową.

Na zgłoszenia czekamy do 21 listopada. Prace można przesyłać:

- **pocztą tradycyjną – liczy się data wpływu pracy do organizatora – na adres:**

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego plac Teatralny 2, 87-100 Toruń, pokój 219 z dopiskiem: „Konkurs na relacje gęsinowe".

- **mailowo – zgłoszenia przesyłane tą drogą muszą wpłynąć do dnia 21 listopada 2025 roku do godziny 24:00 – na adres gesina@kujawsko-pomorskie.pl**, wpisując w temacie e-maila „Konkurs na relacje gęsinowe". Zalecamy przesyłanie filmów konkursowych za pośrednictwem platformy hostingowej https://wetransfer.com

Nagrodami dla osób fizycznych będą karty podarunkowe do sieci sklepów ze sprzętem gospodarstwa domowego (I miejsce – 2000 złotych, II miejsce – 1500 złotych, III miejsce – 1000 złotych oraz po 500 zł dla wyróżnionych). Koła Gospodyń Wiejskich otrzymają nagrody finansowe (I nagroda – 2500 złotych, II nagroda – 1500 złotych, III nagroda – 1000 złotych).

Szczegóły oraz formularze zgłoszeniowe na www.kujawsko-pomorskie.pl

Więcej na www.kujawsko-pomorskie.pl

eprasa.pl 6ace5e2a84

Są prawymi rękami wójtów. Jak wyglądają ich majątki?

Finanse zastępczyń wojtów z powiatu tucholskiego? Zaglądamy do ich oświadczeń majątkowych. Monika Szczęsna, Dorota Gromowska, Jagoda Has, Łucja Koniarska i Katarzyna Daszkiewicz zarobiły w 2024 roku od około 132.000 zł do prawie 190.000 zł – różnice wynikają nie tylko z wynagrodzeń, ale też z dodatkowych źródeł dochodu, takich jak diety, najem czy emerytury.

Na łamach „Tygodnika" analizowaliśmy już majątki czołowych urzędników tucholskiego ratusza, z burmistrzem i jego zastępczynią na czele. Zajrzeliśmy także do oświadczeń majątkowych wójtów oraz prezesów spółek komunalnych. Tym razem kierujemy naszą uwagę w stronę zastępczyń wójtów. We wszystkich gminach wiejskich (Cekcyn, Kęsowo, Gostycyn, Lubiewo, Śliwice) funkcję tę pełnią właśnie panie.

Choć zarabia najmniej, w sumie ma najwięcej

Spore różnice widać już w wysokości samych wynagrodzeń. Najwięcej zarabia wicewójt gminy Gostycyn, pełniąca jednocześnie funkcję kierowniczki tutejszego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Jak wskazała **Dorota Gromowska**, z tytułu pełnienia obu funkcji w 2024 roku uzyskała wynagrodzenie w wysokości 162.072,10 zł. Dodając do tej kwoty dietę radnej (Gromowska była radną powiatową do kwietnia 2024 r.), łączne dochody wicewójt wyniosły 174.097 zł.

Drugie miejsce pod względem wysokości wynagrodzenia należy do zastępczyni **Joanny Jastak**. Wicewójt **Łucja Koniarska** w roku ubiegłym otrzymała 143.533,30 zł wynagrodzenia. Wraz ze świadczeniem emerytalnym (28.062,50 zł) i innymi dochodami łącznie to 172.770 zł.

Nieco mniejsze wynagrodzenie z tytułu pełnienia stanowiska osiągnęła **Monika Szczęsna**, wicewójt gminy Cekcyn, która w 2024 roku zarobiła 139.671,45 zł. **Katarzyna Daszkiewicz**, zastępczyni wójta gminy Śliwice, otrzymała 132.329,16 zł. Najniższe wynagrodzenie w urzędzie, wśród wicewójtów, zanotowała **Jagoda Has** – 128.496,52 zł. Jednak dzięki pozostałym źródłom (m.in. wynagrodzenia z Tucholskiego Związku Powiatowo-Gminnego) łącznie zarobiła 189.050 zł, co w naszym zestawieniu daje jej pierwsze miejsce pod względem wysokości dochodów. Przypomnijmy, że w artykule wskazano kwoty brutto.

Majątek w nieruchomościach

Zastępczyni **Radosława Januszewskiego** posiada także największy majątek ruchomy, który według oświadczenia opiewa na sumę 685.000 zł. Kolejna w zestawieniu jest Katarzyna Daszkiewicz, u której łączna wartość nieruchomości wynosi 625.000 zł, a tuż za nią plasuje się Dorota Gromowska z majątkiem wycenianym na 568.300 zł.

Więcej informacji, w tym o posiadanych oszczędnościach, zadłużniu lub jego braku, znajduje się w poszczególnych zestawieniach.

Agata Wiśniewska

Monika Szczęsna, wicewójt gm. Cekcyn, kierowniczka referatu rozwoju lokalnego, kultury, sportu i turystyki (l. 44)

Zarobiła:
wynagrodzenie – 139.671,45 zł.
Majątek odrębny.
Posiada:
dom o pow. 81,44 m² położony na działce o pow. 1390 m² o wartości 330.276 zł, pomieszczenia gospodarcze (przynależne do domu) o pow. 83,47 m². Własność w 1/2 części.
Oszczędności:
brak
Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł: brak.
Zadłużenie na 31 grudnia 2024 r.:
kredyt konsumencki w Banku Millenium SA, oprocentowanie 11,89% – 92.785,26 zł,
kredyt odnawialny w Banku Millenium S.A. – 50.000 zł,
kredyt gotówkowy mBank S.A., oprocentowanie 12,26% – 10.577,43 zł,
kredyt gotówkowy mBank S.A., oprocentowanie 14,29% – 10.329 zł,
kredyt odnawialny mBank S.A. – 27.000 zł.
Majątek odrębny.

Katarzyna Daszkiewicz, wicewójt gm. Śliwice (l. 32)

Zarobiła:
wynagrodzenie – 132.329,16 zł.
Posiada:
dom o pow. 180 m²
wart 515.000 zł,
budynek gospodarczy o pow. 35 m² wart 40.000 zł,
działkę o pow. 989 m² wartą 70.000 zł.
Małżeńska współwłasność majątkowa.
Oszczędności:
5000 zł.
Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:
Volkswagen Passat B8 z 2015 r.
Zadłużenie na 31 grudnia 2024 r.:
kredyt w PKO Bank Polski – Bezpieczny kredyt 2% – na zakup domu – 573.825,54 zł.

Jagoda Has, wicewójt gm. Kęsowo, dyrektorka biura TZP-G (l. 37)

Zarobiła:
wynagrodzenie z Urzędu Gminy Kęsowo – 128.496,52 zł,
wynagrodzenie z Tucholskiego Związku Powiatowo-Gminnego – 37.578,88 zł,
umowa zlecenie – 2975,51 zł
najem mieszkania – 20.000 zł.
Majątek odrębny.
Posiada:
dom o pow. 187,5 m² (łącznie z garażem) położony na działce o pow. 0,1214 ha o wartości 380.000 zł,
mieszkanie o pow. 63,23 m² warte 260.000 zł,
budynki gospodarze o pow. 130 m² do kapitalnego remontu o wartości łącznej z działką (o pow. 0,2054 ha) 45.000 zł.
Własność, majątek odrębny.
Oszczędności:
ok. 30.000 zł.
Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:
brak.
Zadłużenie na 31 grudnia 2024 r.:
brak.

Dorota Gromowska, wicewójt gm. Gostycyn, kierowniczka GOPS-u (l. 55)

Zarobiła:
wynagrodzenie – 162.072,10 zł ze składkami na ubezpieczenie społeczne i trzynastką, dieta radnej powiatowej – 12.024,92 zł (do kwietnia 2024 r.)
Posiada:
dom o pow. 140,4 m² wart 290.000 zł,
działkę pod budynkiem mieszkalnym o pow. 625,40 m² wartą 18.300 zł,
mieszkanie o pow. 46,70 m² warte 170.000 zł,
gospodarstwo rolne o pow. 8,4769 ha warte 90.000 zł,
Współwłasność małżeńska.
Z tyt. prowadzenia gospodarstwa rolnego osiągnęła przychód w wysokości 5556,05 zł (płatności obszarowe i płatności ONW).
Oszczędności:
7417,03 zł.
Pojazdy o wartości powyżej 10.000 zł:
Volkswagen Jetta z 2017 r. – 33.000 zł.
Ustawowa współwłasność majątkowa.
Zadłużenie na 31 grudnia 2024 r.: brak.

Łucja Koniarska, wicewójt gm. Lubiewo (62 l.)

Zarobiła:
wynagrodzenie – 143.533,30 zł,
emerytura – 28.062,50 zł,
umowy zlecenia – 704 zł
inne – 470 zł.
Wymienione dochody stanowią współwłasność majątkową małżeńską.
Posiada:
dom o pow. 150 m² wart 200.000 zł,
działkę o pow. 987m², na której położony jest dom, wartą 30.000 zł.
Współwłasność z synem i mężem.
Oszczędności:
50.000 zł.
Pojazdy o wartości powyżej 10 tys. zł:
Opel Mokka z 2018 r.
Współwłasność majątkowa małżeńska.
Zadłużenie na 31 grudnia 2024 r.:
nie dotyczy.

Ogłoszenie płatne

Wójt Gminy Kęsowo
Ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Kęsowo:

Oznaczenie wg ewidencji gruntów	Oznaczenie wg księgi wieczystej	Powierzchnia działki (ha)	Opis i położenie nieruchomości	Przeznaczenie nieruchomości	Cena wywoławcza	Wadium (w zł)
działka nr 416/18 obręb Kęsowo	BY1T/00023274/2	0,0308 ha	Lokal mieszkalny nr 5 wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej położony w budynku czterolokalowym przy ul. Szkolnej 11 w Kęsowie na I piętrze, o powierzchni użytkowej 70,63 m² składający się z przedpokoju, łazienki z WC, kuchni, pokoju z alkową i komórki. Lokal wyposażony jest w instalację ciepłej i zimnej wody użytkowej, instalację kanalizacji sanitarnej, instalację elektryczną, instalację centralnego ogrzewania zasilanego z indywidualnej kotłowni CO. Dojście i dojazd do nieruchomości poprzez działkę gruntu nr 416/16, nieodpłatna służebność przejścia i przejazdu.	lokal mieszkalny	172 800,00 zł	12 096,00 zł
działka nr 43/7 obręb Kęsowo	BY1T/00027587/7	0,1032 ha	Działka położona w Sicinach, zabudowana budynkiem gospodarczym o pow. 32,50 m². Działka uzbrojona w sieć energetyczną, wodociągową i kanalizacyjną.	Działka znajduje się na terenie jednostki funkcjonalno-przestrzennej jako A1- rozwój usług, przedsiębiorczości i funkcji mieszkaniowej.	40 000,00 zł	2 800,00 zł

1. Termin i miejsce przetargu: przetarg odbędzie się **16 grudnia 2025 r.** o godzinie 10:00 w Urzędzie Gminy w Kęsowie przy ul. Głównej 11, biuro nr 18.
2. Obciążenie i zobowiązania nieruchomości: nieruchomości są wolne od wszelkich obciążeń i zobowiązań.
3. Warunki przetargu:
aby przystąpić do przetargu należy wnieść wadium w pieniądzu oraz okazać komisji przetargowej dowód wpłaty wadium. Wpłaty wadium z zaznaczeniem **tytułu: wadium działka (nr działki i obręb)** w podanej w tabeli **wysokości w terminie do 11 grudnia 2025 r.** (decyduje dzień odnotowania środków na rachunku Urzędu Gminy w Kęsowie) należy dokonać przelewem na rachunek bankowy Urzędu Gminy w Kęsowie: Bank Spółdzielczy w Tucholi **91 8174 0004 0016 5930 2000 0006**.
4. Dodatkowe informacje: szczegółowe informacje dotyczące sprzedawanych nieruchomości można uzyskać w Referacie Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Środków Zewnętrznych Urzędu Gminy w Kęsowie ul. Główna 11, pok. nr 2, tel. 52 334 40 91 wew. 12 oraz na stronie www.bip.kesowo.pl (sprzedaż, dzierżawa i najem mienia).

eprasa.pl 6ace5e2a84

Komisja przyjęła petycję mieszkańców Lubierzyna w sprawie odłączenia od sołectwa Stobno

Radni miejscy z komisji skarg, wniosków i petycji jednogłośnie opowiedzieli się za przyjęciem petycji mieszkańców Lubierzyna, którzy chcą odłączenia swojej miejscowości od sołectwa Stobno i przyłączenia jej do sąsiedniego sołectwa Raciąż.

Posiedzenie komisji, na którym rajcy pochylili się nad wnioskiem mieszkańców Lubierzyna, odbyło się w środę (5 listopada).

Jak poinformowała sekretarz gminy, **Justyna Gackowska** w Lubierzynie na pobyt stały zameldowanych jest 99 osób. Na pobyt czasowy – nikt. Petycję, która wpłynęła do tucholskiego ratusza, podpisało 38 mieszkańców Lubierzyna. Trzech podpisów urzędnicy nie byli w stanie zidentyfikować, a dwa należały do osób niezameldowanych w miejscowości.

– Dlatego bierzemy pod uwagę, że petycję podpisało 38 mieszkańców miejscowości Lubierzyn – podsumowała sekretarz gminy.

Członkowie komisji jednogłośnie przyjęli petycję mieszkańcow Lubierzyna. Na zdjęciu Andrzej Galinski, Adam Brzoszczyk, Barbara Śledź, Ewa Jaroch i Tomasz Wegner.

Pod wieloma względami bliżej im do Raciąża

W petycji mieszkańcy wskazali, że chcą przeniesienia Lubierzyna do sołectwa Raciąż z uwagi na to, iż czują się z nim bardziej związani – choćby przez takie instytucje jak szkoła, kościół, dom kultury czy sklepy spożywcze.

„Z uwagi na codzienną bytność w tychże miejscach moglibyśmy załatwić nasze wszelkie sprawy związane z sołectwem, jak choćby dokonywanie opłat u sołtysa czy też zgłaszanie różnych problemów życia codziennego związanych z funkcjonowaniem sołectwa" – argumentują w swojej petycji.

Dodają również, że obecnie, aby to zrobić, muszą udawać się do Stobna, „co stanowi uciążliwość i powoduje niepotrzebne straty czasu". Mieszkańcy Lubierzyna podnoszą ponadto, że emocjonalnie są bardziej związani z Raciążem.

Komisja daje zielone światło. Co dalej?

Korzystając z obecności **Tomasza Wegnera**, radnego z sołectwa Stobno przewodnicząca komisji, **Barbara Śledź**, poprosiła go o zabranie głosu w sprawie, pytając wprost, czy jest zgoda mieszkańców na odłączenie od dotychczasowego sołectwa.

– Tak, jak najbardziej – potwierdził radny, wskazując, że właśnie takie stanowisko wyłania się z odbytych rozmów z mieszkańcami i zebrania.

W przeprowadzonym głosowaniu członkowie komisji jednogłośnie opowiedzieli się za przyjęciem petycji, co otwiera dalszą drogę do procedowania sprawy. Już w szerszym gremium – na forum całej rady – odbędzie się głosowanie nad projektem uchwały o przystąpieniu do procedury zmiany przynależności miejscowości Lubierzyn z sołectwa Stobno do sołectwa Raciąż oraz przeprowadzenia w tym zakresie konsultacji społecznych.

– W ramach konsultacji gmina będzie musiała zapytać mieszkańców sołectwa Stobno, czy chcą, żeby miejscowość Lubierzyn została odłączona od ich sołectwa, a także mieszkańców sołectwa Raciąż – czy wyrażają zgodę na jej przyłączenie – wyjaśniała Justyna Gackowska.

Od wyników konsultacji zależeć będzie, czy rada podejmie prace nad kolejną uchwałą dotyczącą zmiany statutów sołectw. Ewentualna zmiana przynależności sołectwa dla miejscowości Lubierzyn nie będzie rodzić kosztów.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Artykuł sponsorowany

Ciepło z natury – nowoczesne ogrzewanie domów

Pompa ciepła zmienia oblicze polskich miast i wsi. Sielskie krajobrazy bez dymu z kominów, miasta bez smogu, bezpieczne i ciepłe domy, których nie trzeba ogrzewać kotłami na paliwa stałe to nowa rzeczywistość.

Mieszkańcy wsi i małych miast coraz chętniej korzystają z pomp ciepła. W przeciwieństwie do pieców na węgiel czy drewno, pompa nie wymaga codziennego rozpalania i noszenia opału, działa automatycznie, wykorzystując energię z powietrza, wody lub ziemi, by ogrzać dom i wodę użytkową. Zapewnia czyste powietrze, komfort, bezpieczeństwo i niższe rachunki. Nie zależy od sieci ciepłowniczych i gazowych, których w wielu miejscach nie ma. Z pompą nie ma też obaw o zaczadzenie.

CZY WARTO POSTAWIĆ NA POMPĘ CIEPŁA?

Urządzenie „wydobywa" ciepło z otoczenia nawet wtedy, gdy na zewnątrz panuje mróz. Jest ekologiczne, ciche i wydajne. W porównaniu z tradycyjnymi kotłami, pompy ciepła są 3 do 5 razy bardziej efektywne. Oznacza to, że z każdej pobranej jednostki energii dostarcza nawet pięć jednostek ciepła. Dzięki temu ogrzewanie jest wygodne i ekonomiczne.

Właściwie dobrana i zainstalowana pompa ciepła zwróci się po kilku latach, a potem zapewni oszczędności. Może współpracować z instalacją fotowoltaiczną i magazynem energii, co obniży koszty i uniezależni od wahań cen prądu czy paliw.

CO SĄDZĄ UŻYTKOWNICY?

Jak wynika z badań SW Research z sierpnia 2025 roku, aż 80% polskich użytkowników pomp ciepła jest zadowolonych, a tylko 5% ma uwagi. To najwyższy wskaźnik satysfakcji wśród technologii grzewczych. Użytkownicy cenią wygodę obsługi (84%), bezawaryjność (77%) i stabilne koszty (62%).

Pompy ciepła sprawdzą się w nowych i starszych domach, także na wsi. Jak pokazuje badanie SW Research, satysfakcja z pomp ciepła jest wysoka niezależnie od wieku budynku i innych rozwiązań energooszczędnych. W ocieplonych domach ponad 80% respondentów deklaruje pełne zadowolenie, a w nieocieplonych budynkach ten odsetek sięga 63%.

KOMFORT, BEZPIECZEŃSTWO, WYGODA

Pompa ciepła jest praktycznie bezobsługowa. Dostosowuje swoją pracę do temperatury na zewnątrz i oczekiwanej temperatury wewnątrz budynku. Przez aplikację w telefonie można zdalnie ustawić temperaturę, harmonogram, a nawet włączyć tryb urlopowy. To ogromna zmiana dla mieszkańców małych miejscowości, którzy byli przyzwyczajeni do pracy przy piecu i konieczności gromadzenia węgla czy drewna na zimę.

Choć koszt zakupu i montażu pompy ciepła jest znaczący, należy pamiętać, że to inwestycja długoterminowa. Dobrze dobrany system, zainstalowany przez profesjonalistę, spłaci się w kilka lat. A później generuje realne oszczędności.

Dostępne są krajowe i lokalne programy oferujące dotacje na zakup i montaż pomp ciepła. Coraz częściej gminy wspierają inwestycje w pompy ciepła – finansowo i edukacyjnie. Informacje można znaleźć m.in. na stronie www.pompujcieplozglowa.pl.

GŁOS EKSPERTÓW

Paweł Lachman, prezes PORT PC: – Wysoki poziom zadowolenia użytkowników to najlepszy dowód, że technologia pomp ciepła sprawdza się w praktyce. To rozwiązanie wygodne, bezobsługowe i odporne na wahania cen energii. Pompa ciepła jest najefektywniejszym źródłem ogrzewania dla polskich domów, zwłaszcza poza wielkimi metropoliami.

Bartłomiej Derski, ekspert rynku energetycznego: – Popularność pomp ciepła rośnie nie dlatego, że są modne, ale dlatego, że po prostu działają – cicho, niezawodnie i taniej niż wiele tradycyjnych rozwiązań.

NAJWIĘCEJ POMP NA WSI

To na wsi i w małych miastach pompy ciepła mają duże znaczenie. Dawniej dzieci często wracały ze szkoły do wychłodzonych domów, bo rodzice pracowali i nie miał kto napalić w piecu. Do domu z pompą ciepła aż chce się wracać, bo jest zawsze ciepły i przytulny.

Dla rolników i właścicieli małych firm to szansa na poprawę efektywności energetycznej i lepsze warunki pracy. Pompa ciepła ogrzewa dom, ale i warsztat, sklep czy gospodarstwo.

W Unii Europejskiej działa już ponad 25 milionów pomp ciepła, a w Polsce w systemach centralnego ogrzewania budynków – około 700 tysięcy. To technologia, która nie jest nowa, lecz dopiero teraz doceniana. Wynalazek Nicolasa Carnota, rozwinięty w XIX wieku przez Petera von Rittingera i współcześnie udoskonalony, pomógł rozwiązać problemy ekologicznego ogrzewania. Dzięki pompom możemy oddychać czystym powietrzem.

WYBÓR INSTALATORA

Jak w każdej inwestycji technicznej, kluczem jest dobór odpowiedniego urządzenia i profesjonalny montaż. Pomogą w tym poradniki PORT PC dostępne online:

- **„Jak wybrać instalatora do montażu pompy ciepła?"** – o kwalifikacjach wykonawcy instalacji i serwisie,
- **„Jak optymalnie obsługiwać pompę ciepła?"** – praktyczne wskazówki dla użytkowników,
- **„Czy Twój dom jest gotowy na pompę ciepła?"** – lista 10 korzyści i 5 obszarów do sprawdzenia przed inwestycją.

Materiały są dostępne na stronie **Pompuj ciepło z głową**.

• • •

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o pompach ciepła, ich finansowaniu i eksploatacji, odwiedź:

- www.pompujcieplozglowa.pl – oficjalna kampania edukacyjna PORT PC,
- https://pobe.pl/uproszczony-kalkulator-pobe-przez-polski-alarm-smogowy/ – kalkulator kosztów ogrzewania,
- https://www.facebook.com/pompujcieplozglowa/ – społeczność użytkowników i ekspertów.

eprasa.pl 6ace5e2a84

Ożywiona dyskusja z przedstawicielem ministerstwa w Branżowym Centrum Umiejętności w Tucholi

Po co są Lasy Społeczne?

Temat budzący emocje w skali całego kraju pojawił się w Tucholi

Przedstawiciele różnych gałęzi leśnictwa – od ludzi Lasów Państwowych przez naukowców, po praktyków z przemysłu i usług leśnych – spotkali się w Tucholi, dyskutując o pomyśle utworzenia w Polsce Lasów Społecznych i przygotowywania Narodowego Programu Leśnego. – Jaką mamy gwarancję, że program nie trafi do kosza, jeśli znów zmieni się opcja polityczna? – m.in. takie pytania padały w sali Branżowego Centrum Umiejętności – szkoły, która działa przy Technikum Leśnym w Tucholi. Niemniejszy szmer i poruszenie wśród fachowców wywołała koncepcja Lasów Społecznych.

W Branżowym Centrum Umiejętności w Tucholi spotkali się przedstawiciele różnych środowisk związanych z leśnictwem. Żywo dyskutowali o planach Ministerstwa Klimatu i Środowiska z jego przedstawicielem Radomirem Dyjakiem.

– Chcę, aby Tuchola i Bory Tucholskie stały się miejscem dyskusji o najważniejszych kwestiach dotyczących przyszłości leśnictwa i to w skali całej Polski – podkreśla w rozmowie z „Tygodnikiem Tucholskim” **Piotr Marciniak**, dyrektor Technikum Leśnego w Tucholi i inicjator powstania Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie leśnictwo. Szkoła kształci od tego roku przede wszystkim osoby dorosłe, pracujące w lasach, od ludzi zajmujących się administracją po praktyków wykonujących zadania w terenie (jest też część kształcenia skierowana do młodzieży). Dyrektorem BCU jest **Roman Smoliński**, nauczyciel z kadry pedagogicznej Technikum Leśnego w Tucholi.

Przedstawiciel ministerstwa kontra przedstawiciele branży leśnej

BCU prowadzi kursy i szkolenia, ale zamierzeniem centrum jest też tworzenie paneli dyskusyjnych, z których wnioski będą miały wymierny wpływ na kształtowanie polityki leśnej, zarówno o zasięgu regionalnym, jak i krajowym. W tym celu szkoła zaczęła spotkania networkingowe o tematach strategicznych dla leśnictwa. Networkingowe, bo toczące się jednocześnie tu na miejscu w BCU, ale i nawiązujące kontakt na żywo ze wskazanymi gośćmi online. Na przełomie października i listopada z ekranu do gości BCU mówił **Radomir Dyjak**, ekspert w Departamencie Leśnictwa i Łowiectwa w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Na przeciwko, z drugiej strony ekranu, miał całą paletę rozmówców zadających trudne pytania i reprezentujących każdą ważną gałąź leśnictwa. Dyskutować chcieli nadleśniczy nadleśnictw z terenu powiatu tucholskiego i świeckiego, urzędnicy Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, naukowcy, ale też bardzo aktywni szefowie dwóch stowarzyszeń zrzeszających przedstawicieli szerokiego przemysłu drzewnego i pracodawców leśnych. W spotkaniu uczestniczyli starosta tucholski **Andrzej Urbański** i burmistrz Tucholi **Tadeusz Kowalski**.

– Jesteśmy gminą i powiatem o leśnym charakterze. To dobrze, że samorządowcy wsłuchują się w dyskusje i plany dotyczące leśnictwa, bo ten temat dotyczy także ich – zwraca uwagę dyrektor Piotr Marciniak.

Każdy ciągnie kołdrę w swoją stronę

Specjalista z ramienia ministerstwa nie mógł w Tucholi prowadzić zbyt długiego monologu, bo nie pozwolił mu na to mocny skład gości. Wśród nich rodziły się kolejne pytania, a niekiedy poważne wątpliwości co do przedstawianego tematu. A były nimi prace nad tworzeniem Narodowego Planu Leśnego i realizowana już koncepcja wydzielenia oraz utworzenia Lasów Społecznych. Najpierw krótko o tym pierwszym. NPL ma być szeroką i zapisaną w punktach ideą rozwoju polskiego leśnictwa na kilka najbliższych dekad. Jego pierwsza część dotyczyć ma najbliższej perspektywy do 2030 roku, a późniejsze założenia miałyby być rozpisane do 2040 i 2050 roku. W opracowaniu Narodowego Planu Leśnego z założenia mieli i mają uczestniczyć przedstawiciele różnych środowisk, którym bliżej do leśnictwa: leśnicy, przyrodnicy, naukowcy, samorządowcy, przedstawiciele przemysłu drzewnego i organizacji pozarządowych. Co naturalne, każda z tych grup podczas dyskusji i opracowywania planu „ciągnie kołdrę w swoją stronę”, co przyznaje w rozmowie z „Tygodnikiem” dyrektor Piotr Marciniak. Niektóre ze środowisk alarmują, że ich zdanie nie jest brane pod uwagę w wystarczającym stopniu albo sięga się po nie zbyt późno. Nieoficjalnie słychać komentarze, że zbyt duży wpływ na plan mają organizacje pozarządowe chroniące lasy, a za mało do powiedzenia daje się praktykom, którzy w tych lasach pracują. Konsensus wśród poszczególnych środowisk jest jednak bardzo przyziemny, a rozchodzi się o politykę.

– Jaką mamy gwarancję, że program nie trafi do kosza, jeśli znów zmieni się opcja polityczna? – takie pytanie przewijało się w Tucholi od fachowców nauczonych życiem. Nie brakuje doświadczonych osób świadkami czy uczestnikami programu tworzonego przez ministerstwo, które nie wszedł w życiu po zmianie rządu. Radomir Dyjak z resortu środowiska i klimatu przekonywał, że wierzy w aktualnie powstający Narodowy Plan Leśny i uważa, że może w końcu zostać skonstruowany ponad podziałami politycznymi. W Tucholi od gości usłyszał, że na aktywniejsze włączenie się w jego opracowanie nalegają przedstawiciele przemysłu.

Lasy Społeczne wpłyną na gospodarkę leśną? Wśród leśników mnóstwo wątpliwości

Niewątpliwie duże emocje wśród leśników budzi koncepcja wydzielania Lasów Społecznych. Piotr Marciniak tłumaczy nam, że akurat w przypadku Borów Tucholskich i nadleśnictw położonych na naszym terenie, temat jest bardziej teoretyczny.

– Na obszarach naszych nadleśnictw jest wiele miejsc np. dydaktycznych i skierowanych dla odwiedzenia przez ludzi, które poniekąd wpisują się w koncepcję kryjącą się pod Lasami Społecznymi. LS będą wydzielane przy największych aglomeracjach miejskich – wyjaśnia dyrektor Technikum Leśnego w Tucholi. Lasy Społeczne to program powstały w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. W lipcu tego roku resort ogłosił, że zakończył się etap ich wydzielania. Obejmą ponad 158 tys. ha wokół 11 aglomeracji: Warszawy, Krakowa, Trójmiasta, Wrocławia, Łodzi, Poznania, Katowic, Bydgoszczy i Torunia, Szczecina, Bielska-Białej oraz Kielc.

– Po to tworzymy Lasy Społeczne, by dać mieszkańcom miast schronienie przed upałem, przestrzeń na rowerową wycieczkę, spacer, rekreację. Wyznaczamy obszary, gdzie cięcia drzew będą związane jedynie z pielęgnacją i zapewnieniem bezpieczeństwa, by w spokoju można było wypoczywać – podkreślała ministra klimatu i środowiska **Paulina Hennig-Kloska**. Ze strony przedstawicieli branży leśnej koncepcja LS jest o tyle ważna, że wpłynie na prowadzenie gospodarki leśnej i jednocześnie na zapewnienie bezpieczeństwa w pełni udostępnionych lasach. To przełoży się na finanse itd. Pomysłodawcy utworzenia LS przekonują, że ich celem nie jest wyłączenie danych terenów z całkowitego pozyskiwania drewna i zaprzestanie gospodarki leśnej. Twierdzą, że nie chcą tworzyć rezerwatów czy miejsc na rekreacyjną wyłączność. Jedną z propozycji jest prowadzenie w danym LS np. rębni przerębowej, czyli stałej, tak aby zachować leśny ekosystem. Koniec końców Lasy Społeczne budzą w środowisku bardzo duże kontrowersje. Dyrektor Technikum Leśnego do tematu podchodzi dyplomatycznie. Rozumiem koncepcję ich utworzenia, ale też duże wątpliwości samych leśników.

– Nie można im się dziwić. Trudno jest podejść do modyfikacji czegoś co po prostu teraz działa dobrze. A z pewnością Lasy Państwowej działają dobrze – komentuje Piotr Marciniak.

Piotr Paterski

Reklama

eprasa.pl 6ace5e2a84

Nowy garaż, termomodernizacja, kamery, przebudowa zaplecza i toalet

OSP do remontu! Co zmieni się w Lubiewie i Bysławiu?

Gmina Lubiewo na przełomie 2025 i 2026 roku realizować będzie dwuczęściowe zadanie polegające na przebudowie i rozbudowie budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubiewie oraz modernizacji pomieszczeń w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Bysławiu.

OSP Bysław

Z końcem października gmina Lubiewo podpisała dwie umowy na prace, które mają na celu poprawę infrastruktury jednostek OSP w Bysławiu i Lubiewie.

Zmienią wygląd remizy w jej wnętrzu

Za prace modernizacyjne w budynku bysławskiej Ochotniczej Straży Pożarnej odpowiadać będzie firma Usługi Ogólnobudowlane Janusz Rakowski z Tuszyn. Wśród zadań, jakie musi zrealizować, znalazły się m.in.: przebudowa toalet (w tym jednej dla osób z niepełnosprawnościami), modernizacja pomieszczenia gospodarczego na zaplecze kuchenne i socjalne, wymiana drzwi i instalacji c.o., wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej i wentylacyjnej. Jednostka zostanie doposażona w pralnicowirówkę i suszarkę do odzieży strażackiej. Koszt tego przedsięwzięcia opiewa na 123.500 zł.

W Lubiewie dobudują garaż

Z kolei w Lubiewie Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „KOSZOWSKI" s.c. z Pruszcza wykona prace za 660.000 zł. Zakres robót obejmie m.in.: rozbudowę budynku o dodatkowy garaż i przebudowę istniejącego stropodachu, termomodernizację obiektu, montaż kamer zewnętrznych i bram garażowych. W tej kwocie znalazły się także: modernizacja instalacji wewnętrznych (elektryczna, c.o., wentylacja), wymiana hydrantu, stolarki okiennej i drzwiowej, dostosowanie sanitariatów i wykonanie podjazdu dla osób z niepełnosprawnościami oraz wymiana kotła na nowoczesny gazowy kondensacyjny.

-Wykonawca, który wygrał przetarg na Lubiewo, powiedział, że jeżeli nie będzie srogiej zimy, to na pewno przez ten czas będzie chciał postawić fundamenty i mury w surowym stanie. W przypadku Bysławia remont zacznie się już w nowym roku i potrwa ok. 2 miesięcy. Zwróciłam uwagę, że jak jest instalacja grzewcza w sezonie, to żeby nie wyłączyć działalności świetlicy, biblioteki i dużej sali (...) – podaje wójt gminy Lubiewo **Joanna Jastak**, dodając, że nie chciałaby w sezonie wyłączać instalacji grzewczej, która obejmuje także świetlicę wiejska, bibliotekę i często używaną dużą salę. Termin realizacji obu inwestycji to 7 miesięcy od dnia podpisania umów (30 października).

Dodajmy, że cały projekt, tj. „Przebudowa i rozbudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubiewie oraz modernizacja pomieszczeń w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Bysławiu" uzyskał wsparcie finansowe – 50 procent dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Tekst i fot. Anna Lipska

OSP Lubiewo

Con Amore i IV Koncert Jesienny.

Posłuchaj śpiewu chóru

W najbliższą niedzielę (16 listopada) warto wybrać się do Suchej w gminie Lubiewo i posłuchać śpiewu tutejszego zespołu.

Chór Con Amore.

Con Amore w nadchodzącą niedzielę (16 listopada) o godzinie 16:00 w świetlicy wiejskiej w Suchej organizuje IV Koncert Jesienny.

W programie wydarzenia znalazły się występy dzieci z grupy „Wiewiórek" z Przedszkola Samorządowego Gminy Lubiewo „Borowiacka Tęcza", Big Bandu Dobrcz pod batutą **Weroniki Kwiatkowskiej**, chóru Con Amore pod dyrekcją **Marii Duks** oraz niespodzianka muzyczna... Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny,

Chór Con Amore w krótkim czasie stał się wizytówką Suchej i całej gminy Lubiewo. Formacja swoim śpiewem uświetnia wiele wydarzeń w gminie i poza nią.

Tekst i fot. Anna Lipska

Reklama

eprasa.pl 6ace5e2a84

Ludzie z Borów chcą tworzyć turystyczną markę. Czego im brakuje?

Uczestnicy spotkania dot. marki Bory Tucholskie Naturalnie, które w tym roku miało miejsce w Górniczej Wiosce w Pile.

Turystyka w Borach Tucholskich – w tym temacie w końcu zaczęło dziać się coś konkretnego. Z roku na rok pojawia się coraz więcej gości z zewnątrz, a sami Borowiacy nareszcie na poważnie dostrzegają swój potencjał w branży. Powstała też inicjatywa budująca turystyczną markę – z własnym logo, manifestem i ofertą. Ale żeby nie było zbyt kolorowo – są jeszcze spore braki w działaniach promocyjnych i ich koordynacji. Czy pomóc mogą tu samorządy? Dlaczego nie!

Bory Tucholskie Naturalnie to de facto niesformalizowana grupa osób, która powzięła sobie za cel rozwijanie szeroko pojętej turystyki. Od samego początku wspieramy tę ideę i jej patronujemy. Podobnie jak inicjatorzy stworzenia marki widzimy ogromny potencjał turystyczny w naszym regionie. Początkowo w Bory Tucholskie Naturalnie zaangażowani byli przede wszystkim branżowi przedsiębiorcy – nie tylko z powiatu tucholskiego, ale też świeckiego (Tleń, Osie i okolice) – wspierani przez Lokalną Grupę Działania „Bory Tucholskie”, Fundację „Cisowy Fyrtel” czy Wdecki Park Krajobrazowy. W ostatnim czasie coraz większy nacisk kładzie się na zaangażowanie lokalnych samorządów czy Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej w budowę opisywanej marki.

Rozmowy w szerszym gronie

W ostatnich dniach października odbyło się można rzec już tradycyjne spotkanie podsumowujące mijający sezon turystyczny – choć dyskusje tym razem dotyczyły przede wszystkim działań na przyszłość (i dobrze). W poprzednich latach konferencje, w których braliśmy czynny udział, odbywały się w Cekcynie i Tleniu. Tym razem padło na Górniczą Wioskę w Pile. Przyjechali wspomniani przedsiębiorcy, ale też: przedstawiciele organizacji społecznych, samorządów, Lasów Państwowych czy lokalnych przewodników. Wśród gości z kategorii bardziej oficjalnych była np. **Beata Sawińska**, prezeska K-POT-u.

Joanna Jastak (w środku) zadeklarowała, że będzie rozmawiać z samorządowcami w sprawie finansowego wsparcia dla koordynacji działań promujących turystykę na naszym terenie.

Spotkanie stało się okazją do wyciągania wniosków ze zrealizowanych już działań, a także swoistą burzą mózgów dotyczącą wyzwań czy planów rozwoju regionu Borów Tucholskich. Tegoroczne Święto Turystyki Naturalnej, które odbyło się w Woziwodzie, podsumowywał **Karol Gutsze** z LGD. W dłuższym wystąpieniu podpowiedzi dotyczących budowania marki turystycznej udzielała **Agnieszka Kowalkowska** – inicjatorka „Kujawsko-Pomorskich Konstelacji Dobrych Miejsc”. Konferencję poprowadził z kolei **Michał Bucholz** z „Cisowego Fyrtla”. W dyskusjach głos zabierali ci, którzy tworzą lokalną branżę turystyczną. Aktywna jak zawsze była choćby **Gabriela Gajewska** z firmy „PAU-MAT”, organizująca m.in. wycieczki rowerowe czy warsztaty tematyczne dla turystów.

Brakuje koordynacji działań promocyjnych

Ciekawe wątki pojawiły się podczas panelu poświęconego roli samorządów w rozwoju i promocji marki Bory Tucholskie Naturalnie. Do debaty zaproszono: **Radosława Szulczyka** (prowadzi m.in. CamperPark Woziwoda), właściciela Przystanku Tleń **Michała Semraua**, wójta gminy Osie **Michała Grabskiego**, wicewójt gm. Cekcyn **Monikę Szczęsną** i **Magdalenę Kurpinowicz** – prezeskę LGD „Bory Tucholskie”. Należy przy tym zaznaczyć, że w trakcie panelu głos zabierało szersze grono obecnych w sali osób.

Jedno z poruszonych zagadnień dotyczyło promocji opisywanej marki. Wszyscy, co do zasady, byli zgodni – trzeba zintensyfikować takie działania, na ten moment jest ich za mało. Lub inaczej – promocja naszego regionu, zwłaszcza w internetowym świecie – jest za mało widoczna. Narzędzia, które można wykorzystać, są powszechnie znane, ludzie związani z turystyką wiedzą, jak ich używać, ale... brakuje czasu, a co za tym idzie systematyczności, w ich wdrażaniu.

Promocja nie jest za darmo i tu kolejny wątek – skąd brać na nią środki? Składki, pisanie projektów, a może wsparcie samorządów? Na przykład wójt Grabski otwarcie mówił, że znalazłby w budżecie gminy pieniądze na promocję turystyki, potrzebuje tylko jasnych deklaracji i konkretnych pomysłów.

Kolejna kwestia to koordynacja działań promocyjnych, która aktualnie właściwie nie istnieje. „Ktoś” mógłby się nią zająć. Pytanie kto? I z drugiej strony – kto zapłaci za stworzenie ewentualnego stanowiska ds. promocji marki Bory Tucholskie Naturalnie? Rozwiązaniem mógłby być outsourcing, czyli wsparcie zewnętrznych podmiotów. Za taką usługę też trzeba jednak zapłacić.

Jastak z ciekawą i konkretną propozycją

W tym momencie pojawiły się ciekawe głosy. Próbę podjęcia konkretnych rozmów w sprawach finansowych zadeklarowała obecna w Górniczej Wiosce **Joanna Jastak** – wójt gminy Lubiewo. Mówiła m.in. tak:

Michał Bucholz, człowiek, który z turystyką związany jest od zawsze. To jeden z pomysłodawców stworzenia marki Bory Tucholskie Naturalnie.

– Uważam, że nie byłoby problemem, żeby na przykład kilka samorządów przekazywało drobne kwoty na zatrudnienie osoby odpowiedzialnej za koordynację promocji Borów Tucholskich. I zaznaczę od razu: to nie może być urzędnik. Przerabialiśmy już podobne pomysły w przeszłości. Osoba na takim stanowisku musi mieć bezpośredni kontakt z państwem [osobami zaangażowanymi w turystykę – red.]. Wracając do finansowania. Na pewno podejmę ten temat wśród samorządowców z terenu powiatu tucholskiego [...]. Przychylam się do słów, które powiedziała Monika Szczęsna. Jako samorząd jesteśmy od tego, żeby nie przeszkadzać, tylko wspierać. Trochę finansowo, trochę marketingowo, trochę promocyjnie. Potencjał na naszym terenie jest ogromny.

Wójt podkreśliła, że trzeba nadrobić zaległości, chociażby w kwestii komunikacji wizualnej. Bory Tucholskie Naturalnie już od dłuższego czasu posiadają swój własny logotyp, z którego gminy na naszym terenie w ogóle nie korzystają. Jak mówiła wójt (razem z Moniką Szczęsną) – czas to zmienić.

O sprawie stanowiska ds. koordynacji promocji mówił też **Daniel Siewert** – dyrektor Wdeckiego Parku Krajobrazowego. Sugerował, że jeżeli znalazłyby się środki na opłacenie etatu, taka osoba mogłaby być pracownikiem właśnie parku krajobrazowego.

– Jestem całym sercem za tym, co powiedziała pani wójt. I może właśnie taki etat ulokować nie w jakimś konkretnym podmiocie gospodarczym, nie w powiecie czy danym LGD-zie, tylko właśnie w takim podmiocie, jakim jest park krajobrazowy. Być może jest jeszcze inna, podobna instytucja? – kończył swoją wypowiedź Siewert.

Czy październikowe dyskusje, propozycje, a nawet wstępne deklaracje przyniosą wymierny efekt? Na pewno w niedalekiej przyszłości będziemy to sprawdzać.

Tekst i fot. Kamil Tajl

eprasa.pl 6ace5e2a84

Dwukadencyjność – „Jedyne antidotum na tych, którzy są nie do ruszenia”

W powiecie tucholskim, w większości przypadków, od 20 lat rządzą ci sami ludzie. Ustawa wprowadzona jeszcze przez PiS miała doprowadzić do ogromnych roszad w samorządach. Czy obecna koalicja zablokuje te zmiany? – Wielu ludzi stało się od władzy zależnych, a im mniejsza miejscowość, tym bardziej jest to widoczne. Samorządowców nie da się ruszyć. Start przeciwko takiemu wójtowi/burmistrzowi nierzadko wiąże się z konsekwencjami osobistymi – komentuje Andrzej Andrysiak, prezes Stowarzyszenia Gazet Lokalnych. – Obowiązujące przepisy są nieuczciwe. Staliśmy się ofiarami hejtu i zniewag. Politycy doprowadzili do tej sytuacji – uważa z kolei burmistrz Tadeusz Kowalski.

Dwukadencyjność wójtów, burmistrzów i prezydentów miast została wprowadzona ustawą z 11 stycznia 2018 r. Choć przepisy ograniczające sprawowanie tych funkcji do maksymalnie 10 lat (na terenie jednego samorządu) weszły w życie już prawie 8 lat temu, to de facto nie mieliśmy jeszcze możliwości sprawdzić, jakie skutki za sobą niosą. Prawo nie działa bowiem wstecz. Mimo że gros wójtów czy burmistrzów rządzi od dwóch dekad (i dłużej), to według nowych zasad druga kadencja upłynie im w roku 2029. Czy będziemy wtedy świadkami rewolucji w samorządach? Otóż niekoniecznie. Pojawiły się poważne plany zniesienia dwukadencyjności przez koalicję obecnie rządzącą w kraju. Polskie Stronnictwo Ludowe złożyło już nawet odpowiedni projekt ustawy w tej sprawie, a wysłuchanie publiczne w Sejmie RP odbyło się 29 października.

Postulat władzy, a nie obywateli

Do Sejmu RP przybyła tego dnia cała rzesza przedstawicieli korporacji samorządowych, którzy bronili interesów lokalnych władz i jasno opowiadali się za zniesieniem dwukadencyjności. Ale była też grupa o odmiennych poglądach, w tym ludzie lokalnych mediów, którzy na co dzień są najbliżej spraw ważnych dla mieszkańców wsi i miast.

– Zniesienie dwukadencyjności to postulat władzy, a nie obywateli. Nie służy ochronie wspólnot lokalnych, lecz ochronie wąskiej grupy 2,5 tysięcy wójtów, burmistrzów i prezydentów miast – mówił podczas wysłuchania publicznego **Andrzej Andrysiak**, prezes Stowarzyszenia Gazet Lokalnych.

„Tygodnik Tucholski” od wielu lat jest członkiem SGL-u. Kontaktujemy się z prezesem, jednocześnie wydawcą i dziennikarzem „Gazety Radomszczańskiej”. W naszej rozmowie odnosi się on do większości argumentów, które podali samorządowcy z terenu powiatu tucholskiego. Wypowiedzi wszystkich wójtów i burmistrza publikujemy przy artykule.

– Argument o niekonstytucyjności obowiązujących przepisów powtarzają wszyscy samorządowcy. Powtarzali go w Sejmie i podczas wysłuchania publicznego. W takim razie poproszę o ekspertyzy. Niech samorządowcy pokażą ekspertyzy, z których wynika, że to jest niekonstytucyjne. Jest jedna, jedyna, ale co do zasady konstytucjonaliści mówią, że wszystko jest w porządku. Co więcej projekt PSL-u, procedowany teraz w Sejmie, jak każdy inny musi mieć opinię Biura Analiz Sejmowych, czyli prawników. Tam nie ma żadnej wzmianki o tym, że dwukadencyjność jest niekonstytucyjna – jasno wskazuje Andrysiak.

Andrzej Andrysiak, dziennikarz, prezes Stowarzyszenia Gazet Lokalnych, w którym jest m.in. „Tygodnik Tucholski”. Na zdjęciu w sejmie podczas niedawnego wysłuchania publicznego projektu ustawy znoszącej dwukadencyjność. Andrysiak zabierał podczas wysłuchania głos. – Problem z dwukadencyjnością polega na tym, że jest to w tej chwili jedyne dostępne antidotum na wójtów/burmistrzów/prezydentów, którzy są nie do ruszenia. Ogrom z nich rządzi kilka kadencji – mówi „Tygodnikowi” Andrysiak.

Posłanka z powiatu tucholskiego Agnieszka Kłopotek reprezentuje Polskie Stronnictwo Ludowe. A to właśnie z PSL-u wyszedł projekt ustawy znoszącej dwukadencyjność. „Tygodnikowi” zapowiada, że prawdopodobnie zagłosuje „za”, podobnie jak cały PSL. Choć mówi jednocześnie: – Muszę przyznać, że patrząc na nasze środowisko powiatu tucholskiego, mam bardzo mieszane uczucia. Nie ukrywam, że w mojej ocenie są samorządy, w których włodarze rządzą ponad 20 lat i tam należałoby zmienić, odświeżyć tę sytuację.

Jak dodaje, samorządowcy powtarzają zdania dotyczące niekonstytucyjności, ale żaden z nich nie powiedział „sprawdzam”.

Dlaczego są „nie do ruszenia”?

Przedstawiciele władzy lokalnej podnoszą: My mamy dwukadencyjność? To niech obowiązuje ona również posłów i senatorów. Z takim myśleniem kategorycznie nie zgadza się Andrzej Andrysiak. Tłumaczy, że wójt, burmistrz, prezydent miasta to reprezentant władzy wykonawczej. Pamiętajmy natomiast, że Sejm i Senat RP to władza ustawodawcza.

– Przecież ograniczenia władzy wykonawczej na świecie występują. Jest tak nawet w Polsce, prezydent RP ma przecież dwie kadencje. Z kolei nikt nie zna przykładu, chyba że gdzieś na świecie jest, to niech samorządowcy go pokażą, że władzę uchwałodawczą bądź ustawodawczą ogranicza się kadencyjnie. Nie ma takiego przykładu. Dlatego opowieść o tym, że te dwa wątki należy łączyć, też staje się z gruntu nieprawdziwa – tłumaczy prezes SGL-u.

Kolejna sprawa dotyczy domniemanej próby ograniczania mieszkańcom wyboru. Jak mówią lokalni politycy, samorząd już w nazwie niesie pewną ideę: ludzie rządzą sami i to oni decydują. Wedle takiego tłumaczenia nie można zabronić głosowania na jakiegokolwiek wójta/burmistrza.

– Problem z dwukadencyjnością polega na tym, że jest to w tej chwili jedyne dostępne antidotum na wójtów/burmistrzów/prezydentów, którzy są nie do ruszenia. Ogrom z nich rządzi kilka kadencji. W związku z tym stali się „otorbieni” chociażby systemem pracy. Wielu ludzi jest od władzy zależnych, a im mniejsza miejscowość, tym bardziej jest to widoczne. Ich się nie da ruszyć. Start przeciwko takiemu wójtowi/burmistrzowi wiąże się z konsekwencjami osobistymi. Tylko u nas w mieście są dwa takie przykłady. Jakiś czas temu pojawił się nowy kandydat na prezydenta Radomska, ale nie zdobył mandatu. Po wyborach został zwolniony z pracy. Tak to niestety czasami działa, taki jest system – komentuje Andrzej Andrysiak.

Standardy ze Wschodu, nie z Zachodu

Jednym z oczekiwanych skutków dwukadencyjności ma być pobudzenie zaangażowania lokalnych środowisk i odbetonowanie sceny samorządowej.

ciąg dalszy na str. 12-13

eprasa.pl 6ace5e2a84

Dwukadencyjność – „Jedyne antidotum na tych, którzy są nie do ruszenia”

ciąg dalszy ze str. 11

W kontrze można jednak teraz usłyszeć, że przecież lokalna demokracja – w skali kraju – ma się bardzo dobrze, bo w 2024 r. zostało wymienionych „aż” 40% wójtów/burmistrzów/prezydentów. Andrysiak wskazuje, jak politycy sprawnie manipulują tymi danymi.

Kiedy zaczęło się głośno mówić o zniesieniu dwukadencyjności, najważniejsze osoby w PSL-u powtarzały: trzeba koniecznie zmienić obecne przepisy, bo w 2029 roku będzie prawdziwe tsunami – 60% wójtów/burmistrzów przestanie pełnić swoje funkcje. Wielokrotnie pytano, czy Polskę jako państwo na to stać.

– W pewnym momencie ktoś jednak zauważył: chwila, no przecież w 2024 r. wymieniono 40% z nich i nic złego się nie stało. Dlatego właśnie teraz szybko odwraca się ten argument i słyszymy: 40% zostało wymienionych, więc rotacja następuje, demokracja nie jest zagrożona – zauważa Andrysiak.

Prezes SGL-u uważa, że w skali kraju pewna wymiana zawsze nastąpi, ale polski samorząd potrzebuje głębszej reformy. Przez lata jakiekolwiek próby zmian były blokowane przez bardzo mocne lobby wójtów/burmistrzów/prezydentów.

– Samorządowcy padli ofiarą własnej, wieloletniej polityki – dodaje.

Od burmistrza Tucholi usłyszeliśmy m.in., że w rozwiniętych demokracjach zachodnich (może z dwoma wyjątkami) kadencyjność w samorządach praktycznie nie występuje.

– Chciałbym, żeby nasz samorząd był rozwiniętą demokracją zachodnią, ale tak nie jest. U nas wiele standardów pochodzi niestety ze Wschodu, a nie Zachodu. Choćby zależne od władzy media samorządowe. W Portugalii nie wydaje się samorządówek. Tak się robi w Rosji. Nasz samorząd ma dużo takich wzorców. W Portugalii nie buduje się „spółdzielni pracy” tak bardzo jak u nas. To jest wschodni standard – kończy Andrzej Andrysiak.

„Mam bardzo mieszane uczucia”

Co do powiedzenia w tej sprawie ma strona parlamentarna? Serię pytań zadajemy posłance z naszego terenu – **Agnieszce Kłopotek**, która reprezentuje przecież Polskie Stronnictwo Ludowe. Według niej „dysonansem” jest fakt, że dwukadencyjność nie obowiązuje starostów i marszałków województw. Tutaj jednak zauważmy od razu, że na wspomniane stanowiska nie ma wyborów bezpośrednich, a na wójtów/burmistrzów/prezydentów miast już tak. Starostów i marszałków wybierają kolejno rady powiatów i sejmiki województw.

– Muszę przyznać, że patrząc na nasze środowisko powiatu tucholskiego mam bardzo mieszane uczucia. Nie ukrywam, że w mojej ocenie są samorządy, w których włodarze rządzą ponad 20 lat i tam należałoby zmienić, odświeżyć tę sytuację. Niektórym może się już nie chce, niektórzy nie mają pomysłów na funkcjonowanie, a niektórzy tak poustawiali sobie pracowników we wszystkich instytucjach, że tak naprawdę, mówiąc kolokwialnie, mają zabezpieczone plecy i wiedzą, że nikt inny nie będzie kandydował – słyszymy od Kłopotek.

Według niej PiS wprowadził dwukadencyjność, aby wymienić prezydentów dużych miast. W Poznaniu, Warszawie czy Gdańsku rządzą ludzie, którzy nie sprzyjają PiS-owi.

– Wszystkie ostatnie wybory pokazywały, że Prawo i Sprawiedliwość przegrywało w największych miastach – mówi posłanka.

Dodaje, że argumentem przeciwko dwukadencyjności jest ograniczenie prawa obywateli do decydowania, kto ten mandat ma otrzymać.

– Bylibyśmy jednym z nielicznych państw, w którym funkcjonują takie przepisy [...]. Nie ukrywam, że dużo myślałam na ten temat, ale ostatecznie uważam, że to wyborcy mają decydować o tym, kogo chcą – słyszymy od Agnieszki Kłopotek.

W tym miejscu przywołuje omawiane już 40% wymiany wójtów/burmistrzów/prezydentów z 2024 r. Uważa, że świadczy to o możliwości wprowadzania nowych twarzy do samorządów.

„Edukacja obywatelska leży”

Agnieszka Kłopotek najprawdopodobniej zagłosuje za zniesieniem dwukadencyjności, podobnie jak cały PSL. Jej zdaniem nawet pojedyncze osoby w PiS-ie byłyby w stanie poprzeć proponowane zmiany. Jednocześnie, jeśli ten projekt nie uzyskałby szerszego poparcia, mogą pojawić się pomysły wprowadzenia kadencyjności dla posłów i senatorów. Komentuje, że: „być może byłaby to jakaś forma sprawiedliwości”.

Jeśli nie dwukadencyjność, to co? W jaki inny sposób można „odbetonować” samorządową scenę polityczną?

– Trzeba popracować nad obywatelską świadomością i przekazem do społeczeństwa. Pokazać ludziom, jak ważne są wybory samorządowe. Przecież zdarzają się odwołania samorządowców w trakcie trwania kadencji, chociażby w Zabrzu. Narzędziem do tego są referenda. Jeśli mieszkańcy nie są zadowoleni z poczynań lokalnej władzy, to po prostu mówią „nie”. Edukacja obywatelska leży i to już od samego początku, od szkół podstawowych po licea itd. Potem faktycznie tak to wygląda, że przychodzą wybory i nie ma kontrkandydatów. Nikt nie postawi się obecnemu wójtowi, bo nie chce mieć, brzydko mówiąc, przechlapane. W państwie demokratycznym każdy, kto osiągnie prawa wyborcze, ma prawo głosu – kończy posłanka z PSL-u.

Czy realnie dwukadencyjność może zostać zniesiona? Na końcu całego procesu ustawodawczego pod dokumentem musi pojawić się podpis prezydenta RP. Wójt **Radosław Januszewski** mówi dla „Tygodnika”, że jeden z doradców **Karola Nawrockiego** jest przeciwko zmianom. Andrzej Andrysiak niejako potwierdza te słowa, w kuluarach „chodzą słuchy”, że prezydent i tak nie podpisze projektu nowej ustawy.

Co o dwukadencyjności mówią wójtowie i burmistrz z terenu powiatu tucholskiego?

Joanna Jastak, wójt gminy Lubiewo

Część osób uważa, że w demokracji to wyborcy mają decydować o tym, kto i ile kadencji powinien piastować dane stanowisko. Wymiana i tak jest duża, na poziomie 40% – pokazały to ostatnie wybory. Dodatkowo może ona nastąpić w trakcie kadencji – poprzez referendum. Moim zdaniem powinna być możliwość wyboru.

Idąc do wyborów 7 lat temu, nie wiedziałam, że będzie dwukadencyjność. Uważam, że jeżeli te przepisy nie zostaną zniesione, to część kandydatów, oczywiście nie wszyscy, głęboko się zastanowi, czy takie maksymalnie 10-letnie piastowanie stanowiska i potem powrót na rynek pracy będzie z korzyścią dla danej osoby. Ta sytuacja często będzie dotyczyła stosunkowo młodych ludzi. Kandydowanie wiązałoby się dla nich z rezygnacją z pracy, nierzadko dobrze płatnej czy z utratą niektórych uprawnień. A co po tych 10 latach? Myślę, że ograniczenie kadencji nie jest pójściem w dobrym kierunku. Poza tym, jak często się mówi, jeżeli ma być sprawiedliwie, to dla wszystkich, dla parlamentarzystów również.

Jacek Brygman, wójt gminy Cekcyn

Według mnie i niektórych prawników ustawa z 2018 roku jest niezgodna z Konstytucją RP, ponieważ ogranicza czynne i bierne prawo wyborcze. Mówi o tym m.in. profesor Jerzy Stępień, jeden z twórców reformy samorządowej, były prezes Trybunału Konstytucyjnego.

Po drugie nie ma kadencyjności starostów i marszałków województw, a także parlamentarzystów. Pamiętam, kiedy była o tym dyskusja w 2014 r. Podczas Kongresu Gmin Wiejskich mieliśmy przedstawicieli różnych ugrupowań politycznych. Padło pytanie o dwukadencyjność. Prawo i Sprawiedliwość reprezentował Jan Krzysztof Ardanowski. Odpowiedział, że jeżeli ograniczenie liczby kadencji zostanie wprowadzone, to będzie obowiązywało też posłów i senatorów. Tak się jednak nie stało.

Dwukadencyjność osłabi samorząd i korporacje samorządowe, bo zwyczajnie zabraknie doświadczonych ludzi. To jest również osłabianie kraju w obecnej sytuacji zagrożenia militarnego. Państwo niejako inwestuje też w nas, obligując samorządowców do przechodzenia szkoleń z zarządzania kryzysowego. Za chwilę te same pieniądze będzie trzeba wydawać na nowych ludzi? Poza tym niejedno przeszliśmy. Prawie każdy, kto rządzi kilka kadencji, miał do czynienia na swoim terenie chociażby ze skażeniem wody. Teraz bardzo duże doświadczenie może zostać zmarnowane.

Tadeusz Kowalski, burmistrz Tucholi

Wprowadzeniem niekonstytucyjnej dwukadencyjności wyrządzono samorządowcom wiele krzywd, zdeptano ogrom autorytetów. Teraz znowu ta dyskusja wraca. Ja jestem poza nią. Mam komfortową sytuację. Nawet jeśli zniosą dwukadencyjność, to mogę, ale nie muszę już kandydować, bo osiągnę wiek emerytalny. Uważam natomiast, że obowiązujące przepisy są szalenie krzywdzące dla wielu znakomitych samorządowców, którzy mają doświadczenie i mogliby jeszcze wiele dobrego zrobić dla swoich lokalnych społeczności. To jest pozbawianie ludzi biernego i czynnego prawa wyborczego.

W Europie Zachodniej dwukadencyjność jest tylko w Portugalii – w gminach do 3 tys. mieszkańców – i we Włoszech. Tyle, że są to stanowiska nieetatowe. Wszędzie indziej kadencje są bez limitu i to częściej dłuższe niż 5 lat, np. 8.

Usłyszałem, jak jeden z polityków partii, która wprowadzała dwukadencyjność, mówi, że samorządowcy to układy, sitwa i zabetonowane środowisko. To ja się pytam, na 2500 gmin ilu burmistrzów/wójtów skazano za jakąś korupcję? Są jedynie pojedyncze przypadki dotyczące, np. jazdy pod wpływem alkoholu. A proszę zobaczyć, co robią politycy?

Obowiązujące przepisy są nieuczciwe. Jako samorządowcy staliśmy się ofiarami hejtu i zniewag. Politycy doprowadzili do tej sytuacji. Na sam koniec: 40% wójtów/burmistrzów zostało rok temu wymienionych. Rządzący chcą dwukadencyjności? Niech wprowadzą ją w miastach prezydenckich, w których rządzą partyjni nominaci, a te stanowiska są tylko trampoliną do dalszych karier. W samorządzie pracują zwykli ludzie.

Ja na szczęście mam do całej sytuacji spory dystans. Jestem w komfortowej sytuacji.

Komentarz autora

Krótko. Organizując 1,5 roku temu szeroką, publiczną i pogłębioną debatę nt. upadku lokalnej demokracji, nie mogę teraz nie popierać dwukadencyjności. Moim zdaniem – co do zasady – jest to dobry pomysł. Zgadzam się z narracją Andrzeja Andrysiaka. Mógłbym zaakceptować 1-2% argumentów naszych samorządowców i okej – nie wszyscy lokalni politycy są tacy sami, nie wrzucajmy wszystkich do jednego wora. Nie zmienia to jednak faktu, że ograniczona kadencyjność powinna być utrzymana. Po prawie 40 latach pewna formuła się wyczerpie. W samorządach czas na dogłębne zmiany. Nie mieliśmy jeszcze okazji zobaczyć, jak dwukadencyjność będzie działać. Za kilka dekad znowu można powiedzieć „sprawdzam”.

eprasa.pl 6ace5e2a84

Daniel Kożuch, wójt gminy Śliwice

Nie można zabierać mieszkańcom demokracji. Z tego, co wiem, obecne przepisy są niezgodne z Konstytucją RP. Do tego obywatele w ostatnich wyborach w 40 procentach opowiedzieli się przecież za wymianą samorządowców. Wójtem jestem już 19 lat, piątą kadencję. Zazwyczaj jest tak, że w wyborach zmienia się ok. 30% wójtów/burmistrzów. Kiedy rozpoczyna się nowa kadencja i jadę na konwent wójtów, zawsze jest dużo nowych twarzy. Parlamentarzyści powinni zająć się swoimi sprawami, takimi jak np. służba zdrowia – żeby ludzie czuli się bezpiecznie w swoim kraju i nie byli odsyłani ze szpitali do domów bez udzielonej pomocy. Samorząd po 1989 r. stał się w pełni niezależny i tak powinno pozostać. Zawsze jeżeli dany wójt czy burmistrz nie odpowiada mieszkańcom, można odwołać go w referendum.

Ireneusz Kucharski, wójt gminy Gostycyn

Wszyscy samorządowcy mają zapewne podobne zdanie. To nawet nie chodzi o to, że my jesteśmy jakimiś ofiarami aktualnych przepisów, ale zabiera się też ludziom możliwość wyboru. Przecież każdy może kandydować. To, że u nas nie było więcej chętnych, to przecież nie moja wina. Jeżeli dwukadencyjność zostanie zachowana, to właśnie wiele osób dwa razy zastanowi się nad startem w wyborach, bo to maksymalnie tylko dwie kadencje. I co dalej? Podejrzewam, że będzie mało młodych ludzi z taką inicjatywą. Skończą im się kadencje i wieku 40-50 lat znowu będą musieli wchodzić na rynek pracy?

Przecież reforma samorządowa udała się w naszym kraju. Lokalna demokracja działa. Nie byłoby sukcesu Polski, gdyby nie samorządność. Proszę zobaczyć, jak zmieniły się nasze małe ojczyzny, porównując teraźniejszość ze zdjęciami z początku lat 90. Nam zależy na ciągłym rozwoju. W naszej gminie reagujemy na potrzeby mieszkańców. Z jednej strony dbamy o opiekę senioralną, z drugiej budujemy bloki mieszkalne czy żłobek.

Radosław Januszewski, wójt gminy Kęsowo

Proces ustawodawczy dopiero się rozpoczął. Projekt nie jest jeszcze nawet w Senacie RP, nie wiemy też, co zrobi Karol Nawrocki. Słuchałem wypowiedzi szefa Kancelarii Prezydenta RP Zbigniewa Boguckiego i on, osobiście, jest bardzo przeciwny zniesieniu dwukadencyjności. Dzisiaj nic nie wiemy, nie ma się co za szybko podniecać. Są robione badania opinii, ale na małej grupie. W jakiejś ankiecie wzięło udział 2300 osób i 80% było za utrzymaniem aktualnych przepisów. Głosy są podzielone.

Wielkim błędem było wprowadzenie tej ustawy w 2018 roku, ale mleko się rozlało. Nie wiem, czy jest jakaś refleksja w twórcach tych przepisów. Temat był grzany przed wszystkimi ostatnimi wyborami. Wszyscy obiecali, że te przepisy od razu zostaną zmienione. Nic takiego się nie wydarzyło.

Najgorzej, kiedy politycy biorą się za takie rzeczy i wkładają swoje łapy. Gdyby zapytać polityków, co konkretnie zrobili, zbudowali, to ciężko będzie odpowiedź. My samorządowcy, dzięki współpracy z mieszkańcami, realizujemy konkretne projekty, marzenia. My zarządzamy gminami trochę jak menadżerowie. Wiele rzeczy udało się dzięki temu zrobić. Reforma samorządowa jest jedyną, która po 1990 roku się udała.

Samorząd to samorząd, sama nazwa wskazuje, że ludzie się sami rządzą. Mieszkańcy wybierają tych, których chcą. W ostatnich wyborach 40% włodarzy, w skali kraju, nie dostało reelekcji. Czyli demokracja działa. Powiat tucholski jest nielicznym, gdzie 100% wójtów i burmistrz zostali na swoich stanowiskach.

Kamil Tajl

Gmina Lubiewo

Na czym polegać będzie dwuczęściowa modernizacja oczyszczalni ścieków?

Gmina Lubiewo zawarła dwie umowy na realizację inwestycji polegającej na częściowej modernizacji biologicznej oczyszczalni ścieków w Bysławiu. Co takiego zostanie wykonane?

Zawarcie umowy miało miejsce w drugiej połowie października i dotyczyło inwestycji pn. „Częściowa modernizacja biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Bysław w gminie Lubiewo".

Pracownicy Zakładu Komunalnego Gminy od wiosny przyszłego roku będą mogli cieszyć się nowym zapleczem biurowo-socjalnym.

Na czym polegać będzie modernizacja?

Zadanie jest dwuczłonowe. Pierwsza część dotyczy budowy dwóch budynków biurowo-socjalnych wraz z zewnętrznymi instalacjami. Zakres prac opiewa na kwotę 700.000 zł. Wykonawcą jest firma Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „KOSZOWSKI" s.c. z Pruszcza.

Druga część jest droższa i bardziej skomplikowana. Firma MAREX Technology Sp. z o.o. z Drobina wykona dostawę i montaż wirówki dekantacyjnej z osprzętem na gminnej oczyszczalni. Kwota tego zadania opiewa na 758.800 zł.

Wykonawcy na realizację obu przedsięwzięć mają czas do kwietnia 2026 roku, tj. 6 miesięcy od dnia podpisania umowy. Dodajmy, że projekt jest współfinansowany ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 1 348 952,36 zł. Pozostała część kosztów pokryta zest z budżetu gminy Lubiewo.

Firma MAREX Technology Sp. z o.o. z Drobina wykona dostawę i montaż wirówki dekantacyjnej z osprzętem na gminnej oczyszczalni.

Urząd Gminy Lubiewo wyjaśnia, że: „inwestycja ma na celu zwiększenie efektywności pracy oczyszczalni ścieków, poprawę jej niezawodności, dostosowanie do współczesnych wymogów technologicznych i środowiskowych oraz poprawę zaplecza socjalnego Zakładu Komunalnego Gminy Lubiewo". Dwuczęściowe przedsięwzięcie jest „kolejnym etapem rozwoju infrastruktury komunalnej oraz działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jakości życia mieszkańców gminy Lubiewo".

Anna Lipska, fot. UG Lubiewo

Reklama, ogłoszenie płatne

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS"
Mariusz Łaszewski
POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO
• projektowanie systemów alarmowych
• montaż • centrale telefoniczne
• internet bezprzewodowy
• konwoje • ochrona fizyczna
• monitoring
KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!
Tuchola, ul. Przemysłowa 4, biuro@ochronabos.pl tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217

OGŁOSZENIE

Burmistrz Tucholi podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tucholi, a także na stronach internetowych www.bip.tuchola.pl zostały wywieszone na okres 21 dni wykazy dotyczące gruntów stanowiących własność Gminy Tuchola, przeznaczonych do dzierżawy na cele poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiednich i kręgielni na rzecz OSiR w Tucholi.

Bliższych informacji udziela Urząd Miejski w Tucholi (pok. 204), tel. 52 564 25 30.

eprasa.pl 6ace5e2a84

Przyszli leśnicy z całej Polski na konkursie w Tucholi

W lasach także dochodzi do śmiertelnych wypadków.

Muszą umieć ratować ludzkie życie

Działalność Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie leśnictwa ukierunkowana jest na wsparcie przygotowania kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki w branży leśnej. BCU stawia nie tylko na działania edukacyjne i szkoleniowe. To miejsce, gdzie prowadzone są działania integrujące i wzmacniające współpracę pomiędzy kształceniem zawodowym a biznesem.

Reprezentanci Technikum Leśnego im. Adama Loreta w Tucholi.

Do Tucholi przyjechali najlepsi z najlepszych

Ogólnopolski Branżowy Konkurs Pierwszej Pomocy „Mam pomoc w naturze" cechował się wszystkim po trochu. Skąd pomysł na taką formę zdrowej, ale bardzo ważnej rywalizacji?

– Mamy Branżowe Centrum Umiejętności i chcielibyśmy je trochę bardziej pokazać na zewnątrz. W związku z tym wyszliśmy z inicjatywą zrobienia konkursu ogólnopolskiego w ramach wszystkich szkół leśnych – usłyszeliśmy 6 listopada (czwartek) od **Piotra Marciniaka** – dyrektora Technikum Leśnego im. Adama Loreta.

Zaproszenie do wzięcia udziału w konkursie wysłano do wszystkich szkół leśnych, nie tylko skupionych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, ale również placówek samorządowych nastawionych na kształcenie w zawodzie leśnika.

– Odpowiedziało nam około kilkanaście drużyn z całej Polski. (...) Przeszły one wstępną weryfikację i konkursy [test teoretyczny – przyp. redakcji] w ramach swoich placówek. Wyodrębnionych zostało sześć najlepszych drużyn, które zostały zaproszone na finał do Tucholi. Są z całej Polski, bo jest Brynek ze Śląska, Warcino znad morza, Białowieża ze ściany wschodniej, Zagnańsk z południowego-wschodu i Milicz ze Śląska. Cieszymy się, że Tuchola dostała się do tej ścisłej szóstki. Świadczy to o jakości i zaangażowaniu nauczycieli w tych szkołach – kontynuował dyrektor Marciniak.

„Niby mamy XXI wiek, ale nadal w środowisku leśnym dochodzi do bardzo wielu wypadków"

Dla sześciu drużyn przygotowano sześć stanowisk, na których pozoranci wymagali pomocy. Przygotowane scenki dotyczyły branży leśnej. Inscenizowano sytuacje zagrożeń, które mogą wydarzyć się w środowisku leśnym, związanych bezpośrednio z procesami produkcyjnymi, czyli wykonaniem pracy.

– Leśnictwo jest dynamicznie rozwijającą się branżą. Niby mamy XXI wiek, ale nadal w środowisku leśnym dochodzi do bardzo wielu wypadków, bo około stu. W tym około dwudziestu śmiertelnych i około osiemdziesięciu wypadków ciężkich, czyli takich, które powodują trwały uszczerbek na zdrowiu. Im szybciej zaczniemy młodzież aplikującą później do pracy w lasach edukować, tym lepiej. Pomimo rozwoju technologii, coraz bezpieczniejszych narzędzi i sprzętów, liczba wypadków ciężkich oraz śmiertelnych od wielu lat utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Leśnictwo i gospodarowanie w lesie, a zwłaszcza pozyskanie drewna, jest uważane za najniebezpieczniejszy zawód. Wiadomo, że więcej mówi się o wypadkach w kopalniach, bo tam w wyniku jednego zdarzenia, jakiegoś tąpnięcia, wypadkowi ulega ileś osób. Natomiast tych wypadków w polskich lasach jest dużo więcej, tylko są rozłożone regionalnie, w perspektywie czasu. Przez to często są niewidoczne. Chodzi nam o to, aby młodzieży wpajać pewnego rodzaju zasady przestrzegania bezpieczeństwa – podsumował Piotr Marciniak.

Pozoranci, którzy zasłużyli na pochwały

Warto wspomnieć o pozorantach i ich umiejętnościach gry aktorskiej. Grupy biorące udział w zmaganiach musiały radzić sobie nie tylko z presją pokazania swoich umiejętności i oceną sędziów z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi, ale i niezwykle realistyczną grą poszkodowanych. Łzy, krzyki, sztuczna krew czy kość bardzo urzeczywistniały sytuacje, do jakich na co dzień dochodzi w życiu i pracy w lasach.

Wśród scenek znalazła się inscenizacja upadku z drzewa.

Młodzi muszą znać zasady przestrzegania bezpieczeństwa, zwłaszcza przy bardzo niebezpiecznej sferze wypadkowej związanej z gospodarką leśną.

Było, o co się starać. Nagrody robią wrażenie

Na temat całego konkursu – od strony technicznej, jak i praktycznej rozmawialiśmy z jego koordynatorem **Przemysławem Badtke**. Pracownik BCU opowiedział nam, m.in. o nagrodach, które z całą pewnością uradowały wszystkich uczestników.

– Na nagrody łącznie przewidzianych zostało ponad 30 tys. zł. Były zespołowe nagrody dla szkół: fantom, zestaw apteczek i urządzenia AED. Nagroda indywidualna za pierwsze miejsce jest o wartości półtora tysiąca złotych. Drugie miesiące to 1 tys. zł na ucznia, trzecie to 500 zł, następnie po 300 zł – wylicza Badtke.

Wśród nagród znalazły się m.in głośniki bezprzewodowe, słuchawki, lornetki, plecaki, śpiwory czy gadżety z logo BCU. Wyróżnieni zostali także sędziowie z KP PSP w Tucholi, pozoranci, sokolnicy i sygnaliści.

– Nie pomijamy nikogo. Chcemy wyróżnić naszą młodzież, która chętnie realizowała i wczuwała się w scenki. Nie trzeba było jej namawiać – podkreśla przedstawiciel Branżowego Centrum Umiejętności.

Charakteryzacje były naprawdę realistyczne.

Pamiątkowe zdjęcie uczestników i organizatorów konkursu, sędziów i wspomagających wydarzenie uczniów.

Wyniki Ogólnopolskiego Branżowego Konkursu Pierwszej Pomocy „Mam pomoc w naturze":

- I miejsce – Zespół Szkół Leśnych i Ekologicznych im. Stanisława Morawskiego w Brynku
- II – Technikum Leśne w Warcinie im. prof. Stanisława Sokołowskiego
- III – Technikum Leśne im. Adama Loreta w Tucholi
- IV – Zespół Szkół Leśnych im. Romana Gesinga w Zagnańsku
- V – Technikum Leśne w Miliczu im. prof. Władysława Jedlińskiego
- VI – Technikum Leśne w Białowieży

Tekst i fot. Anna Lipska

eprasa.pl 6ace5e2a84

14 - 20 listopada 2025

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel
ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

20:00 TVN

Batman

Akcja, SF, USA, 2022

Batman musi stoczyć walkę z nieobliczalnym Człowiekiem-Zagadką. Gotham City, sadystyczny seryjny morderca, Człowiek-Zagadka, zaczyna mordować ważne osobistości ze świata polityki, rozpoczynając tym samym grę z Batmanem. Bruce Wayne współpracując z Departamentem Policji Gotham City, śledzi ukrytą korupcję w mieście. Prowadzone śledztwo doprowadza do odkrycia ciemnych sekretów związanych z jego rodziną.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 23:25

Sobota

23:10 TVP KULTURA

Diuna

SF, USA, 1984

Ekranizacja słynnej powieści Franka Herberta w reżyserii Davida Lyncha. Jest rok 10 991. Pustynna planeta Arrakis zwana także Diuną jest jedynym znanym we wszechświecie miejscem, gdzie rośnie korzeń Melange, który przedłuża życie, poszerza świadomość, a także pozwala podróżować w czasie i przestrzeni.

INNE DATY EMISJI: PIĄTEK, 20:00

Niedziela

01:05 TVP KULTURA

Nocny kowboj

Dramat, USA, 1969

Joe Buck, kowboj z Teksasu, wyrusza na podbój Nowego Jorku, gdzie zamierza zrobić karierę gigolaka. Zamiast amerykańskiego mitu zastaje świat zepsucia, naiwności i osamotnienia. W tłumie wielkomiejskiej dżungli spotyka Rizzo, emigranta żyjącego na skraju nędzy, który z czasem okazuje się jego jedynym przyjacielem. Podczas rozpaczliwej walki o przetrwanie, na dnie nędzy i upodlenia Joe odkrywa coś zupełnie mu nieznanego: przyjaźń i bezinteresowne oddanie.

Poniedziałek

01:20 TVP 1

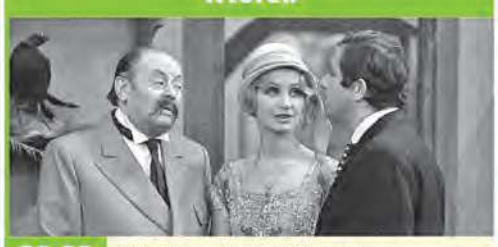
Zimna wojna

Dramat, Wielka Brytania, Polska, Francja, 2018

Akcja filmu rozpoczyna się w zniszczonej, powojennej Polsce, a potem przenosi do największych europejskich miast. To wpleciona w historyczny kontekst opowieść o trudnej miłości. Trwają przesłuchania do ludowego zespołu „Mazurek". Jedną z kandydatek jest urocza Zula o mocnym głosie, która swoim wdziękiem i talentem przykuwa uwagę kompozytora Wiktora. Między młodą, prostolinijną dziewczyną z prowincji a znanym artystą nawiązuje się płomienny romans. Za jego namową Zula decyduje się na wyjazd z komunistycznej Polski.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 03:25

Wtorek

20:00 TVP KULTURA

Uciekła mi przepióreczka

Teatr Telewizji, 1973

Do wsi Porębiany na coroczny wakacyjny kurs dla nauczycieli ludowych przyjeżdżają z Warszawy profesorowie. Organizatorem kursów jest docent Przełęcki. Marzy on o stworzeniu uczestnikom lepszych warunków kształcenia. Niedaleko Porębian znajduje się stary zamek, który można zaadaptować dla potrzeb kursantów. Zamek jest własnością księżniczki - zakochanej w Przełęckim i gotowej do przekazania mu zamku w darze. W Przełęckim zakochana jest też, z wzajemnością, Smugoniowa - żona miejscowego „belfra". Żeby nie dopuścić do skandalu Przełęcki wyjeżdża do Warszawy...

Środa

20:00 TVN 7

Ciekawy przypadek Benjamina Buttona

Melodramat, fantasy, USA, 2008

Niezwykła opowieść o człowieku, który rodzi się jako starzec i stopniowo młodnieje. Nieco filozoficzna historia o nieuchronności upływu czasu przedstawiona oczami podróżnika. Prezentuje opis miejsc i ludzi, których spotkał, mówi o smutkach i radościach życia. W roli tytułowej wystąpił Brad Pitt.

Czwartek

22:05 TV PULS

Last Vegas

Komedia, USA, 2013

Billy, Paddy, Archie i Sam są najlepszymi przyjaciółmi od dzieciństwa. Kiedy więc Billy, dotychczas zagorzały kawaler, niespodziewanie oświadcza się swojej o połowę młodszej dziewczynie, jego paczka postanawia zorganizować mu niezapomniany wieczór kawalerski w słynnym Las Vegas. Po przybyciu na miejsce okazuje się jednak, że ten wyjazd stanie się próbą ich przyjaźni. Jak będą bawić się w Mieście Grzechu? Co się tam wydarzy? I czy ślub Billy'ego nie stanie pod znakiem zapytania?

PIĄTEK • 14 listopada

TVP 1

05:25 Wichrowe wzgórze - serial
06:10 Akacjowa 38 - serial, 2017
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Serwis Info
08:10 Pogoda Info
08:20 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
09:00 Ranczo - serial obycz.
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Magazyn Rolniczy
12:55 Jaimen Hudson: Z przestworzy w głębiny - dokument, Australia, 2021
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:10 Klan - telenowela TVP
18:45 Akacjowa 38 - serial kostiumowy, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Piłka nożna - Eliminacje Mistrzostw Świata: Polska-Holandia
23:15 Czarna śmierć - serial, 2025
00:05 Wykrywacz kłamstw - magazyn
00:30 Ja wam pokażę! - kom., Polska, 2006
02:40 Sekielski wieczorową porą - talk-show

TVP 2

04:40 Na dobre i na złe - serial
05:35 M jak miłość - serial, 2022
06:25 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:55 Jedzenie ma znaczenie
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
19:55 Domowe patenty - felieton
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:45 Postaw na milion - teleturniej
21:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
22:45 To jest grane - magazyn muzyczny
23:20 James Bond - Moonraker - sens., Franc., Wlk. Bryt., USA, 1979
01:40 Sztuka kłamania - kom., Belgia, Franc., 2018
03:20 Akacjowa 38 - serial kostiumowy, 2016

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 The Floor - teleturniej
14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Szpital św. Anny - program obycz.
17:55 Detektywi - Kobieta pochodząca z Ukrainy została zaatakowana nożem. Detektyw szukają sprawcy napaści. Trop wiedzie do firmy, w której pracowała dziewczyna. Jedna z byłych pracownic twierdzi, że właścicielem firmy interesowała się policja.

19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Batman - przygodowy, USA, 2022. Batman musi stoczyć walkę z nieobliczalnym Człowiekiem-Zagadką.
23:45 Kroniki Riddicka - SF, USA, 2004
02:15 Kuba Wojewódzki - talk-show
03:20 Skazana - serial, Polska
04:25 Uwaga! - program interwencyjny
04:40 Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec - program dokumentalny
05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:30 Gliniarze - Podczas włamania i napadu rabunkowego na dom przez trzech sprawców zostaje okaleczona kobieta. Początkowo wydaje się, że napaść na nią była nieplanowana, niejako przy okazji rabunku. W trakcie śledztwa wychodzą na jaw...
14:40 Dlaczego ja? - Krzysztof Malinowski, dyrektor firmy budowlanej, zakochuje się w swojej sekretarce, Agacie i rozwodzi z żoną Julią.
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda
20:00 Kiler - komedia, Polska, 1997
22:15 Niepamięć - sens., USA, 2013
01:00 Monster Hunter - sens., Niemcy, USA, Jap., Chiny, RPA, Kan., 2021
03:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny
06:15 Muzyczne poranki
06:55 Tamte lata, tamte dni - Ewa Kasprzyk - magazyn
07:40 Jak smakują Kresy? - dokument, Polska, 2016
08:20 Wstęp Wolny - felieton
08:45 Którędy po sztukę - Diane Severin Nguyen - magazyn
09:00 Pan wzywał, Milordzie? - Pilot - serial komediowy, Wlk. Bryt., 1988
10:10 Informacje kulturalne
10:25 Niepojęte - Bóg Immanuela Kanta - felieton
10:45 Henryk Mikołaj Górecki - III Symfonia - konc., 2001
11:55 Portrety - Symfonia mazurska - dok., 2025
13:10 Retro kino - Biały kanion - fab., USA, 1958
16:05 Benefis Kazimierza Kutza - 1995
17:30 Benefis Janusza Majewskiego - 2003

18:35 Kolekcja - Teresa Rudowicz - felieton
19:00 Legendy opery - Mario Lanza - dokument, Wlk. Bryt., 2018
20:00 Wieczór kinomana - Diuna - SF, USA, 1984
22:30 Tygodnik Kulturalny
23:25 Czwartkowy klub filmowy - Nie zostawiaj śladów - fab., USA, 2018
01:35 Noc krótkich filmów - Colaholic - Te wspaniałe bąbelki w tych pulsujących limfocytach
02:10 Kino nocne - Złodzieje jak my - film kryminalny, USA, 1974
04:30 Porozmawiajmy szczerze
05:10 Łódź kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial kryminalny Grupa zbiegłych więźniarek szuka obligacji na okaziciela o wartości 5 milionów dolarów. Nash chce pomóc kobiecie, którą wrobiono w kradzież.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny. Paul i Semir zostają wynajęci do ochrony króla Hassana. Dochodzi do zamachu. Kto okaże się jego sprawcą?
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Ochroniarz - akcja, USA, 2017. Eddie to były kapitan Korpusu Piechoty Morskiej. Po przejściu na emeryturę zostaje zatrudniony jako ochroniarz w centrum handlowym.
22:00 Elita zabójców - akcja, USA, Australia, 2011. Były komandos Danny wraca do akcji, gdy zostaje porwany jego przyjaciel Hunter.
00:10 Jumper - przygod., USA, Kan., 2008
02:00 Menu na miarę - program kulinarny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:25 Szkoła - Maturzystka Ela Nowik chce zostać gwiazdą i postanawia zrobić karierę piosenkarki disco polo. Dziewczyna napisała tekst do swojej pierwszej piosenki i prosi szkolnego muzyka, Wacka Mrozińskiego, o skomponowanie muzyki.
08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - Na klatce schodowej domu znaleziono ciało mężczyzny. Świadek zeznał, że na miejscu zbrodni widział trójkę nastolatków, którzy...
12:55 Detektywi - Detektywi pomagają komisarzowi Łabajowi w poszukiwaniach jego nastoletniego syna. Równolegle prowadzą sprawę zaginionego śpiewaka operowego.

14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
15:55 Sąd rodzinny - program sądowy
16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny
17:55 Zagadki losu - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Seks w wielkim mieście - kom., USA, 2008
23:10 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
00:15 Wesele - obycz., Polska, Łotwa, 2021
03:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
03:55 Usterka - program poradnikowy
04:35 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **07:55** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **08:55** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **10:55** Na Ratunek 112 - serial obyczajowy **11:55** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:55** Ktoś tu kłamie? **16:55** Policjantki i Policjanci **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy **22:05** Mission: Impossible 2 - sens., USA, Niemcy, 2000 **00:40** STOP Drogówka - serial policyjny **01:40** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:40** Interwencja - magazyn reporterów **02:55** Śmierć na 1000 sposobów **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień **09:45** Jestem Mamą **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:25** Głos Polski **11:35** Natura et Homo **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Głos serca **13:05** W służbie Bogu i Ojczyźnie **13:30** Msza św. **14:30** Drzwi do lasu **14:55** Słowo życia **15:00** Modlitwa do Bożego Miłosierdzia **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Natura Obiektywnie **16:40** Katolicy a tożsamość Europy **17:20** Tyle krzywdy **17:30** Łączy Nas Historia **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Westerplatte Młodych **19:00** Warto zauważyć... **19:30** Brat Franciszek **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Sybiraczka **22:50** Przegląd Tygodnika „Niedziela"

eprasa.pl 6ace5e2a84

SOBOTA • 15 listopada

TVP 1

04:35 **Panna Nikt** - dram., Polska, 1996
06:20 **Balans bieli** - magazyn
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:40 **Rok w ogrodzie**
08:05 **Rok w ogrodzie Extra** - magazyn
08:20 **Pełnosprawni** - magazyn dla niepełnosprawnych
08:55 **Ranczo** - serial obycz.
10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.
10:55 **Ojciec Mateusz** - serial krym.
11:55 **Gwiazdy w południe - Vera Cruz** - western, USA, 1954
13:30 **Dobre strony - Juliusz Machulski i Robert Więckiewicz** - reportaż
14:25 **Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny
15:00 **Rolnik szuka żony** - reality show
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja

17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:35 **Ojciec Mateusz** - serial krym.
18:40 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia**
20:05 **Sport**
20:10 **Pogoda**
20:25 **Profilerka Jastrё** - serial, 2025
21:25 **Hit na sobotę - Gra o wszystko** - biograf., dram., Kan., Wlk. Bryt., USA, 2017
23:55 **Kill Bill 2** - akcja, USA, 2004
02:15 **Sprawdzamy** - magazyn
02:40 **Rozegraj to na luzie** - kom. romant., USA, 2014
04:25 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny

TVP 2

05:15 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
06:25 **Dla niesłyszących - 25 lat M jak miłość. Nasz srebrny jubileusz** - serial obyczajowy, Polska, 2025
07:30 **Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz** - magazyn poranny
11:15 **Domowe patenty** - felieton
11:30 **Górna półka smaku** - cykl kulinarno-detektywistyczny
12:10 **Postaw na milion** - teleturniej
13:05 **Miłość i nadzieja** - serial obyczajowy, Turcja, 2022
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej

15:15 **Szansa na sukces. Opole 2026** - widowisko muzyczne
16:15 **Na dobre i na złe** - serial
17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:45 **Słowo na niedzielę**
19:00 **Informacje kulturalne**
19:25 **Rodzinka.pl** - serial kom.
20:30 **The Voice of Poland - Live** - widowisko muzyczne
23:35 **Milionerzy** - komedia, Franc., 2024
01:30 **Nocny patrol** - fab., USA, 2019. Nieznany sprawca systematycznie morduje funkcjonariuszy policji. Poszukiwania bandyty lub bandytów podejmuje stary policyjny wyga, Nick Holland i młody policjant Ray Mandel.
03:25 **Rodzinka.pl** - serial kom.

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:30 **Na Wspólnej Omnibus** - serial obycz., Polska
13:25 **MasterChef** - program kulinarno-rozrywkowy
15:00 **Nigdy w życiu!** - kom., Polska, 2004. Judyta mieszka w Warszawie, jest żoną nieźle prosperującego biznesmena, ma dorastającą córkę. Pewnego dnia jej mąż Tomasz oświadcza, że ma kochankę i będzie musiał się rozwieść.
17:20 **Unboxing - Wielkie Otwarcie** - reality show
17:55 **Ugotowani** - turniej kulinarny

19:00 **Fakty**
19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda**
19:45 **Afryka Express** - reality show
21:25 **Cast Away: Poza światem** - przygod., USA, 2000. Pewnego dnia rozbija się samolot, którym leciał Chuck. Morze wyrzuca ocalałego Chucka na brzeg bezludnej wyspy...
00:10 **Dunkierka** - woj., Wlk. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017
02:25 **Skazana** - serial, Polska
03:30 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
04:30 **Uwaga!** - program interw.
04:50 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy
05:15 **Kto was tak urządził** - program poradnikowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:00 **Halo tu Polsat** - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:35 **Ewa gotuje** - Ewa Wachowicz u stóp Babiej zrobi zupę jogurtową, która jest tradycyjną potrawą górali... tureckich. Na drugie danie będzie leczo z dynią i leśnymi grzybami. A na deser - zobaczcie sami...
12:05 **Awantura o kasę** - teleturniej
13:15 **Nie ma mocnych** - kom., Polska, 1974. Kontynuacja przygód dwóch rodzin zabużańskich, osadników na Dolnym Śląsku: Pawlaków i Kargulów.
15:30 **Chłopaki do wzięcia** - serial paradokumentalny
16:30 **Randka w ciemno** - reality show
17:30 **Awantura o kasę** - teleturniej

18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Prezydenci i Premierzy** - rozmowy J. Gugały
19:30 **Sport**
19:48 **Pogoda**
19:55 **Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni. Nad mętną rzeką**
21:45 **Bad Boys: Ride or Die** - sens., USA, 2024. Dwaj policjanci - Mike Lowrey i Marcus Burnett wyruszają na niebezpieczną misję, aby oczyścić imię swojego zmarłego szefa.
00:10 **Ogniem i mieczem** - sens., Polska, 1999
04:00 **Świat według Kiepskich** - serial komediowy
04:55 **Disco Gramy**
05:40 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 **Hugo i jego wynalazek** - fab., USA, 2011. Bohaterem jest Hugo - sierota mieszkający w korytarzach ukrytych w murach paryskiego dworca.
08:20 **Informacje kulturalne**
08:50 **Henryk Mikołaj Górecki - III Symfonia „Symfonia pieśni żałosnych"** - koncert, 2001
10:00 **Dokument tygodnia - E. 1027 - Eileen Gray i dom nad morzem** - dok., Szwajc., 2024
11:40 **Dziki Zachód Calamity Jane** - anim., Franc., Dania, 2020
13:15 **Legendy opery - Mario Lanza** - dokument, Wlk. Bryt., 2018
14:10 **Wydarzenie aktualne** - program informacyjny
14:45 **Kaprysy Łazarza** - film TVP, 1972

15:45 **Tamte lata, tamte dni - Anna Radwan** - magazyn
16:25 **Retro kino - Biały kanion** - western, USA, 1958
19:20 **Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawluśkiewicz** - magazyn
20:00 **Bilet do kina - Wojna** - woj., Franc., Dania, 2015
22:05 **Wodecki Twist - Nikt nie opowiada tak, jak Ty** - widowisko
23:05 **Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu**
23:10 **Wieczór kinomana - Diuna** - SF, USA, 1984
01:40 **Dobry tytuł** - magazyn literacki
02:20 **Inwazja porywaczy ciał** - horror, USA, 1956
03:50 **Pan Majestyk** - sens., USA, 1974

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny** - Najlepszy przyjaciel z czasów szkolnych Paula- Louis ma próbę samobójczą. Mężczyzna pilnie potrzebuje dawcy serca, aby przeżyć. Czy Paulowi uda się zdobyć potrzebny narząd?
09:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
10:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - Maurycy Leszczyński to roztargniony i zapominalski 35-latek, ojciec 6-letniego Olka. Jego nieogarnięcie komplikuje codzienne życie rodziny. Pewnego dnia Maurycy zostawia swojego synka w zimnym samochodzie...

20:00 **Angielska robota** - akcja, USA, Wlk. Bryt., Australia, 2008. Opowieść o legendarnym napadzie na bank na londyńskiej Baker Street w 1971 roku. Aż do dziś nikogo w tej sprawie nie aresztowano...
22:15 **Mechanik: Konfrontacja** - akcja, USA, Tajlandia, 2016
00:15 **Poziom mistrza** - akcja, USA, 2020. Były agent sił specjalnych Roy Pulver nie ma pojęcia, dlaczego jego koszmar wciąż się powtarza w niekończącej się pętli czasu.
02:20 **Dyżur** - serial medyczny
03:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 **Menu na miarę** - program kulinarny
05:00 **Dyżur** - serial medyczny

TVN 7

05:20 **Wiza na miłość** - serial paradokumentalny
06:25 **New Looney Tunes III** - animacja
06:40 **Powrót Batmana** - przygod., USA, 1992. Gotham znalazło się w niebezpieczeństwie. Pingwin, ta kanalia i pozbawiona wszelkich uczuć wyższych pokraka, postanowił zniszczyć miasto i jego mieszkańców.
09:20 **Bez kompleksów** - program rozrywkowy
10:25 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:25 **Mówię Wam** - talk-show
12:35 **Top Model** - reality show
13:55 **Zróbmy sobie dom** - program rozrywkowy
15:00 **Detektywi** - Trwają poszukiwania syna komisarza Romana Łabaja. 18-latek od jakiegoś czasu mieszka u swojej babci...

18:00 **Bez kompleksów** - program rozrywkowy
19:00 **Idź na całość** - program rozrywkowy
20:00 **Władca pierścieni: Powrót króla** - przygod., N. Zel., USA, Niemcy, 2003.
00:15 **Ukryta gra** - sens., Polska, USA, 2019. U szczytu kryzysu kubańskiego amerykańskie tajne służby porywają wybitnego matematyka Joshuę Mansky'ego. Chcą go wystawić do szachowego pojedynku przeciwko sowieckiemu mistrzowi.
02:30 **Pati** - serial obyczajowy
03:30 **Osadzone. Blok F** - program obycz.
04:35 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show **07:00** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki **11:05** JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny **11:30** Miodowe Lata - serial komediowy
12:45 Bezsenność w Seattle - dramat, romans, komedia, USA, 1993. Chłopiec w audycji radiowej opowiada, że szuka żony dla swego taty... **14:55** Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy **02:05** STOP Drogówka - serial policyjny **03:15** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Cierpliwa ufność **10:00** Inf. dnia **10:15** Retrospekcja **10:35** Słowo życia **10:40** Polski Punkt Widzenia **11:00** Kropelka radości **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Warto zauważyć... **12:50** Natura Obiektywnie **13:20** Ocalić od zapomnienia **13:30** Msza św. **14:30** Przegląd Tyg. „Niedziela" **14:35** Słowo życia
14:40 Św. na każdy dzień **14:45** Jak wygrać małżeństwo? **15:00** Dzielna niewiasta **15:15** Mateczniki Polskości **15:30** Wierzę w Boga **16:00** Inf. dnia **16:10** Historia PL **17:00** Z Parlamentu Europ. **17:30** Przełamując bariery **17:55** Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Manna z Nieba **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Informacje dnia

NIEDZIELA • 16 listopada

TVP 1

05:25 **Sprawa dla reportera**
06:20 **Słownik polsko@polski** - talk-show prof. J. Miodka
06:55 **Słowo na niedzielę**
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
08:00 **Tydzień**
08:30 **Daleko od szosy** - serial obycz., 1976
09:55 **Ojciec Mateusz** - serial krym.
10:55 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:55 **Między ziemią a niebem**
12:00 **Anioł Pański, Watykan**
12:15 **Między ziemią a niebem**
12:45 **Pielgrzymi Nadziei - Jagodowy Świat** - rep.
13:10 **BBC w Jedynce - Planeta Ziemia III - Ocean** - dok., Wlk. Bryt., 2023
14:15 **Ranczo Wilkowyje** - kom., Polska, 2007
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**

17:35 **Daję słowo - Maciej Orłoś - Jan Peszek** - talk-show
18:40 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
19:30 **Program informacyjny 19.30**
20:05 **Sport**
20:10 **Pogoda**
20:25 **Czarna śmierć** - serial, 2025
21:25 **Rolnik szuka żony** - reality show
22:30 **Zakochana Jedynka - Moja wielka grecka wycieczka** - kom. romant., Hiszp., USA, 2009
00:15 **Gra o wszystko** - biograficzny, dramat, Kan., Wlk. Bryt., USA, 2017
02:35 **Sprawdzamy** - magazyn
02:55 **Kill Bill 2** - akcja, USA, 2004

TVP 2

04:00 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
05:45 **Dla niesłyszących - M jak miłość** - serial, 2025
06:45 **Operacja zdrowie** - magazyn medyczny
07:30 **Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz** - magazyn poranny
10:30 **Domowe patenty** - felieton
10:40 **Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka** - magazyn
11:10 **The Voice of Poland - Live** - widowisko muzyczne
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:10 **Szansa na sukces. Opole 2026** - widowisko muzyczne

16:15 **Tak to leciało** - teleturniej muzyczny
17:15 **Zaślubiona** - serial, Włochy, 2022
18:35 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
19:05 **Niepewne sytuacje** - program rozrywkowy
19:25 **James Bond - Moonraker** - sens., Franc., Wlk. Bryt., USA, 1979
21:45 **Kayah na dobry wieczór** - widowisko muzyczne
22:50 **Pod ostrzałem** - thriller, USA, 2021
00:45 **Będziemy mieszkać razem** - serial obycz. TVP, 2023
01:45 **Milionerzy** - fab., Franc., 2024
03:40 **Rodzinka.pl** - serial komediowy

TVN

05:45 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:00 **Batwheels I** - animacja
06:15 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:10 **Magda gotuje internet** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:30 **Co za tydzień** - magazyn rozrywkowy
12:10 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:15 **Afryka Express** - reality show
14:50 **8-bitowe święta** - film rodzinny, USA, 2021. Mieszkający na przedmieściach Chicago dziesięcioletni Jake Doyle, stara się zdobyć na Boże Narodzenie najnowszy i najlepszy system gier wideo.

16:55 **Piotruś Pan i Alicja w Krainie Czarów** - film rodzinny, Wlk. Bryt., USA, 2020
19:00 **Fakty**
19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda**
19:45 **MasterChef** - program kulinarno-rozrywkowy
21:20 **Och, Karol** - film, Polska, 1985
23:25 **Batman** - przygod., USA, 2022
03:05 **Superwizjer** - magazyn reporterów
03:45 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
04:45 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:00 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:00 **Halo tu Polsat** - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:00 **Randka w ciemno** - reality show
12:05 **Pingwiny z Madagaskaru** - anim., USA, 2014. Doskonale przeszkolone nieloty stają do walki ze złowieszczym Oktawiuszem Mackiewiczem, który zagraża bezpieczeństwu świata.
14:05 **Flora i Ulisses** - obycz., USA, 2021
16:05 **Nasz Nowy Dom** - program rozrywkowy
17:30 **Awantura o kasę** - teleturniej
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:20 **Sport**
19:25 **Pogoda**
19:35 **Państwo w Państwie** - program interwencyjny

19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami** - program taneczno-rozrywkowy
23:00 **Teściowie** - serial obyczajowy
23:35 **Kiler** - komedia, Polska, 1997
01:50 **Wtorek** - kom., Polska, 2002. Maniek i Dawid mieszkają na prowincji, w świecie bez perspektyw i widoków na przyszłość. Dawid i Maniek zdobywają wreszcie kupę forsy. Co z nią zrobią? Teraz wszystko zależy od nich!
03:40 **Świat według Kiepskich** - serial komediowy
04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

05:55 **Wojciech Trzciński** - report.
06:35 **Psalm stojących w kolejce - Krystyna Prońko** - 2013
06:50 **Rozmowy (nie)wygodne - Janina Ochojska**
07:50 **Marceli Szpak dziwi się światu - Konkurs skoków** - serial animowany, 1984
08:00 **Liturgia prawosławna w Tarnogrodzie**
09:05 **Niepojęte - Georg Wilhelm Friedrich Hegel** - felieton
09:20 **Wspólny dom** - magazyn
10:00 **Wielcy mistrzowie malarstwa - Degas** - serial dok., Franc., 2015
11:10 **Wstęp Wolny** - felieton
11:30 **Pan wzywał, Milordzie? - Pilot** - serial komediowy, Wlk. Bryt., 1988
13:00 **Muzyka w zabytkach: Muzyka Luwru** - dok., 2022
14:00 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
14:40 **Sabata** - western, Włochy, 1969

16:35 **Dobry tytuł** - magazyn
17:15 **Niedziela z... Mirosławem Baką**
18:15 **Nad rzeką, której nie ma** - obycz., Polska, 1991
20:00 **Rocky** - dram., USA, 1976
22:05 **The Rolling Stones - życie w rytmie rocka** - dok., Wlk. Bryt., 2022
23:20 **Noc krótkich filmów - Gruboskórca • Dygot**
24:00 **Wodecki Twist - Nikt nie opowiada tak, jak Ty**
01:05 **Kino nocne - Nocny kowboj** - dram., USA, 1969
03:10 **Niedziela z... Mirosławem Baką**
04:10 **Dokument tygodnia - E. 1027 - Eileen Gray i dom nad morzem** - dokument, Szwajc., 2024

TV Puls

06:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki.
07:00 **Kobra - oddział specjalny** - serial kryminalny. Paul i Semir zostają wynajęci do ochrony króla Hassana. Dochodzi do zamachu. Kto okaże się jego sprawcą?
08:10 **Ranczo** - serial kom., Polska
13:30 **Mój przyjaciel pingwin** - przygod., Brazylia, USA, Hiszp., 2024. Zainspirowana prawdziwą historią czarująca opowieść o uratowanym pingwinie, który zaprzyjaźnia się z Rybakiem Joao, kompletnie odmieniając jego życie.
15:35 **Emma i czarny jaguar** - przygod., 2024

17:45 **Bogowie Egiptu** - przygod., USA, Australia, 2016. Faraon umiera, ludzie stają się niewolnikami, Egipt w chaosie. To są skutki przejęcia tronu przez boga ciemności Seta...
20:00 **Lodowy szlak** - akcja, USA, 2020
22:05 **Iluzja 2** - akcja, USA, 2016
00:30 **Boudica: Królowa wojny** - przygod., Wlk. Bryt., 2023. Aby uratować uwięzionych górników, konieczne jest dostarczenie specjalnego sprzętu przez skute lodem jezioro Winnipeg...
02:30 **Dyżur** - serial medyczny
03:05 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 **Dyżur** - serial medyczny
05:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny

TVN 7

05:20 **Wiza na miłość**
06:20 **New Looney Tunes III** - animacja
06:35 **Zróbmy sobie dom** - program rozrywkowy
07:35 **Wakacje w krzywym zwierciadle** - kom., USA, 1983. W drodze na wakacje rodzina postanawia odwiedzić kuzyna Eddiego na jego farmie. Griswoldowie opuszczają farmę z dodatkowym pasażerem - ciotką Edną, którą mają zawieźć do Arizony.
09:40 **Unboxing - Wielkie Otwarcie** - reality show
10:15 **Pogromcy Chaosu** - program poradnikowy
11:20 **Ukryta prawda** - 35-letnia Justyna mieszka z córką i mężem Andrejsem, który 15 lat temu przyjechał do Polski z Łotwy. Andrejs zostaje znaleziony martwy w magazynie...

14:20 **Detektywi** - Do detektywów zgłasza się mężczyzna, który chce odnaleźć syna. 19-latek nagle zniknął, a jedynym śladem jest nagranie z telefonu
15:15 **Poukładani** - program lifestylowy
15:55 **Władca pierścieni: Powrót króla** - przygod., N. Zel., USA, Niemcy, 2003
20:00 **Aquaman** - przygod., USA, Australia, 2018
23:05 **Specjalista** - sens., USA, 1994
01:25 **Dziewczyna w czerwonej pelerynie** - przygod., USA, Kan., 2011
03:30 **Usterka** - poradnik
04:10 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show **07:00** Wielkie tajemnice historii - program dokumentalny **08:50** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
10:50 Ewa gotuje - program kulinarny **11:25** Goście, goście 2 - kom., Franc., 1998 **13:45** Inwazja: Bitwa o Los Angeles - sensacyjny, USA, 2011 **16:05** Obłędny rycerz - komedia, USA, 2001 **18:55** Uroczysko - serial kryminalny
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto **00:00** STOP Drogówka - serial policyjny **01:00** Naziści na prochach. Hitler i blitzkrieg - dok., USA, 2018 **02:50** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek **09:15** Manna z Nieba **09:25** Przegląd Tyg. „Niedziela" **09:30** Msza św. **10:00** Msza św. **12:00** Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV **12:15** Papież Polak do Rodaków **12:55** Ignacy Loyola **15:00** Wieś to też Polska
16:00 Inf. dnia **16:10** Koncert życzeń **16:50** Mateczniki Polskości **17:00** Natura et Homo **17:30** Sól ziemi **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Moja Katolicka Rodzina **20:00** Inf. dnia
20:20 Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Retrospekcja **21:45** Stan Bezp. Państwa **21:55** Św. na każdy dzień **22:00** Mocni Jego mocą **22:45** Jak wygrać małżeństwo? **23:00** Jak my to widzimy **23:30** Tam, gdzie Bóg płacze

eprasa.pl 6ace5e2a84

PONIEDZIAŁEK • 17 listopada

TVP 1

05:30 **Wichrowe wzgórze** - serial
06:10 **Akacjowa 38** - serial, 2017
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Studio Raban** - magazyn
08:00 **Serwis Info**
08:10 **Pogoda Info**
08:20 **Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny
09:00 **Ranczo** - serial obycz.
10:05 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:00 **Ojciec Mateusz** - serial
12:00 **Serwis Info**
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:40 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **BBC w Jedynce - Planeta Ziemia III - Oceany** - dok., Wlk. Bryt., 2023
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial
15:00 **Serwis Info**
15:15 **Reporterzy** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress; Pogoda**

17:30 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
18:10 **Klan** - telenowela TVP
18:45 **Akacjowa 38** - serial, 2017
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport; Pogoda**
20:25 **Piłka nożna - Eliminacje Mistrzostw Świata: Malta-Polska**
23:15 **Świat bez fikcji - List biskupów** - dok., Pol., 2015
00:20 **Balans bieli** - magazyn
00:55 **Wykrywacz kłamstw** - mag.
01:20 **Zimna wojna** - dram., Wlk. Bryt., Polska, Franc., 2018
03:00 **Vera Cruz** - western, USA, 1954
04:45 **Notacje - Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska. Mój dom rodzinny** - dok., 2007

TVP 2

04:35 **Na dobre i na złe** - serial
05:35 **M jak miłość** - serial, 2022
06:25 **Rodzina (nie od) święta - Jak zachęcić dziecko do czytania i ograniczyć czas ekranów?** - magazyn
06:55 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
07:30 **Pytanie na śniadanie**
11:50 **Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2023
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej

17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet.
19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
19:55 **Domowe patenty** - felieton
20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"**
20:55 **M jak miłość** - serial, 2025
21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:55 **W cieniu śmierci** - serial, Fin., 2018
23:55 **Poznajmy się jeszcze raz** - fab., Franc., 2019
02:00 **Stulecie Winnych** - serial, 2022
03:00 **Akacjowa 38** - serial
03:55 **Rodzinka.pl** - serial kom.

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interw.
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 **The Floor** - teleturniej
14:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:50 **Szpital św. Anny** - program obycz.
17:55 **Detektywi** - W pubie w damskiej toalecie nieprzytomną dziewczynę, zawiadamia pogotowie oraz policję. Okazuje się, że
19:00 **Fakty**
19:35 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny

20:30 **Doradca smaku** - program kulinarny
20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
20:55 **The Floor** - teleturniej
21:35 **25 lat niewinności: Sprawa Tomka Komendy** - dramat, sensacyjny, Polska, 2020
00:00 **Dunkierka** - film wojenny, Wlk. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017
02:20 **Co za tydzień** - magazyn rozrywkowy
02:55 **Morderczynie** - miniserial krym., Polska
03:55 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
04:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:10 **Nauka jazdy** - reality show
05:20 **Telezakupy TV Okazje**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:30 **Malanowski i Partnerzy** - serial kryminalny
09:30 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
11:30 **Gliniarze** - W jednym z warszawskich parków odnaleziony zostaje wisielec. Ktoś próbował upozorować w ten sposób samobójstwo nastolatka...
14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
16:30 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy. Jerzy Krupiewski jest ratownikiem medycznym. Mężczyzna rozstaje się z żoną, Patrycją, po tym jak dowiedział się, że go zdradzała...

17:00 **Gliniarze** - paradokument
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
19:30 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Milionerzy** - teleturniej
20:35 **Mega hit - Pretty Woman** - obycz., USA, 1990
23:05 **Pitbull. Niebezpieczne kobiety** - sens., Polska, 2016
02:00 **Szalony lot** - fab., USA, Wlk. Bryt., Rum., 2007
04:15 **Kabaretowa Ekstraklasa**
04:35 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:20 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny ekstra**
06:15 **Muzyczne poranki**
06:30 **Od ucha do ucha - Niczego się nie boję • Tygrys bez pasków • Deszczowy chłopiec** - filmy anim.
07:00 **Tamte lata, tamte dni - Krzysztof Cugowski** - magazyn
07:40 **Podróże z historią - Białe złoto** - dok., Polska, 2017
08:20 **Dobry tytuł** - magazyn literacki
09:00 **Dyrektorzy** - serial, 1975
10:20 **Dzieci niebios** - dram., Iran, 1998
12:20 **Wielcy mistrzowie malarstwa - Degas** - serial dok., Franc., 2015
13:20 **Wstęp wolny**
13:40 **Tamte lata, tamte dni - Anna Radwan** - magazyn
14:20 **Bulwar zachodzącego słońca** - obycz., USA, 1950

16:20 **Dyrektorzy** - serial, 1975
18:05 **Tygodnik Kulturalny**
19:00 **Muzyka w zabytkach: Muzyka Luwru** - dok., Franc., 2022
20:00 **Na wschód od Hollywood - Nana** - dram., Indonezja, 2022
21:50 **Porozmawiajmy szczerze**
22:30 **Dwunastu gniewnych ludzi** - dram., USA, 1957
00:20 **Łódź kultury**
01:00 **Kino nocne - Czerwony świt** - akcja, USA, 1984
03:05 **Więcej niż fikcja - The Rolling Stones - życie w rytmie rocka** - dok., Wlk. Bryt., 2022
04:20 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
05:00 **Teledyski**

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - W San Francisco grasuje zawodowy włamywacz, który wraz ze zespołem wspólników przeprowadza serię zbrojnych napadów.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Paul zauważa na autostradzie tajemniczą kobietę w letniej sukience. Czy postać jest tylko wytworem jego wyobraźni?
09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
11:55 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
13:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - 26-letnia Amanda to puszysta dziewczyna, która nie ma żadnych kompleksów związanych ze swoją wagą i z radością występuje w reality show „Ślub na wagę złota"...

15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
20:00 **Lwie serce** - akcja, USA, 1990
22:05 **Quest** - akcja, USA, Kan., 1996
23:50 **Immortals. Bogowie i Herosi** - przygod., USA, Kan., Wlk. Bryt., 2011
01:50 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
02:45 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
03:45 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:05 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny

TVN 7

05:25 **Szkoła** - Gimnazjalistka z trzeciej klasy. Zosia Szymczyk, nie mogła patrzeć, jak pijana kobieta krzyczy na swoje malutką córeczkę i zabrała jej dziewczynkę. Wkrótce okazuje się, że dziecko jest rodzeństwem innej uczennicy...
08:20 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:25 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
12:55 **Detektywi** - program kryminalny
14:55 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 **Sekrety życia** - serial paradokumentalny
17:55 **Zagadki losu** - program obycz.
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

20:00 **Dziewczyna z pociągu** - sens., Wlk. Bryt., Indie, 2016. Załamana rozwodem Rachel zaczyna obsesyjnie fantazjować o pięknej parze mieszkającej w domu, który codziennie mija jadąc pociągiem. Pewnego ranka zobaczy tam coś, co wkrótce wywróci jej życie do góry nogami.
22:35 **Seks w wielkim mieście** - kom., USA, 2008
01:25 **Pokładani** - program lifestylowy
02:00 **Mówię Wam** - talk-show
03:00 **SOS Ekipy w akcji** - program policyjny
03:50 **Fachowcy** - program paradokumentalny
04:25 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **07:55** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **08:55** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **10:55** Na Ratunek 112 - serial obyczajowy **11:55** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:55** Ktoś tu kłamie? **16:55** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Uroczysko - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:30** Sprawiedliwi. Trójmiasto **22:40** Plan bez skazy - sens., Wlk. Bryt., Luks., 2007 **00:55** Love Island. Wyspa miłości - reality show **01:55** Hardkorowy lombard **02:55** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

07:55 Poczet Wlk. Polaków **08:00** Inf. dnia **08:15** Wieś to też Polska **09:15** Słowo życia **09:20** Mateczniki Polskości **09:30** Moja Katolicka Rodzina **09:55** Św. na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:20** Stan Bezp. Państwa **11:30** Warto być ojcem **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Orędzie na trudne czasy **13:30** Msza św. **14:30** My trzymamy z Bogiem **15:25** Z Małej Cerkwicy do... **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **17:00** Świadkowie **17:30** Spotkanie Rodziny Radia Maryja **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Z wędką nad wodę **22:30** Obyś był zimny albo gorący **23:30** Serial z życia Jezusa

WTOREK • 18 listopada

TVP 1

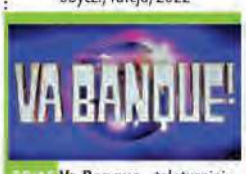
05:25 **Wichrowe wzgórze** - serial
06:10 **Akacjowa 38** - serial, 2017
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Kościół z bliska**
08:00 **Serwis Info**
08:10 **Pogoda Info**
08:20 **Zaraz wracam** - serial, 2025
09:00 **Ranczo** - serial obycz.
10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:00 **Ojciec Mateusz** - serial
12:00 **Serwis Info**
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:40 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **Królestwo mokradeł** - dokument, Franc., 2024
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
15:00 **Serwis Info**
15:15 **Reporterzy** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress; Pogoda**
17:30 **Jaka to melodia?**

18:10 **Klan** - telenowela TVP
18:45 **Akacjowa 38** - serial kostiumowy, 2017
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport**
20:15 **Pogoda**
20:30 **Zaraz wracam** - serial, 2025
21:10 **System** - dram., USA, 2015
23:35 **Więcej niż wszystko** - fab., USA, 1987
01:15 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn
01:40 **Moja wielka grecka wycieczka** - kom., Hiszp., USA, 2009
03:25 **Zimna wojna** - dram., Wlk. Bryt., Polska, Franc., 2018
05:00 **Notacje - Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska. Mój ojciec** - dok., 2007

TVP 2

04:40 **Na dobre i na złe** - serial
05:35 **M jak miłość** - serial, 2022
06:30 **Baptystki** - reportaż, Polska, 2025
06:55 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial
07:30 **Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz**
11:50 **Rosół polski** - magazyn kulinarny
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
14:00 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2023
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022

18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
19:55 **Domowe patenty** - felieton
20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"**
20:55 **M jak miłość** - serial, 2025
21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:25 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
23:30 **Brunet wieczorową porą** - kom. kryminalna, 1976
01:20 **Pod ostrzałem** - fab., USA, 2021
03:15 **Symfonia mazurska** - dok., Polska, 2025

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interw.
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 **The Floor** - teleturniej
14:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:50 **Szpital św. Anny** - program obycz.
17:55 **Detektywi** - Do biura detektywistycznego zgłaszają się rodzice 19-latka, których syn wstąpił do wspólnoty o nazwie „Komuna dobra". Małżeństwo twierdzi, że...
19:00 **Fakty**
19:35 **Sport**
19:45 **Pogoda**

19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:10 **Doradca smaku** - program kulinarny
20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
20:55 **The Floor** - teleturniej
21:35 **Ślub od pierwszego wejrzenia** - reality show
22:40 **Kuba Wojewódzki** - talk-show
23:45 **Superwizjer** - magazyn reporterów
00:25 **Och, Karol** - film, Polska, 1985
02:35 **Skazana** - serial, Polska
03:40 **Śmierć Diany: dwa śledztwa** - dokument
04:45 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:00 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:30 **Malanowski i Partnerzy** - serial kryminalny
09:30 **Trudne sprawy** - Patrycja Kraszewska - psycholożka i blogerka, dowiaduje się, że trener podrywu Mateusz zamierza ją uwieść dla zdobycia rozgłosu.
11:35 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
14:40 **Dlaczego ja?** - paradok.
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
16:30 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - Olga i Roksana wykorzystują zaległy urlop, wspólnie wyjeżdżają do gospodarstwa agroturystycznego. Nie jest im jednak dane długo cieszyć się odpoczynkiem...

19:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda**
19:55 **Milionerzy** - teleturniej
20:35 **Bez litości 2** - sens., USA, 2018. Nieustraszony samotny bohater w charakterystyczny dla siebie sposób walczy o sprawiedliwość.
23:05 **Detonator** - sens., USA, Rum., 2006
01:10 **Pretty Woman** - obycz., USA, 1990
03:50 **Ewa gotuje** - prog. kulinarny
04:40 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny ekstra**
06:15 **Muzyczne poranki**
06:55 **Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik** - magazyn
07:35 **Podróże z historią - Wiosenne obrządki** - dok., Polska, 2017
08:20 **Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawluśkiewicz** - magazyn
09:00 **Dyrektorzy** - serial, 1975
10:45 **Bulwar zachodzącego słońca** - obyczajowy, USA, 1950
12:45 **Stolica muzyki, Nowy Orlean** - dok., USA, 2019
14:45 **Wydarzenie aktualne**
15:15 **Rio Grande** - western, USA, 1950
17:10 **Przedwiośnie** - serial, 2002
18:15 **Łódź Kultury - Aleksandra Popławska**
18:55 **Zbigniew Zapasiewicz** - dok., Polska, 1999

20:05 **Uciekła mi przepióreczka** - Teatr Telewizji, 1973
21:45 **Lekkie obyczaje - Bez skazy** - fab., USA, 1999. W ramach rehabilitacji po wylewie Walt Koontz uczęszcza na lekcje śpiewu. Jego mentorem zostaje znienawidzony dotąd sąsiad Rusty.
23:45 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
00:25 **Nocny dokument - Łódź Kaliska. Klasycy absurdu** - dokument, Polska, 2023
02:10 **Na wschód od Hollywood - Nana** - dramat, Indonezja, 2022
04:05 **Którędy po sztukę - Diane Severin Nguyen**
04:20 **Tygodnik Kulturalny**
05:15 **Teledyski**

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - Magazyn brygady antynarkotykowej zostaje napadnięty przez grupę narkomanów. Podczas ścigania szefa bandy, Antwon doznaje ataku padaczki.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Umierający więzień zostaje porwany ze szpitala przez tajemniczą organizację. Kim są napastnicy i w jakim celu dokonali uprowadzenia?
09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial kryminalny
10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
11:55 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
13:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska

19:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **Pora odkupienia** - akcja, USA, 2022. Cuda, najlepszy egzekutor pracujący dla mafii w Miami, spotyka na swojej drodze Billie, nastoletnią uciekinierkę w wieku jego córki. Postanawia jej pomóc...
21:50 **Ochroniarz** - akcja, USA, 2017
23:25 **Polowanie na czarownice** - przygod., USA, 2011
01:25 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
02:20 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
03:20 **Menu na miarę** - program kulinarny
05:00 **Dzielnica strachu** - serial

TVN 7

05:25 **Szkoła** - Gimnazjalistka z trzeciej klasy od dłuższego czasu podkochuje się w koleżance. Chłopak ma nadzieję, że uda mu się poderwać Lenę na szkolnym wyjeździe do Budapesztu. Okazuje się, że...
08:20 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:25 **W-11 Wydział Śledczy** - W drodze do przedszkola zostaje porwany 5 letni synek znanego detektywa. Po pierwszym telefonie z żądaniem okupu detektyw kategorycznie odmawia zapłaty pieniędzy.
12:55 **Detektywi** - Detektyw Anna Potaczek znajduje błąkającą się, pobitą młodą kobietę. Dziewczyna nie ma przy sobie dokumentów, ale logo na jej ubraniu kieruje trop do wytwórni pierogów.

14:55 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 **Sekrety życia** - paradok.
17:55 **Zagadki losu** - program obyczajowy
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **Ostatni skaut** - sens., USA, 1991. Striptizerka Cory została zamordowana. Na kilka dni przed śmiercią wynajęła prywatnego detektywa, Joe'go Hallenbecka...
22:20 **W morzu ognia** - sens., USA, 1997
00:35 **Powrót Batmana** - przygod., USA, 1992
03:10 **Osadzone. Blok F**
04:20 **Druga strona medalu**

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show **07:55** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **08:55** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **10:55** Na Ratunek 112 - serial obyczajowy **11:55** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:55** Ktoś tu kłamie? **16:55** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Uroczysko - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:30** Sprawiedliwi. Trójmiasto **22:35** Jerry Maguire - obycz., USA, 1996 **01:25** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:55** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:40 Zamek w Korzkwi **10:00** Inf. dnia **10:15** Jak my to widzimy **10:45** Zew natury **11:00** Mocni w Wierze **11:35** Słowo życia **11:40** Ma się rozumieć **11:50** Św. na każdy dzień **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Jasnogórskie cuda i łaski **13:00** Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie **13:30** Msza św. **14:30** O. Rafał, kto go nie zna? **15:00** Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Jestem mamą **16:40** Zdrowie z Bożej Apteki **17:00** Wierzę w Boga **17:30** Rajd Katyński **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Każdy maluch to potrafi **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia

eprasa.pl 6ace5e2a84

ŚRODA • 19 listopada

TVP 1

05:25 **Wichrowe wzgórze** - serial
06:15 **Akacjowa 38** - serial, 2017
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Rodzina (nie od) święta - Jak zachęcić dziecko do czytania i ograniczyć czas ekranów?** - magazyn
08:00 **Serwis Info**
08:05 **Pogoda Info**
08:20 **Zaraz wracam** - serial, 2025
09:00 **Ranczo** - serial obycz.
10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:00 **Ojciec Mateusz** - serial
12:00 **Serwis Info**
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:40 **Rok w ogrodzie Extra** - magazyn
12:50 **Natura w Jedynce - Królestwo mokradeł** - dok., Franc., 2024
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
15:00 **Serwis Info**
15:15 **Reporterzy** - magazyn

15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress; Pogoda**
17:30 **Jaka to melodia?** - telet.
18:10 **Klan** - telenowela TVP
18:45 **Akacjowa 38** - serial, 2017
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport; Pogoda**
20:30 **Zaraz wracam** - serial, 2025
21:10 **Tak to się robi w Marsylii** - serial, Franc., 2024
22:10 **Sekielski wieczorową porą** - talk-show
23:15 **Replikant** - fab., USA, 2001
01:00 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn
01:25 **System** - dram., USA, 2015
03:45 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
04:45 **Tacy byliśmy** - reportaż

TVP 2

04:35 **Na dobre i na złe** - serial
05:35 **M jak miłość** - serial, 2022
06:25 **Mozaika żydowska. Magazyn kulturalno-religijno-społeczny**
06:55 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
07:30 **Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz**
11:50 **Gwiazdorska kuchnia Ani** - magazyn kulinarny
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
14:00 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2023
15:50 **Domowe patenty** - felieton

16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet.
19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
20:40 **Przepis dnia**
20:55 **Na dobre i na złe** - serial
21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:55 **Peaky Blinders** - serial, Wlk. Bryt., 2016
00:05 **Moja super eksdziewczyna** - kom., USA, 2006
01:55 **W cieniu śmierci** - serial, Fin., 2018
02:45 **Akacjowa 38** - serial
03:35 **Bezkrwawa rewolucja. Krótka historia internetu w Polsce** - dok., Polska, 2022

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 **The Floor** - teleturniej
14:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:50 **Szpital św. Anny** - program obycz.
17:55 **Detektywi** - Detektywi Anna Potaczek i Maciej Dębosz poszukują młodego mężczyzny, który zaginął w czasie, gdy jego żona przebywała w szpitalu po operacji. Wcześniej poinformował ją, że odchodzi.

19:00 **Fakty**
19:35 **Top Model** - reality show
19:40 **Sport**
19:50 **Pogoda**
19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:10 **Doradca smaku** - program kulinarny
20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
20:55 **The Floor** - teleturniej
21:35 **Top Model** - reality show
23:35 **Złe mamuśki** - kom., USA, 2016
01:45 **Cast Away: Poza światem** - przygod., USA, 2000
04:45 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:00 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy, Kanada
05:25 **Telezakupy TV Okazje** - program zakupowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:30 **Malanowski i Partnerzy** - Dawno niewidziany przez Bronka znajomy, właściciel hotelu, dzwoni i prosi o pomoc. Detektyw przyjeżdża na spotkanie do hotelu, który prowadzi Janek Sośnicki.
09:30 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
11:30 **Gliniarze** - ężczyzna zostaje zastrzelony we własnym samochodzie. Na pierwszy rzut oka wygląda to na samobójstwo...
14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
16:30 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - paradokument

18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda**
19:55 **Milionerzy** - teleturniej
20:35 **Komediowa środa - Kochaj albo rzuć** - komedia, Polska, 1977
23:05 **Jak łyse konie** - sensacyjny, Chiny, 2023
01:50 **To dopiero początek** - komedia, USA, 2017
03:55 **Ewa gotuje** - program kulinarny
04:35 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:00 **Jak to jest zrobione**

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny ekstra**
06:15 **Muzyczne poranki**
06:55 **Tamte lata, tamte dni - Dorota Kolak** - magazyn
07:35 **Podróże z historią - Jak powstaje papier?** - dokument, Polska, 2017
08:20 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
09:00 **Przedwiośnie** - serial, 2002
10:05 **Rio Grande** - western, USA, 1950
12:00 **Władysław Hańcza** - dok., Polska, 1987
13:10 **Tygodnik Kulturalny**
14:05 **Wesołe jest życie staruszka - recital Wiesława Michnikowskiego** - 2002
14:50 **Niech żyje taniec** - fab., USA, 1950
16:55 **Przedwiośnie** - serial, 2002

16:10 **Którędy po sztukę - Alina Szapocznikow - Przyjaźń** - magazyn
18:30 **Informacje kulturalne**
18:50 **Reżyserzy - George Stevens** - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:40 **Niepojęte - Georg Wilhelm Friedrich Hegel** - felieton
20:00 **Przedwiośnie** - dramat obycz., Polska, 2001
22:35 **Profesor T** - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2018
23:35 **Hala odlotów** - talk-show
00:40 **Jan Ptaszyn Wróblewski i przyjaciele** - koncert, 2006
01:10 **Bez skazy** - fab., USA, 1999
03:10 **Informacje kulturalne**
03:45 **Stolica muzyki, Nowy Orlean** - dok., USA, 2019
05:30 **Teledyski**

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - Nash i Joe tropią spadkobierców mafijnej rodziny. Gdy Nash dowiaduje się, że Kelly spotykała się kiedyś z jednym z poszukiwanych, nabiera podejrzeń.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Paul i Semir aresztują złodzieja w masce. Po jej zdjęciu, okazuje się, że sprawcą kradzieży jest ich kolega- Harmut. Czy jego przestępstwo ma coś wspólnego z kobietą, z którą się spotyka?
09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
11:55 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
13:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny

15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **Księga luster** - thriller, 2024. Russell Crowe wciela się w Roya Freemana, byłego detektywa wydziału zabójstw, który zmaga się z zanikiem pamięci i zostaje zmuszony do ponownego zbadania sprawy, której... nie pamięta.
22:20 **Zły porucznik** - thriller, 2009
01:00 **Obserwator** - thriller, USA, 2000
03:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
04:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
05:00 **Dzielnica strachu** - serial

TVN 7

05:25 **Szkoła** - Do licealnej 2a dołącza Matylda, która niebawem urodzi dziecko. W tej samej szkole uczy się jej były chłopak, którego dziewczyna bardzo się boi.
08:20 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:25 **W-11 Wydział Śledczy** - Do okrutnej zbrodni doszło w biały dzień. Zamordowana została cała rodzina. Kobieta i mężczyzna zginęli od ran zadanych ostrym narzędziem. Ich syn prawdopodobnie został uduszony.
12:55 **Detektywi** - Do zespołu detektywów dołącza Paweł Drawicz, były policjant. Razem z Maciejem Dęboszem rozpoczyna poszukiwania mężczyzny, którego zaginięcie zgłasza narzeczona.

14:35 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 **Sekrety życia** - serial paradokumentalny
17:55 **Zagadki losu** - program obycz.
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **Ciekawy przypadek Benjamina Buttona** - obycz., USA, 2008
23:30 **Głupcy** - film, Polska, Rum., Niemcy, 2022
01:55 **Pati** - serial obyczajowy
02:55 **SOS Ekipy w akcji** - program policyjny
03:55 **Usterka** - program poradnikowy
04:40 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obycz. 14:55 Ktoś tu kłamie?
16:55 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:40 Kod nieśmiertelności - sens., USA, Kan., Franc., 2011 00:30 Love Island. Wyspa miłości 01:35 Hardkorowy lombard 02:35 Interwencja - mag. report. 02:45 Pełna chata 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audiencja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Mateczniki Polskości 11:25 Jestem mamą 11:40 Myśląc Historia 11:50 Krótka Historia Zbawienia 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło
13:00 Orędowniczka w codzienności 13:30 Msza św. 14:30 Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia 15:00 W kolorze płomienia 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Pędzelkiem z ogona wiewiórki pisane 17:00 Po stronie prawdy
17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Historie animowane z Nowego Testamentu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog.

CZWARTEK • 20 listopada

TVP 1

05:25 **Wichrowe wzgórze** - serial
06:15 **Akacjowa 38** - serial, 2017
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Dobre historie - Bezpieczny azyl dla matek i dzieci w Opolu** - magazyn
08:00 **Serwis Info**
08:10 **Pogoda Info**
08:20 **Zaraz wracam** - serial, 2025
09:00 **Ranczo** - serial obycz.
10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:00 **Ojciec Mateusz** - serial krym.
12:00 **Serwis Info**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:40 **To się opłaca** - magazyn
12:55 **Natura w Jedynce - Królestwo mokradeł** - dok., Franc., 2024
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
15:00 **Serwis Info**
15:15 **Reporterzy** - magazyn

15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:30 **Jaka to melodia?** - telet.
18:10 **Klan** - telenowela TVP
18:45 **Akacjowa 38** - serial, 2017
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport; Pogoda**
20:30 **Zaraz wracam** - serial, 2025
21:10 **Ojciec Mateusz** - serial
22:10 **Sprawa dla reportera**
23:10 **Ta, którą kocham** - dok., Polska, 2023
00:50 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn
01:15 **Profilerka Jastrë** - serial
02:15 **Tak to się robi w Marsylii** - serial, Franc., 2024

TVP 2

04:35 **Na dobre i na złe** - serial
05:30 **M jak miłość** - serial, 2022
06:25 **Operacja zdrowie** - magazyn medyczny
06:55 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obycz.
07:30 **Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz**
11:45 **Podróż po jeden uśmiech** - reportaż
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp.
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 **Va Banque** - teleturniej

18:50 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
19:55 **Domowe patenty** - felieton
20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
20:45 **Berlin Ku'damm - 59** - serial, Niemcy, 2016
21:50 **Morderstwa w Cantal** - film kryminalny, Franc., 2023
23:40 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
00:20 **Skandal w hrabstwie Yuba** - kom. krym., Wlk. Bryt., USA, 2021
02:05 **Mała doboszka** - serial sens., Wlk. Bryt., USA, 2018
03:05 **Akacjowa 38** - serial
04:00 **Rodzinka.pl** - serial kom.

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 **The Floor** - teleturniej
14:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:50 **Szpital św. Anny** - program obycz.
17:55 **Detektywi** - program kryminalny
19:00 **Fakty**
19:35 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:10 **Doradca smaku** - program kulinarny

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
20:55 **The Floor** - teleturniej
21:35 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
22:45 **Złe Mamuśki II: Jak przetrwać święta** - kom., USA, Chiny, 2017
00:50 **8-bitowe święta** - film rodzinny, USA, 2021
03:00 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
04:00 **Uwaga!** - program interwencyjny
04:15 **Nauka jazdy** - reality show
04:45 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy, Kanada
05:15 **Kto was tak urządził** - program poradnikowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:30 **Malanowski i Partnerzy** - W biurze Malanowskiego zjawiają się państwo Dziewanowscy. Przyjechali do Warszawy z małej miejscowości w Bieszczadach, by odnaleźć syna
09:30 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
11:30 **Gliniarze** - Funkcjonariusz ABN Artur Król ostrzega CBP, że w mieście pojawił się spec od mokrej roboty. Ma na celowniku żonę znanego gangstera...
14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
16:30 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - paradokument

18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
19:30 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Milionerzy** - teleturniej
20:30 **Nasz Nowy Dom** - program rozrywkowy
21:40 **Przyjaciółki** - serial obycz.
22:55 **Pokaż kotku, co masz w środku** - kom., Polska, 2011. Seria niefortunnych zdarzeń stawia na głowie życie dwóch mężczyzn - Andrzeja i Zygmunta. Ojciec Andrzeja nagle postanawia ożenić się z tajemniczą nieznajomą...

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny ekstra**
06:10 **Muzyczne poranki**
06:55 **Tamte lata, tamte dni - Joanna Żółkowska** - mag.
07:35 **Atomowa tajemnica** - dokument, Polska, 2017
08:15 **Porozmawiajmy szczerze**
09:00 **Przedwiośnie** - serial, 2002
10:15 **Niech żyje taniec** - fab., USA, 1950
12:15 **Reżyserzy - George Stevens** - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:15 **Kolekcja - Teresa Rudowicz** - felieton
13:30 **Niedziela z... Mirosławem Baką**
14:30 **Około północy** - film TVP, 1977
15:15 **Powrót muszkieterów** - film kostiumowy, Franc., Wlk. Bryt., Hiszp., 1989
17:10 **Przedwiośnie** - serial, 2002
18:10 **Wydarzenie aktualne**
18:40 **Wstęp Wolny** - felieton

18:55 **Portrety - Stefana Żeromskiego dusza rozdarta** - dokument, Pol., 2005
20:00 **Hala odlotów** - talk-show
21:00 **Mała mama** - fab., Franc., 2021
22:30 **Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawluśkiewicz** - magazyn
23:10 **Panorama kina polskiego - Przedwiośnie** - dramat obycz., Polska, 2001
01:45 **Profesor T** - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2018
02:45 **Jan Ptaszyn Wróblewski i przyjaciele** - koncert, 2006
03:15 **Wiele hałasu o nic** - film kostiumowy, USA, Wlk. Bryt., 1993
05:20 **Wydarzenie aktualne**

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - Nash wraca pociągiem z wieczoru kawalerskiego jednego ze swoich kolegów. Przypadkowo zostaje wplątany w napad na pociąg.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Podczas jazdy autostradą, Paul i Semir zauważają podejrzany samochód. Okazuje się, że znajduje się w nim porwany bogaty przedsiębiorca.
09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
11:55 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
13:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska

18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **Co ty wiesz o swoim dziadku?** - kom., USA, 2016
22:05 **Last Vegas** - kom., USA, 2013. Gdy 60-letni Billy, zagorzały kawaler, oświadcza się swojej dziewczynie, jego paczka postanawia zorganizować mu wieczór kawalerski w słynnym Las Vegas.
00:05 **Dom pogodnej starości** - kom., 2022
02:15 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
03:10 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
04:05 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny

TVN 7

05:25 **Szkoła** - Mikołaj Brończyk rywalizuje z Jankiem Plucińskim o tytuł najlepszego ucznia z chemii. Żeby zainteresować swoich kolegów przygotowuje widowiskowy eksperyment. Janek jest zazdrosny o powodzenie rywala...
08:20 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:25 **W-11 Wydział Śledczy** - Przypadkowy przechodzień znajduje zwłoki trzydziestoletniej kobiety. Okazuje się, że ofiara była opiekunem szkolnym w pobliskim gimnazjum.
12:55 **Detektywi** - Młody chłopak próbuje okraść Macieja Dębosza. W trakcie ucieczki przewraca się i traci przytomność.
14:55 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska

15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 **Sekrety życia** - serial paradokumentalny
17:55 **Zagadki losu** - program obycz.
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **Bękarty** - komedia, USA, 2017
22:25 **Wakacje w krzywym zwierciadle** - kom., USA, 1983
00:35 **Dziewczyna z pociągu** - sens., Wlk. Bryt., Indie, 2016
02:55 **SOS Ekipy w akcji** - program policyjny
03:50 **Osadzone. Blok F** - program obycz.
04:20 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentalny 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
20:00 Uroczysko - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Duch - sensacyjny, USA, 1982 01:00 PRZERWA KONSERWACYJNA

TV Trwam

09:20 Historie animowane z Nowego Testamentu 09:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Katolicy a tożsamość Europy 13:05 Mateczniki Polskości
13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela" 13:30 Msza św. 14:35 Przywróceni do życia 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia

eprasa.pl 6ace5e2a84

horoskop

przygotowała **Wiedźma Agata**

Baran
Nie będziesz zachwycony kolejnymi zadaniami. To skutek zmęczenia i przepracowania Z trudem będziesz wykonywał podstawowe obowiązki, a dodatkowe zadania okażą się ponad siłę. Potrzebujesz odpoczynku, aby móc się skupić. Zanim zaczniesz popełniać błędy, zdecyduj się na kilka dni urlopu lub tak ułóż sobie pracę, aby była mało wymagająca.

Byk
Cokolwiek będzie się działo, a dużo będzie się działo, zachowaj umiar w ocenie ludzi i zdarzeń. Przeżyjesz momenty zawahania, chwile grozy, ale wspierany przez partnera pokonasz trudności. Zachowując dystans, sprawiedliwie ocenisz wydarzenia i dokładnie będziesz wiedział: komu pomóc, jak znaleźć dobrą drogę uniknięcia przykrości finansowych, itp. Dobrze sobie poradzisz.

Bliźnięta
Ucieszy Cię niespodziewany przypływ gotówki. Dobrze zaplanuj wydatki, aby nie tracić ich na niepotrzebne zakupy. W ślad za pieniędzmi pojawią się chętni do pożyczek, do wspierania innych, którzy w ciemnych barwach ukażą swoje tragiczne losy. Nie dasz się oszukać. Dokładnie przyjrzysz się każdej sytuacji i jak na dłoni zobaczysz, jak ludzie kłamią.

Rak
Nie przyznasz racji partnerowi, choć wszystko będzie wskazywało, że ją ma. Waszym rozmowom będą towarzyszyły silne emocje i propozycje ostatecznych rozwiązań bardzo niekorzystnych dla małżeństwa. Ostatecznie postanowisz wyjechać, spojrzeć na wszystko z dystansu. To się uda i wrócisz do domu ze spokojniejszą głową oraz zrównoważonymi emocjami.

Lew
Stoczysz walkę z własnymi lękami głęboko ukrytymi w psychice. W końcu przepędzisz ten niepokój i zobaczysz świat w jasnych barwach. Bardzo pomocny okaże się partner, ucząc Cię na nowo spojrzenia na świat. Nauczy Cię pozytywnego patrzenia na ludzi i wydarzenia. Bardzo Ci się przyda ten zastrzyk optymizmu. W końcu przejrzysz na oczy i stwierdzisz, że nie masz tak źle.

Panna
Nadal pozostaniesz w strefie niepewności, ale drobnymi krokami będziesz zbliżał się do zaplanowanych rozwiązań. Niewiele się pomylisz w ocenie zdarzeń, poza przypadkami losowymi. Uda Ci się zapanować nad emocjami i z dystansu będziesz się przyglądał zdarzeniom. Podejmiesz mądre decyzje, dzięki czemu ludzie zaczną Cię szanować.

Waga
Możesz odnosić wrażenie, że świat nie jest sprawiedliwy. Będziesz przekonany, że spada na Ciebie zbyt dużo zła. W pierwszej chwili możesz tak pomyśleć, ale przyszłość pokaże, że na ciąg zdarzeń, który Cię spotyka, należy patrzeć inaczej. To, co wydawało się złe, zacznie działać na Twoją korzyść. Po prostu jesteś w trudnej sytuacji, ale znajdziesz z niej dobre wyjście.

Skorpion
Twoja niepewność związana ze zbyt wielkimi oczekiwaniami sprawi Ci trochę kłopotu. Nie trać czasu na pogoń za mrzonkami. Spójrz na świat realnie i wybierz sobie konkretne cele. Gdy zajmiesz się bieżącymi zadaniami, oderwiesz się od nierzeczywistych i zmyślonych zagrożeń. Twój świat znów przybierze przyjazną twarz, a przyjaciele Cię nie opuszczą.

Strzelec
Twój świat bardzo się zmieni. Na krótki czas zabraknie w nim ukochanych elementów. Skutkiem okaże się tęsknota i smutek. Na szczęście to nie będzie trwało długo. Twoja niezgoda na taki stan rzeczy może jednak przedłużyć ten okres. Dlatego zaciśnij zęby i nie dodając sobie krzywd, przetrwaj do lepszych czasów. Jest to możliwe, tylko pokonaj niepokój i strach.

Koziorożec
Pracowałeś na duże pieniądze, ale nie będzie tak dobrze. Fundusze zjawią się i szybko znikną po opłaceniu rachunków. Nie na wszystko wystarczy. Dlatego powoli i z głową planuj, co zrobisz. Jeden z wierzycieli nie da Ci żyć, wciąż upominając się o zapłatę. Staraj się spłacić go jak najszybciej, po prostu dla świętego spokoju. Z innymi poradzisz sobie bezboleśnie.

Wodnik
Kłótnie rodzinne będą rozkwitać, dopóki nie zażądasz spokoju. Przedstawisz kłócącym się, że na tym tylko tracą. Będziesz naprawdę zły i przekonujący. Część osób podporządkuje się i pójdzie za Tobą. Przez krótki czas pokażesz cechy przywódcy, co bardzo Ci pomoże. Nie będziesz miał ani chęci, ani czasu zajmować się głupstwami. Poddasz się temu, co najważniejsze.

Ryby
Nie będziesz się nudził. Liczne spotkania, zaproszenia i wiadomości postawią Cię na nogi. Nie dokładaj sobie zadań. Wystarczy, że poradzisz sobie z tymi, które już zaplanowałeś. Będziesz wszędzie mile widziany i oczekiwany. Ta porcja przyjaźni wystarczy na długo. Wiadomości, które spłyną do Ciebie, też przyniosą Ci radości. Problemem będzie tylko czas. Czy zdążysz wykonać wszystkie mile zadania?

kółko fortuny nr 46

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w haśle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek **o godz. 12.30** pod numer **52 334 88 88**. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora. Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówki może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyśliliśmy w redakcji.

kółko **fortuny**
Kategoria:
flora

			E		I			I	E	

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny". Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego".

Rozwiązanie kółka nr 45 „Skok o tyczce" (dyscyplina).

nagrodę wygrywa:

Mariola Wolska z Tucholi
– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski"

Nagroda do odebrania w redakcji.

krzyżówka nr 46

przygotowała **Bożena Olszewska**

1	■	2	■	3								
4 19				7								
	■		■									
5												
	■		■									
6 13		17		3								
■	■		■		■	7	8		9 1	■	10	■	11	■
12	13		14	14	15	■		■	16	10				
■		■		■	17				6	■		■	5	■
18 9		12		21		■		■		■	19	20		
■		■		■	21	22		23		24	■	16	■	■
25		26		27	■		■		■	28			15	29
	■		■	30		11					■		■	20
31	4				■		■		■	32				
	■		■	33		2		18			■		■	8

POZIOMO:
4) gatunek pszenicy o ostrym kłosie
5) potrawa z jajek
6) pracuje w drukarni
7) bezkrytycznie naśladuje innych
12) ćwiczebny nabój
16) resztka świecy
17) pomieszczenie, kwatera
18) rolnicze zajęcie
19) gończy pies myśliwski
21) pada z ust dowódcy
25) andruty
28) posłannictwo
30) płynie przez Ukrainę i Mołdawię
31) jezioro w pobliżu Węgorzewa
32) jedna z możliwości do wyboru
33) uiszcza należność

PIONOWO:
1) werblista orkiestry wojskowej
2) wiek
3) mikroskopijny organizm jednokomórkowy
8) polecenie, komenda
9) sensacyjna wiadomość
10) pora dnia
11) zapał twórczy, natchnienie
13) kijanka lub gąsienica
14) publiczna dyskusja na określony temat
15) ogół duchownych chrześcijańskich
20) skupienie drzew lub krzewów
21) drzewo liściaste
22) umożliwia prowadzenie robót na dnie zbiornika wodnego
24) po zachodzie słońca
25) demoniczna kobieta
26) pogłoska
27) mityczny władca Teb
29) galaretka z glonów

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21 utworzą rozwiązanie – polskie przysłowie ludowe

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek **o godz. 12.00** pod numer **52 334 88 88**. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyżówka". Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego".

Rozwiązanie krzyżówki nr 45 „Próżno w piecu lód suszyć".

nagrodę wygrywa:

Elżbieta Kaczerzewska ze Śliwic
– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski"

Nagroda do odebrania w redakcji.

Uwaga! NOWA ZASADA W KONKURSACH. 20 października 2022 r. wprowadziliśmy zapis regulaminowy do konkursów: krzyżówki i kółka fortuny. Nowa koncepcja ma na celu urozmaicić obie zabawy i dać szansę na wygraną większej liczbie chętnych uczestników. Zasada brzmi: Zwycięzczyni/zwycięzca jednego z konkursów (krzyżówki lub kółka fortuny) przez okres dwóch tygodni nie może wziąć udziału w konkursach (i w krzyżówce, i w kółku). Ponowny udział w konkursach jest możliwy w trzecim tygodniu/numerze „TT" przypadającym od momentu zwycięstwa. Przestrzeganie tej reguły będzie weryfikowane przez redakcję zarówno w momencie trwania telefonicznego przyjmowania odpowiedzi konkursowych, jak i podczas odbioru nagrody przez zwycięzczynię/zwycięzcę.

Zasada karencji dotyczy personaliów zwycięzców, jak również danego NUMERU TELEFONU, z którego padła zwycięska odpowiedź.

eprasa.pl 6ace5e2a84

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykłe: do 20 słów – **10 zł**, do 30 słów – **20 zł**, do 40 słów – **30 zł**;
pogrubione: do 20 słów – **20 zł**, do 30 słów – **40 zł**, do 40 słów – **60 zł**.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim" zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim". Treść regulaminu dostępna w redakcji.

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00). ***Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.***

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:
Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego", ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn**: GS „SCh" sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice**: sklep wielobranżowy „Sabina", ul. Dworcowa 4; **Bysław**: sklep p. Krzyżelewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo**: sklep „Farmer", ul. Główna 17; **Żalno**: sklep „Farmer", ul. Starowiejska 8; **Legbąd**: sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

praca

Dam pracę

- Pracownika do pracy przy dachach i przy murarce przyjmę, praca na miejscu – Tuchola i okolice, tel. 603-674-175

nieruchomości

Sprzedam

- Działka 1000 m² w Tucholi, os. Mickiewicza, zabudowana budynkiem przeznaczonym do działalności gospodarczej wraz z mieszkaniem w stanie surowym, 606-733-247
- Działka z warunkami zabudowy, Zielona Chocina, 3178 m², tylko 28 zł/m², w okolicy las, jeziora, 89.000 zł, 720-332-233
- Działki budowlane z warunkami zabudowy, Kiełpin – Wybudowanie, 2 km od Tucholi, 504-928-006
- Działki budowlane, około 1000 m², 60 zł/m², 512-551-865
- Mieszkanie w Tucholi, II piętro, 48,8 m², 3-pokojowe, własnościowe, tel. 691-450-905
- Mieszkanie, Chojnice, IV piętro, 60,7 m², 3 pokoje, atrakcyjna cena, tylko 299.000 zł, 720-092-092
- Mieszkanie, Nieżychowice, 53,78 m², I piętro, 2 pokoje, 2 piwnice, 2 garaże, gruntowny remont, 385.000 zł, 720-092-092

Kupię

- **Ziemię rolną kupię lub wydzierżawię, 667-480-521**
- Ziemię rolną kupię, może być z budynkami, 888-047-905

Oddam w najem

- Kawalerkę wynajmę, pokój, kuchnia, przedpokój, umeblowana, osobne wyjście, centralne ogrzewanie, parter. Ze stałym dochodem, 502-378-285

kupno

- Pszenżyto, żyto kupię, Tuchola, 602-232-525
- Skupujemy bydło: byk do 18,50 zł/kg, jałówka do 16,50 zł/kg, krowa do 15 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Ubojnia kupi bydło rzeźne i wybrakowane, najwyższe ceny, 663-187-932
- WSK, romet, 509-959-707

różne

- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Adaptacja, aranżacja, budowa poddaszy, pomieszczeń, docieplanie poddaszy wełną, podłogi OSB, kompleksowe wykończenie wnętrz, regipsy, gładzie, malowanie, układanie paneli, płytek, sufity podwieszane, ścianki działowe, tarasy, zadaszenia z drewna, ogrodzenia, A-Z, 725-530-485
- **Budowa dachów, ciesielstwo, grzanie papy termozgrzewalnej, naprawy dachów, tarasów, balkonów, usuwanie przecieków, montaż blachy i parapetów, wymiana rynien, wszystko co związane z dachami, stawianie wiat, zadaszeń, garaży, domków, tarasów, 725-530-485**
- Budowa domów i innych budynków, prace ciesielskie i dekarskie, usuwanie przecieków, murowanie kominów, naprawy dachów, modernizacja poddaszy, tel. 603-674-175
- Budowa domów od podstaw i innych budynków, remonty, modernizacja obiektów, prace wykończeniowe, 508-186-179
- **Clean-fast – specjalistyczne czyszczenie dachów, elewacji, kostki brukowej, kamienia, pranie dywanów, tapicerki meblowej i samochodowej, 785-531-020, www.clean-fast.tuchola.pl**
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, remonty dachów, krycie papą termozgrzewalną, budowa domów, sprzedaż pokryć dachowych z usługą 8% VAT, utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- DJ konferansjer. Szukasz oprawy muzycznej na twoją imprezę? Oferuję oprawę muzyczną, oświetleniową, bańki mydlane. Sylwester, bale karnawałowe, wesela, jubileusze, 509-161-734
- Elektryk, 602-338-356, 784-700-127

motoryzacja

Sprzedam

- Renault laguna III 2.0 D (2009), kombi, bogate wyposażenie, 15.900 zł, Tuchola, 515-199-566

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skorodowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461

sprzedaż

- Agrafki (wygrody wolnostanowiskowe dla bydła), betoniarka spalinowa 150 l, wertykulator spalinowy, zamiatarko-odkurzacz spalinowy samojezdny, zgarniacz spalinowy do stołu paszowego, 606-171-473
- Bele siana, pszenżyto, pszenica, jęczmień, owies, 601-413-352
- Betoniarka, C-360/C-355 (tur), wywrotki, rozrzutnik 2-osiowy, samozbierająca, prasa, przetrząsaczo-zgrabiarka, pług, kultywator, siódemka, wały posiewne, kosiarki rotacyjne dwubębnowe, siano (okrągłe), 886-128-423
- Brona wirnikowa maschio 2,50 m, pług 3-skibowy lemken, obracany hydraulicznie, zgrabiarka karuzelowa do siana niemeyer 4,25 m, wycinak kiszonki, 606-171-473
- Byczki i jałóweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, polskie, 691-117-925, 886-793-508
- Drewno opałowe – sosna sucha, kominkowe – brzoza, dąb oraz cienkie sosnowe, możliwość transportu, 509-959-707
- Drewno opałowe – sosna sucha, sosna rozpałkowa, kominkowe – dąb, brzoza, możliwość transportu, 509-959-707

Ogłoszenie płatne

OPIEKA
NAD OSOBĄ STARSZĄ
• z prawem jazdy • okolice Tucholi
CV proszę przesyłać na e-maila: barbara7katarzyna@wp.pl

informator medyczny

UROLOG
dr n. med. Bartosz Brzoszczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek** 17.00-20.00
tel. **52 33 433 44**

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Maciej Krauze
Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13:00-22:00
(w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
info: facebook.com/krauze.gabinet
Tel. 791 029 403

auris med BADANIA SŁUCHU
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

SONUS-MED ***Mariola Gwizdała***
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 **tel. 504 298 407**
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

Chcesz wiedzieć, co wydarzyło się w Twoim regionie? Zamów prenumeratę u swojego listonosza lub na poczcie!

Prenumeratę należy zamówić do 20. dnia każdego miesiąca

Tygodnik Tucholski

eprasa.pl 6ace5e2a84

- Drewno opałowe suche, gałęziówka 180 zł/mp, drewno liściaste porąbane twarde, porąbane, 220 zł/mp, transport jednorazowo 3,7 mp, 692-777-786
- Drewno opałowe, suche, brzoza, sosna, dąb, pocięte, połupane, rozpałkowe, bukowe, suche, workowane lub luzem, cieńsze lub grubsze, tel. 693-740-555
- Drewno opałowe, workowane, rozpałkowe, kominkowe, suche – sosnowe, świerkowe, liściaste, obrzyny tartaczne, trociny, z dowozem + transport towaru, cięcie, 509-161-734
- Drewno suche, bukowe, w workach, do palenia, rozpałki w piecach, kominach, do wędzenia, wilgotność ok.10%, dowóz od ręki, Tuchola, 571-377-183
- Gęsi tuszki, żywe i okrasa oraz brojlery tuszki z gospodarstwa ekologicznego. Zalesie, 500-340-889
- Jałowica wysoko cielna, 609-145-142
- Kaczki piżmowe, kogutki, jałowica wysoko cielna, tel. 609-145-142
- Kukurydza sucha, pszenica, groch, możliwość dowozu, 608-615-448
- Kurczęta brojlery, żywe, 4-tygodniowe, waga ok. 1 kg, cena 14 zł/szt., sprzedaż 18-20 listopada, dowóz darmowy, Bagienica, (52) 334-67-15
- Kurczęta brojlery, żywe, 6-tygodniowe, waga powyżej 2,2 kg, cena 11 zł/kg, sprzedaż 3-5 grudnia, dowóz darmowy, Bagienica, (52) 334-67-15
- Opryskiwacz zawieszany amazone 900-litrowy, lance hydrauliczne 15-metrowe, hala udojowa alfa-laval 2x7, wycielacz dla bydła, przewracarka do siana 6-karuzelowa niemeyer, 606-171-473
- Owies, pszenżyto, żyto, Tuchola, 601-918-216, dzwonić po 16:00
- Paszowóz strautmann 13 m3 z wagą, wysokość 2,40 m, drabiny paszowe zatrzaskowe ocynkowane, wygrody plastikowe dla cieląt i trzody, 606-171-473
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Pszenica ozima i letnia, pszenżyto, tel. 698-816-085
- Rowery nowe, używane, duży wybór, holenderskie, niemieckie, polskie, damskie, męskie, dziecięce, młodzieżowe, Tuchola, ul. Świecka 103, 787-449-342
- Słoma w małych kostkach, 696-727-935
- Wapno magnezowe (dolomit) 20% MgO, 30% CaO; wapno węglanowe 50% CaO, tel. 723-167-332
- Żyto, tel. 788-036-966

Jubileuszowy konkurs TPK i Nadleśnictwa Tuchola

Drzewo to wyspa pełna życia!

Tegoroczna, XX edycja konkursu pn. „Przyroda wokół nas” została poświęcona drzewom. Wzięli w niej udział uczniowie szkół specjalnych z trzech miejscowości: Chojnic, Czerska i Tucholi.

Zwycięzcami przyrodniczych zmagań zostali: Amelia Czajkowska, Filip Półczyński i Seweryn Sikorski. Na zdjęciu towarzyszą im: Dorota Borzyszkowska, Stanisław Śpica, Piotr Grzmiel, Ewelina Giersz-Lebioda oraz Rafał Pruss.

Konkurs, niezmiennie organizowany przez Tucholski Park Krajobrazowy i Nadleśnictwo Tuchola, doczekał się już 20. edycji! Tegorocznym zmaganiom towarzyszyło hasło „Od korzeni po korony drzew”, które miało na celu poszerzenie wiedzy o różnorodności drzew oraz ukazanie ich znaczenia w środowisku i życiu człowieka.

W konkursie, który odbył się w czwartek (6 listopada), wzięło udział 24 uczniów z Tucholi, Czerska i Chojnic. Tradycyjnie już wydarzenie miało miejsce w murach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi.

Zielone filtry, klimatyzatory i lekarze w jednym

Wydarzenie poprowadziła **Dorota Borzyszkowska**, która nie przepuściła i tej okazji, by edukować młodych ludzi. Kierowniczka zespołu ds. edukacji w TPK podkreślała, że drzewo to swoista wyspa życia, na której bytują liczne organizmy – bezkręgowce, ssaki, grzyby i inne rośliny. Zwracała również uwagę, że jedno dorosłe drzewo produkuje tyle tlenu, ile potrzeba do życia trzem osobom. Tak zwane „zielone płuca” nie tylko dają schronienie przed słońcem, ale także pełnią funkcję swoistego klimatyzatora. Na terenach zurbanizowanych potrafią obniżać temperaturę powietrza nawet o 8°C. Drzewo jest także naturalnym filtrem. Absorbuje około 1 tonę dwutlenku węgla na każdy metr sześcienny przyrostu. Pochłania i neutralizuje substancje toksyczne – dwutlenek węgla, dwutlenek siarki oraz metale ciężkie. Jego korzenie magazynują wodę w glebie, co pomaga zapobiegać zarówno powodziom, jak i suszom. Drzewa w naszym otoczeniu korzystnie wpływają na zdrowie, ponieważ działają antystresowo i uspokajająco.

Wiedza o drzewach na medal

Uczestnicy konkursu najpierw zmierzyli się z testem pisemnym, a następnie przystąpili do innych konkurencji. Spośród przedstawionych organizmów wskazywali te, które żyją na drzewach. Pojawiły się też pytania o ptaki budujące gniazda na gałęziach oraz o organizmy, które w korze drzew znajdują swoje schronienie. Oceniane były również prace plastyczne pt. „Drzewo i jego mieszkańcy” dostarczone przez uczniów na konkurs.

Ten rozstrzygnięto w trzech kategoriach: zespół edukacyjno-terapeutyczny, szkoła podstawowa klasy I–IV oraz V–VIII. Nad wynikami czuwała komisja w składzie: **Ewelina Giersz-Lebioda** – plastyczka, **Stanisław Śpica** z Nadleśnictwa Trzebciny oraz **Piotr Grzmiel** z Urzędu Miejskiego w Tucholi. Warto podkreślić, że dwaj ostatni wymieni w jury konkursu zasiadają niezmiennie od dwóch dekad.

W każdej z kategorii wyłoniono zwycięzców, którzy zdobyli najwyższą liczbę punktów. Byli to: **Seweryn Sikorski** i **Filip Półczyński** z Czerska oraz **Amelia Czajkowska** z Tucholi. Laureaci otrzymali specjalne nagrody, m.in. bluzy z nadrukami o tematyce drzew czy kubki z podobizną gila. Upominki trafiły także do pozostałych uczestników konkursu.

Seweryn Sikorski, Paweł Wielgosz i Mateusz Zuber z ZSS w Czersku pozują dumnie na tle swoich prac.

Wszyscy zwycięzcami

Jak podkreślała Dorota Borzyszkowska, każdy z uczestników konkursu jest jego zwycięzcą – chociażby dlatego, że zdobył nową wiedzę.

– Na pewno, ucząc się o drzewach, będziecie traktować je z większą świadomością i szacunkiem. Dzisiaj dowiedzieliście się, że drzewo rosnące za waszym oknem, w szkole, parku czy lesie, jest bardzo ważne. Może być domem, schronieniem, stołówką, czatownią, noclegownią, podporą, a nawet przyjacielem, który żyje w symbiozie z innymi organizmami – mówiła pracownica TPK, która od samego początku jest zaangażowana w organizację tego przyrodniczego wydarzenia.

Wzorem lat ubiegłych podziękowania i upominki powędrowały także do opiekunów uczniów, a każda z palcówek otrzymała sadzonkę dębu szypułkowego. Rozmowy o przyrodzie, ale nie tylko, kontynuowano przy wspólnym posiłku. Na deser był tort – słodki akcent jubileuszowej edycji konkursu.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Jubileuszowa edycja konkursu nie mogła obyć się bez pamiątkowej fotografii, do której stanęli uczniowie wraz z opiekunami, organizatorzy konkursu i jury.

eprasa.pl 6ace5e2a84

Kęsowo:

„To nie jest konkurs, to święto piosenki”

Młodzi, zdolni, pracowici – właśnie tacy byli wykonawcy, którzy swoje wysokie umiejętności zaprezentowali na scenie w Kęsowie. Wielu z nich występuje od lat. Ciekawie obserwuje się ich ciągły rozwój, zdobywanie kolejnych doświadczeń i niesłabnącą miłość do muzyki.

Jesienny Przegląd Piosenki w Kęsowie na stałe wpisał się w kalendarz konkursów wokalnych na naszym terenie. W sobotę (8 listopada) odbyła się już IX edycja tego wydarzenia. Co roku przeglądowi towarzyszy określony wcześniej motyw przewodni, do którego swój repertuar dobierają młodzi artyści. Tym razem padło na polskie przeboje. Na scenie królowały zatem kompozycje naszych, rodzimych twórców.

– To nie jest konkurs, to święto piosenki – podkreślała, podczas oficjalnego otwarcia, jedna z głównych organizatorek **Izabela Modrzejewska** z Biblioteki – Centrum Kultury w Kęsowie.

Uczestnicy IX Jesiennego Przeglądu Piosenki w Kęsowie.

Jeden z wyższych poziomów artystycznych w historii przeglądu

– Niezwykle raduję się, że w tym roku będą to polskie piosenki [...]. Mamy naprawdę piękny język, piękną muzykę i piękny wyraz artystyczny naszych przebojów [...]. Cieszę się, że przyjechaliście dzisiaj do Kęsowa z różnych zakątków razem ze swoimi pociechami, całymi rodzinami. A jury niezwykle współczuję, bo sam bywałem nieraz po tej drugiej stronie i wiem, że nie jest to łatwe zadanie – mówił do zgromadzonych wójt gminy Kęsowo **Radosław Januszewski**.

Od lewej: Aurelia Kierzkowska, Blanka Poświata, Agata Niemiec i Lena Grzonkowska.

Następnie na prawie 3 godziny scenę przejęli młodzi wykonawcy. Łącznie, w dwóch kategoriach wiekowych (8-11 oraz 12-15 lat), było ich prawie trzydziestu. Wszystkie utwory zdecydowanie mieściły się w kategorii polskich przebojów. Usłyszeliśmy kompozycje takich ikon, jak choćby: **Zbigniew Wodecki**, **Maryla Rodowicz**, **Edyta Geppert**, **Anna Jantar**, **Urszula**, **Halina Trychowiak** czy zespołów Bajm, Myslovitz, Lady Pank. Nie zabrakło też nowszych hitów z repertuaru: Sanah, Sorryboys lub Kwiatu Jabłoni.

Na scenie każdy dawał z siebie wszystko. Tak jak Zofia Juhnke w utworze „Ech, Poleczko”.

Jak przewidział wójt, jury rzeczywiście miało ciężki orzech do zgryzienia. Skąd to wiemy? Autor artykułu miał przyjemność po raz kolejny zasiąść w zespole oceniającym młodych artystów, razem z **Agnieszką Schreiber** i **Jarosławem Iwickim**. To nie są puste słowa. Dzieci i młodzież, którzy przybyli w sobotę do Kęsowa, zaprezentowali w tym roku bardzo wysoki poziom artystyczny. Wszyscy uczestnicy byli tego dnia zwycięzcami przez wielkie „Z”. Odwaga, ujarzmienie stresu, wrażliwość na muzykę, talent, dopracowane dźwięki, wyczucie sceny – oni to w sobie mieli. O miejscach najczęściej decydowały detale. Tutaj podkreślmy, że występ zwyciężczyni w starszej kategorii – **Leny Grzonkowskiej** – z utworem „Co mi Panie dasz” był występem właściwie kompletnym. Ta nastolatka ma papiery na karierę.

Konkurs rządzi się swoimi prawami i miejsca na podium oraz wyróżnienia trzeba było przyznać. Pełne wyniki podajemy przy artykule.

Tekst i fot. Kamil Tajl

IX Jesienny Przegląd Piosenki w Kęsowie – wyniki

Kategoria wiekowa 8-11 lat:

- **I miejsce – Lena Macura, „Damą być” Maryli Rodowicz,**
- **II – Natalia Wiśniewska, „Małe tęsknoty” Krystyny Prońko,**
- **III – Kaja Wyszomirska, „Kolorowy wiatr” Edyty Górniak,**

wyróżnienia: Nina Synakiewicz „Och, życie kocham cię och, nad życie” Edyty Geppert i Bianka Świech „O mnie się nie martw” Katarzyny Sobczyk.

Kategoria wiekowa 12-15 lat:

- **I miejsce – Lena Grzonkowska, „Co mi Panie dasz” zespołu Bajm,**
- **II – Agata Niemiec, „Bądź gotowy dziś do drogi” Haliny Trychowiak,**
- **III – Blanka Poświata, „Długość dźwięku samotności” zespołu Myslovitz,**

wyróżnienie – Aurelia Kierzkowska, „Zawsze tam gdzie ty” zespołu Lady Pank.

Zwyciężczynie w młodszej kategorii wiekowej, od lewej: Nina Synakiewicz, Bianka Świech, Kaja Wyszomirska, Natalia Wiśniewska i Lena Macura.

Doświadczajmy teatru!
Kolejny spektakl w Lubiewie

Czas na wydarzenie rodzinne. Tym razem przyjeżdżają artyści z Ełku. Czesiek i Wiesiek oddadzą księżyc, a przy okazji pokażą, jak ważna jest współpraca i dzielenie się z innymi ludźmi.

W Bibliotece – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo tej jesieni realizowanych jest kilka inicjatyw na raz. Jedna z nich nosi nazwę „Teatralny ob(d) jazd”, bo właśnie teatr w lubiewskiej instytucji traktuje się z wyjątkową lubością i szacunkiem. Nigdzie w okolicy nie ma możliwości oglądania na scenie tak często profesjonalnych aktorów scenicznych, w tak przeróżnych odsłonach i gatunkach dramatycznych. Dodajmy – za darmo. Każdy chętny może przyjechać do B-CKiP i poznać ten wyjątkowy, artystyczny świat.

21 listopada (piątek), o godz. 17:00 na scenie w Lubiewie wystąpi Teatr Delikates ze spektaklem pt. „Jak Czesiek i Wiesiek oddali księżyc”. To kolejna już część przygód uroczej pary bohaterów. Czesiek oraz Wiesiek rozwiązują różne trudne zadania, podczas których uczą i moralizują młodą, ale też starszą publiczność. Przedstawienie opowiada o tym, jak ważna jest współpraca i dzielenie się. Motto tego duetu brzmi: „Więc współpracuj. Dawaj z siebie. Tym co dobre, podziel się. Wszelka pomoc i współpraca, to opłaca zawsze się.” Spektakl jest atrakcyjny scenograficznie, a akcja prowadzona za pomocą lalek, kinetycznych rekwizytów i aktorów. Muzyczne tło zapewni artysta znany z międzynarodowych projektów, w których mityczne tajemnice spotykają się z wrażliwością na potęgę i piękno natury. Wydarzenie przeznaczone jest dla widzów w wieku od 3 do 103 lat i więcej.

(kt)

B-CKiP Gminy Lubiewo, ul. Witosa 1

- **21 listopada (piątek)**
- **godz. 17:00**

Spektakl pt. „Jak Czesiek i Wiesiek oddali księżyc”:

- **scenariusz i reżyseria – Wiktor Malinowski,**
- **scenografia – Marek Dec, Wiktor Malinowski,**
- **muzyka – Gwidon Modest Cybulski,**
- **kostiumy – Małgorzata Meller,**
- **występują – Marek Dec i Wiktor Malinowski.**

eprasa.pl 6ace5e2a84

Młodzieżowa rada powiatu ma nową przewodniczącą i sekretarz. Są też świeże inicjatywy

Jesienią doszło do ważnych zmian na najważniejszych stanowiskach w Młodzieżowej Radzie Powiatu Tucholskiego.

Weronika Cemka, która kilka tygodni temu zastąpiła **Igę Cieślińską** na stanowisku przewodniczącej Młodzieżowej Rady Powiatu Tucholskiego (MRPT), musiała zrezygnować z poprzedniej roli, tj. bycia jej sekretarzem. Dodajmy, że Cieślińska, jako absolwentka szkoły średniej musiała zrzec się mandatu, a jej miejsce w radzie zajęła **Żaklina Pasza** z Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej.

Kandydatów do sprawowania funkcji sekretarza było dwoje: Jakub Piasek i Barbara Sikora.

Od lewej: wiceprzewodniczący młodzieżowej rady Jan Wiśniewski, przewodnicząca Weronika Cemka oraz Katarzyna Puczyńska z Wydziału Edukacji Zdrowia i Sportu Starostwa Powiatowego w Tucholi.

Jak w nowej funkcji czuje się przewodnicząca MRPT?

– Bardzo dobrze, cieszę się że radni mi zaufali i wybrali mnie na to stanowisko. Jest to dla mnie duży zaszczyt. Chcemy podjąć jako rada w najbliższym roku kilka inicjatyw dla młodzieży, nawiązać współpracę z lokalnymi organizacjami i przybliżyć młodym ludziom działalność naszej rady – mówi „Tygodnikowi" Weronika Cemka.

Było dwóch kandydatów na stanowisko sekretarza

Z racji tego, że Cemka została przewodniczącą, młodzi na niedawnym posiedzeniu wspomnianego gremium wybierali nową osobę do pełnienia obowiązków sekretarza rady. O stanowisko ubiegali się **Barbara Sikora** i **Jakub Piasek**. Oboje jeszcze przed głosowaniem zabrali głos. Każde z nich stwierdziło, że chce kontynuować pracę Cemki, a podejmowane przez nich dotychczasowo kroki powinny dać temu wiarę.

W głosowaniu udział wzięło 13 młodzieżowych radnych. 12 głosów oddano prawidłowo. Decyzją młodych rajców nowym sekretarzem została Barbara Sikora, która uzyskała 7 głosów. Drugi z kandydatów – Jakub Piasek otrzymał 5 głosów poparcia.

Tekst i fot. Anna Lipska

Hymn narodowy na rynku w Tucholi brzmi wyjątkowo

W piątek, dokładnie o godz. 11:11 na rynku w Tucholi rozległy się słowa Mazurka Dąbrowskiego.

W piątek natomiast patriotycznego ducha można było poczuć na rynku w Tucholi. To tutaj w bardzo szerokich składach spotkali się uczniowie dwóch szkół reprezentujących różne szczeble tucholskiej oświaty. Rynek otoczyli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Tucholi, także ci najmłodsi, oraz młodzież z Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi. Na środku rynku rozciągnięto biało-czerwona flagę, a uroczystość poprowadzili dyrektorzy: **Marzena Gumińska**, **Dorota Tajl** i **Ireneusz Wesołowski**.

Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi przed pojawieniem się na rynku, zrealizował akademię z okazji Święta Niepodległości.

Dziesiątki małych flag i innych patriotycznych atrybutów w rękach uczniów Jedynki.

Piątkowy widok na rynku w Tucholi. Patriotyczny manifest uczniów ZSLiA.

Szczęśliwcy, którzy mogli zobaczyć tłum uczniów na rynku i wysłuchać hymnu narodowego w niezwykłych okolicznościach.

Punktualnie o godz. 11:11 tłum odśpiewał Mazurka Dąbrowskiego. Ponadto klasy I-III tucholskiej Jedynki przygotowały piosenki o charakterze patriotycznym. Hołd walczącym za ojczyznę w różnych dziejach jej historii złożyli uczniowie Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych.

Tekst i fot. (pp)

więcej zdjęć na tygodnik.pl
filmy na facebook.com/tygodniktucholski

eprasa.pl 6ace5e2a84

Mają 15 lat. Jubileusz Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Bysławiu

Orkiestra, która łączy pokolenia i muzyką łagodzi obyczaje. Na koncie konkursy i... Familiada

W miniony weekend odbyła się uroczystość 15-lecia Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Bysławiu połączona z celebrowaniem Narodowego Święta Niepodległości. Jubileusz był okazją do wysłuchania koncertu orkiestry, podziękowań i wspomnień, które oprócz tych wymienianych ze sceny, zbieraliśmy wśród orkiestrantów.

Zwieńczeniem orkiestralnego jubileuszu było zaśpiewanie przy akompaniamencie instrumentów „Sto lat" i olbrzymi tort.

Konferansjerzy **Karolina Pipowska** i **Paweł Urban** 8 listopada (sobota) zwrócili uwagę, że gromadzenie się ludzi na wydarzeniach o charakterze patriotycznym takich, jak to w Bysławiu ma na celu „uczczenie heroizmu, determinacji i miłości do Ojczyzny" osób, które przez 123 lata zaborów wierzyły w odrodzenie wolnej Polski.

Na widowni zasiedli m.in. wójt gminy Lubiewo **Joanna Jastak**, przewodniczący Rady Gminy Lubiewo **Krzysztof Zielazny**, radni i sołtys z terenu gminy, przewodnicząca rady powiatu tucholskiego **Ilona Lesikowaska**, radny powiatowy **Krzysztof Dereszyński**, wójt gminy Kęsowo **Radosław Januszewski** czy wieloletni kapelmistrz bysławskiej orkiestry **Andrzej Ponicki** z żoną **Hanną**. Do świetlicy licznie przybyli także mieszkańcy i sympatycy orkiestry.

Na scenie jeszcze przed koncertem orkiestry wystąpiły grupy taneczne „Flex" i „Iluzja" działające przy Bibliotece – Centrum Promocji i Kultury Gminy Lubiewo.

15 lat. Co to znaczy?

Głównym punktem wydarzenia zorganizowanego w świetlicy wiejskiej w Bysławiu był specjalny koncert Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej z okazji 15-lecia istnienia. Na tę okoliczność w repertuarze orkiestralnej formacji oprócz pieśni żołnierskich (np. „Pierwsza Kadrowa" i „Róża czerwono, biało kwitnie bez"), znalazły się: marsze („Orkiestry dęte" Haliny Kunickiej czy „Marsz strażaków"), muzyka filmowa (m.in. z filmów „Akademia policyjna", „Piraci z Karaibów") oraz muzyka rozrywkowa (np. wiązanka zespołu The Beatles).

Czym jest 15 lat? Jak wspólnie powtarzali orkiestranci i winszujący goście, to czas współpracy, wspomnień i radości. Formacja promuje gminę Lubiewo oraz powiat tucholski. W tym czasie wystąpiła na wielu konkursach i festiwalach, z których część trofeów można było zobaczyć podczas sobotniego wydarzenia. Warto zauważyć, że w 2016 roku podczas festiwalu regionalnego strażackich orkiestr dętych w Wiśle zajęła 33. miejsce w Polsce. Dla młodej stażem formacji było to nie lada osiągnięciem. A z ciekawostek.... Orkiestra z Bysławia w 2015 roku zagrała w telewizyjnej Familiadzie.

Kapelmistrzem orkiestry od ponad roku jest **Szymon Górski**. Wcześniej tę funkcję, od momentu jej założenia, piastował Andrzej Ponicki. Obecny dyrygent ma do pomocy instruktorów: **Jacka Janiszewskiego** (instruktor sekcji trąbek i tub), **Jana Duksa** (instruktor sekcji perkusyjnej), **Radosława Krzemińskiego** (instruktor sekcji dętej drewnianej) oraz **Tomasza Berendta** (instruktor puzonistów). Orkiestranci podczas uroczystości nie zapomnieli o osobach, które w jakikolwiek sposób są z nimi związane. Koncert przeplatali skierowanymi do nich podziękowaniami.

Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Bysławiu jest liczna i zróżnicowana. W jej szeregach odnajdują się osoby w każdej grupie wiekowej, a oni sami kierują się sentencją: „muzyka łączy pokolenia i łagodzi obyczaje".

Co o orkiestrze i życiu w niej, mówią jej członkowie?

Antek Glazik
– Mam 7 lat, a w orkiestrze jestem od dwóch. Gram na werblu. Przychodziłem w poniedziałki na próby z rodzicami i sam zdecydowałem się na grę.

Każdy członek orkiestry i każdy instrument tworzą spójną całość, która zachwyca od 15 lat.

Koncertu bysławskiej orkiestry dętej wysłuchali nawet najmłodsi fani.

Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Bysławiu powstała w 2010 roku. Od tego czasu zachwyca nie tylko swoją grą, ale i odnosi sukcesy.

eprasa.pl 6ace5e2a84

Marian Gabeński

– W orkiestrze gram od momentu jej założenia. Początki były trudne. Nie było dużo chętnych do grania, brakowało instrumentów. Pozyskaliśmy je z orkiestr wojskowych dzięki kapelmistrzowi i założycielowi orkiestry Jerzemu Hoppe. Miał tam chody. Dzwonił do generałów i oni nam przysłali te instrumenty. Pierwszą tubę kupiłem osobiście. Kosztowała mnie 1500 złotych. Teraz mam swoją prywatną. Zawsze w poniedziałki i czwartki były próby. Pan kapelmistrz Andrzej Ponicki przyjeżdżał z instruktorami. Instruktorzy byli bardzo mili. Wspominam ich jako ludzi bez nerwów. Przekazali nam to, co umieli. Mieli do każdego jakiś sentyment. Tak pomału się uczyliśmy. Pierwszym marszem, jaki zagraliśmy, był motyw z muszkieterów. Pierwsze Boże Ciało, które było w Bysławiu z orkiestrą, graliśmy tylko na stanowisku przy remizie. Ksiądz przyszedł z Panem Jezusem. Ale rok później graliśmy już na Boże Ciało przez całą procesję. Był wielki szał, że jest orkiestra. A my rozwijaliśmy się. Były występy, jeździliśmy na przeglądy orkiestr. Pierwszy odbył się chyba w Śliwicach. Oj, każdy miał tremę, bo to pierwszy poważny występ i słuchały orkiestry wokół. A my byliśmy najmłodsi. Wszystko poszło ładnie. Po jakimś czasie udało się nam wystąpić w telewizji w „Familiadzie”. Wykonaliśmy hymn programu. Wcześniej znalazły się nuty, poćwiczyliśmy. Najpierw w studiu była próba. Orkiestra zagrała dwa razy i następnie było nagrywanie. A okazało się, że oni nagrali już nas wcześniej. Byli zdziwieni, że tak szybko nam poszło. Po Warszawie udało się nam pojechać na tydzień do Niemiec. Na 700-lecie [miasta partnerskiego Lubtheen – przyp. red.]. Pamiętam, że był tam długi 7-kilometrowy przemarsz. Nachodziliśmy się. Niemcy byli bardzo gościnni. Mieli swój festyn, było dużo piwa. Bywało tak, że graliśmy w różnych miejscach całe weekendy. Aż do znużenia. Zamiast pójść na ryby, musiałem jechać z orkiestrą.. Tak przebrnęliśmy do 15 lat.

Karolina Pipowska

– W orkiestrze zaczęłam grać po dwóch latach od momentu jej założenia. Uczyłam się około pół roku. Potem pojawiły się wyjazdy. Byliśmy na festiwalach w Śliwicach, Bysławku czy Wąbrzeźnie, który był jedynym zimowym festiwalem. Zawsze odbywał się w okolicach listopada i grudnia. Gdy zaczęłam szkołę średnią, na próbach mogłam być nieco rzadziej. Zapisałam się do Orkiestry Reprezentacyjnej Lasów Państwowych. Po zakończeniu nauki w Tucholi wróciłam i znów jestem w składzie. Zaczęłam też prowadzić stronę orkiestry na Facebooku. Staram się być na każdym wyjeździe i próbach, aby nie stracić formy.

Rozalia Augustyńska

– Gram od dwóch lat na flecie poprzecznym. Tata namówił mnie, abym dołączyła do orkiestry dętej. Bardzo mi się to podoba i z pewnością grać będę jeszcze długo!

Paulina Urban

– W orkiestrze jestem od początku, 15 lat gram na klarnecie, cały czas na tym samym instrumencie. Początki wspominam dobrze, są zmiany, momenty wzruszeń, radości, smutki. Czuję jednak, że w orkiestrze mam rodzinę. Przyjeżdżanie w poniedziałki na próby jest dla mnie olbrzymią przyjemnością. Od niedawna przyjeżdżam też na drugie próby pomagać uczyć młodsze dzieci grać na klarnecie. Staram się wspierać zespół całą sobą: przy organizacji różnych przedsięwzięć, pilnowaniu dzieciaków, otwieraniu i zamykaniu drzwi do straży itd.

Tekst i fot. Anna Lipska

Mieszkańcy Tucholi śpiewali razem z Cameratą

„Wojenko, wojenko” i inne utwory patriotyczne wybrzmiały w czwartek (6.11) wieczorem w TOK-u. Wzorem lat ubiegłych do wspólnego śpiewu uczestników koncertu niepodległościowego zaprosił Chór Camerata. Wydarzenie stało także pod znakiem twórczości Chopina.

Przy fortepianie licealista Alexander McCool.

To już tradycja, że w okolicach Święta Niepodległości w murach Tucholskiego Ośrodka Kultury odbywa się wydarzenie pn. „Śpiew dla Ojczyzny”. Tegorocznej edycji nie przeszkodził nawet remont odbywający się w placówce, choć jak przyznał dyrektor **Piotr Mówiński**, jeszcze trzy dni wcześniej wygląd sali widowiskowej przypomniał scenerię jak po pożarze.

– Prace będą się tu jeszcze toczyć, chociażby w zakresie klimatyzacji. Natomiast można powiedzieć, że po dość długim okresie przestoju ruszamy z wydarzeniami i będziemy próbowali nadgonić stracony czas – poinformował dyrektor TOK-u.

Czwartkowe wydarzenie poprowadziła **Hanna Krueger,** wskazując, że z okazji Święta Niepodległości wspominamy nie tylko wydarzenia sprzed stu lat.

– Dziś jesteśmy wdzięczni i tym, którzy przed 1918 rokiem i po nim suwerenność naszej Ojczyzny stawiali wyżej niż swoje bezpieczeństwo, zdrowie i życie. Tym wszystkim znanym i nieznanym bohaterom walk, ludziom dzięki którym możemy mówić po polsku, żyć w wolności i korzystać z jej owoców oddajemy głęboki pokłon. (...) Aktualnie żyjemy pośród wielu nowych wyzwań i prób, ale patriotyzm ciągle powinien stać na straży godności naszego narodu, jego kultury i obyczajów – czyli naszego dziedzictwa – mówiła pracownica placówki kultury.

Na scenie nasi i jakże zdolni!

Jako pierwsza na scenie pojawiła się utalentowana młodzież z „Nowodworka”. Utwory Chopina wykonali kolejno **Marek Piasek** i **Alexander McCool**, wprowadzając zebranych w liryczny nastrój. Natomiast **Marta Wojtas** zaśpiewała „Wojskowego z wąsikami”. Muzyczną ucztę kontynuował **Dariusz Krygowski** przy akompaniamencie fortepianowym **Tomasza Kotowskiego**. Tucholanin przypomniał m.in. utwór Jana Pietrzaka „Żeby Polska była Polską”.

Przysłowiową „wisienką na torcie” niepodległościowego koncertu był występ Chóru Camerata pod dyrekcją **Marzenny Tyrańskiej**, który zachęcił publiczność do wspólnego śpiewania. Dla ułatwienia teksty poszczególnych utworów wyświetlano na ekranie, więc nie było wymówki dla nieznających słów – choć i tak nikt z niej nie korzystał. Praktycznie cała sala śpiewała z Cameratą. Wspólnie wykonano aż dwanaście utworów, w tym „Raduje się serce”, „Hej, hej ułani”, „Rotę” i hymn Ppaństwowy.

Wyrazem przywiązania do małej ojczyzny była z kolei piosenka o Tucholi – „Jesteś”. Prowadząca chór dobrze oceniła śpiew mieszkańców i towarzyszący mu zapał, co poskutkowało zaproszeniem do wstąpienia w szeregi chórzystów.

Tekst i fot.
Agata Wiśniewska

Mocną reprezentacją na czwartkowym wydarzeniu pojawili się harcerze.

Camerata pod przewodnictwem Marzenny Tyrańskiej wykonała m.in. utwór „O mój rozmarynie” czy „Maszerują strzelcy”.

eprasa.pl 6ace5e2a84

Skąd wziąć pieniądze na modernizację wodociągu?

Czytelnik zareagował na artykuł o braku w dostawie wody w gminie Śliwice

Gminy przy realizowaniu wielu inwestycji mogą liczyć na dofinansowania z różnych źródeł, jak np. Krajowy Plan Odbudowy czy Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza. Nie inaczej jest przy zadaniach związanych z wybudowaniem nowych sieci wodociągowych lub odnowieniem istniejących wodociągów. Sprawdziliśmy możliwości po pytaniach czytelnika, którego zainteresował artykuł o powracających problemach z wodą w dużej części gminy Śliwicie.

Po opublikowaniu artykułu na początku października pt. „Mieszkańcy mają dość braków w dostawie wody. Wójt: „Dostałem brzydkie kacząteko w spuściźnie”, skontaktował się z nami czytelnik. W nawiązaniu do słów włodarza **Daniela Kożucha** o dofinansowaniach sieci wodociągowych chciał się dowiedzieć, jak w rzeczywistości wygląda kwestia dodatkowych środków dla samorządu na inwestycje związane z sieciami. W Śliwicach dowiedzieliśmy się wówczas bowiem, że gmina musi własnym sumptem dokonywać napraw na liniach zaopatrujących sporą część gminy...

Był nabór na środki z KPO. Gmina Śliwice z nich skorzystała

Dowiadujemy się w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, na jakie źródła dofinansowań i ich wysokości mogą liczyć samorządy, które chcą wybudować nowe sieci wodociągowe lub – co istotne z punktu widzenia poprzedniego artykułu ze Śliwic – odnowić istniejące wodociągi.

Rzeczniczka prasowa UM **Beata Krzemińska** tłumaczy, że w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich urzędu marszałkowskiego w zakresie budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych ogłoszony był nabór wniosków „od 16 grudnia 2024 r. do 16 stycznia 2025 r. w ramach Krajowego Planu Odbudowy i zwiększania odporności – inwestycje B.3.1.1 Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową”. Przydział środków wyniosił ponad 50 mln złotych. Minimalna wartość projektu, na który samorządy mogły otrzymać dofinansowanie, opiewała na 1 mln zł, a maksymalna 5 mln zł.

– Wnioskodawca mógł w ogłoszonym naborze złożyć jeden wniosek dotyczący realizacji jednego przedsięwzięcia. Zakres mógł obejmować zarówno budowę jak i modernizację istniejącej sieci wodociągowej – tłumaczy Krzemińska.

Na terenie Lińska i ul. Tucholskiej, ul. Dębowej i ul. Cichej w Śliwicach trwa inwestycja, która polega na budowie sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami, o łącznej długości blisko 5 kilometrów. Gmina na ten cel pozyskała środki z KPO.

Beneficjentem opisanych środków z KPO jest właśnie gmina Śliwice. Na terenie Lińska i ul. Tucholskiej, ul. Dębowej i ul. Cichej w Śliwicach trwa inwestycja, która polega na budowie sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami, o łącznej długości blisko 5 kilometrów. Kwota przedsięwzięcia, w skład którego oprócz powstania sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej wchodzą, m.in. dostawa i montaż systemu do zarządzania gospodarka wodno-ściekową na terenie poza aglomeracją, opiewa na 1.985.433, 74 złotych. Samorządowi na ten cel udało się otrzymać ponad 1,5 mln zł dofinansowania.

Dla gmin poniżej 15 tysięcy mieszkańców

Z kolei przez Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza realizowany jest program regionalny Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Ten umożliwia współfinansowanie projektów m.in. mających na celu efektywne gospodarowanie wodą do spożycia i poprawę jej jakości.

Przewidziano tu m.in. wsparcie realizacji inwestycji, takich jak: modernizacja/naprawa sieci wodociągowych, inteligentne systemy monitorowania i zarządzania siecią wodociągową, modernizacja stacji uzdatniania wody oraz rozbudowa systemów wodociągowych (między innymi nowe sieci wodociągowe, nowe stacje uzdatniania wody i ujęcia) wyłącznie, gdy zapewniona jest gospodarka ściekowa zgodnie z przepisami krajowymi i unijnymi na danym obszarze.

– W ramach programu istnieje możliwość rozbudowy systemów wodociągowych, m.in. nowe sieci wodociągowe jedynie jako element projektów dotyczących gospodarki ściekowej. Inwestycje mogą być realizowane w gminach o liczbie ludności poniżej 15 tysięcy mieszkańców. Maksymalny poziom dofinansowania dla danego projektu wynosi do 85 procent kosztów kwalifikowalnych. Realizacja ww. typów projektów jest możliwa w ramach polityki terytorialnej, co oznacza, iż te inwestycje muszą wynikać z właściwej strategii terytorialnej, tj. w ramach ZIT [Zintegrowane Inwestycje Terytorialne – przyp. redakcji] Bydgoski Obszar Funkcjonalny, ZIT-ów Regionalnych lub w ramach obszaru prowadzenia polityki terytorialnej. Dany projekt musi być zamieszczony na liście podstawowej projektów w ramach danej strategii. Uprawnionymi wnioskodawcami/beneficjentami są jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, jednostki samorządu terytorialnego, partnerstwa publiczno-prywatne, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne – wyjaśnia Beata Krzemińska.

Dodajmy na podstawie otrzymanych informacji, że ramach FEdKP 2021-2027 zostały jak dotąd zawarte 22 umowy na łączną kwotę dofinansowania 42.214.292,87 zł. W 2024 roku podpisano 10 umów na sumę 20.008.521,63 zł, a w roku bieżącym porozumieniem objęto 12 umów w wysokości 22.205.771,24 zł.

Na jakie zadania przekazano w ciągu dwóch ostatnich lat tak duże pieniądze? 9 projektów dotyczyło budowy i rozbudowy sieci wodociągowej, stacji uzdatniania wody oraz inteligentnych systemów sieci wodociągowej. Na te cele przeznaczono 13.239.840,98 zł. Natomiast pozostałe 13 projektów w kwocie dofinansowania wynoszącej 28.974.451,89 zł dotyczyło modernizacji bądź przebudowy sieci wodociągowej lub stacji uzdatniania wody.

W trakcie przygotowania jest jedna umowa na kwotę dofinansowania 2.605.753,60 zł. Z kolei w ocenie w ramach trzech naborów znajduje się 28 projektów, dla których łączna kwota dofinansowania wynosi 29.289.016,59 zł.

Tekst i fot. Anna Lipska

Do dzieci przyjedzie Mikołaj

W Śliwicach trwają przygotowania do pierwszego Jarmarku Bożonarodzeniowego

Już za miesiąc w Śliwicach odbędzie się Jarmark Bożonarodzeniowy. Na tę okoliczność Gminny Ośrodek Kultury poszukuje wystawców.

Targowisko gminne w Śliwicach 14 grudnia (niedziela) będzie miejscem Jarmarku Bożonarodzeniowego. O przygotowaniach Gminnego Ośrodka Kultury do tego wydarzenia, skupiających się na poszukiwaniach wystawców, opowiada „Tygodnikowi Tucholskiemu” dyrektorka **Anna Klinger**.

– Tego typu jarmark organizujemy po raz pierwszy. Co roku mieliśmy konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich. Z reguły odbywał się w ośrodku kultury. Wiem, że raz, jak była pandemia, odbył się na placu przy fontannie. W tym roku postanowiliśmy zrobić coś innego i nowego. Wzorem innych, jak chociażby po sąsiedzku w Tucholi, zgromadzić nasze KGW, stowarzyszenia, wystawców. Zależy nam na rękodzielnikach. Poszukujemy ludzi, którzy tworzą rzeczy wyjątkowe, unikatowe, ręcznie robione. Takie, które mogłyby stać się tymi wyjątkowymi prezentami na zbliżające się święta – słyszymy od szefowej domu kultury. Wystawcy na zgłoszenia mają czas maksymalnie do końca listopada. Przyjmowane są telefonicznie pod nr. 579 470 156.

Podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego w Śliwicach będzie można spodziewać się przyjazdu najważniejszego gościa. Fot. archiwum

Na śliwicki jarmark prezentacje świąteczne przygotują wszystkie placówki oświatowe z terenu gminy. Specjalny program przygotowuje Regionalna Akademia Piosenki. Typowo świąteczny poczęstunek zorganizują koła gospodyń.

– Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców gminy Śliwice i całego powiatu tucholskiego, aby 14 grudnia od godziny 12:00 byli z nami na targowisku w Śliwicach. Będzie muzycznie, świątecznie, smacznie. Przybędzie także Mikołaj, nastąpi rozstrzygnięcie konkursu rodzinnego na szopkę bożonarodzeniową – zapowiada Anna Klinger.

Anna Lipska

eprasa.pl 6ace5e2a84

Brydż - Turnieje Piątkowe

Liderzy najlepsi w ostatnim turnieju

Nie było rewolucji we wznowionych rozgrywkach brydżowych. Po kolejnej przerwie panowie zasiadający przy stolikach rywalizowali w kameralnej salce tucholskiego OSiR-u.

Mimo przerw w grze tucholscy brydżyści konsekwentnie zbierają się w piątki, aby podjąć grę o miano brydżowego króla mijającego roku. Teraz, w obliczu tych przerw w turniejach, każdy z nich ma wielkie znaczenie, bo tak naprawdę nie ma gwarancji, że z racji niewystarczającej frekwencji odbędzie się rywalizacja w kolejnym tygodniu.

W ostatnim spotkaniu prym wiedli ci, którzy w generalnym zestawieniu znajdują się na czele. Zwyciężył w piątek **Marian Górnowicz**, który w klasyfikacji generalnej traci dziesięć punktów do lidera **Stefana Gierszewskiego**. Ten w piątek był drugi. Najprawdopodobniej między tymi dwoma sportowcami rozegra się ostateczna batalia o miano najlepszego gracza w 2025 roku.

Piątek (7 listopada)

1. Marian Górnowicz
2. Stefan Gierszewski
3. Kazimierz Zaręba

Klasyfikacja generalna

1. Stefan Gierszewski - 155 pkt.
2. Marian Górnowicz - 145 pkt.
3. Kazimierz Zaręba - 116 pkt.

Jarosław Kania

Sport w tygodniu

Siatkówka

12 - 13 listopada (środa - czwartek)

20:30 czwarta kolejka Tucholskiej Ligi Siatkówki (hala tucholskiego OSiR-u, ul. Warszawska 17)

16 listopada (niedziela)

11:00 Siatkówka Męska MLKS Tucholanka Tuchola - Chemik Bydgoszcz (wojewódzka liga juniorów, hala tucholskiego OSiR-u, ul. Warszawska 17)

Piłka nożna

• klasa okręgowa

15 listopada (sobota)

13:00 Tucholanka Tuchola - Legia Chełmża

16 listopada (niedziela)

13:00 Rawys CEO Raciąż - Zawisza II Bydgoszcz

(jk)

zmarli

† Kazimierz Adamczyk, l. 77 - Wielki Mędromierz

G.

Witamy na świecie

Fot. al

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Helena Chart, 2.11, 3040 g, 54 cm, Chojnice

Leon Karczmarczyk, 5.11, 4280 g, 60 cm, Lubichowo

Gratulujemy rodzicom

Tygodnik Tucholski

Reklama, ogłoszenie płatne

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim, którzy towarzyszyli w ostatniej drodze

śp.

Ireny Sudoł

uczestnikom ceremonii pogrzebowej, krewnym, przyjaciołom, byłym współpracownikom, sąsiadom i znajomym.
Słowa szczególnej wdzięczności kierujemy pod adresem celebransa ks. Daniela Szczepańczyka – proboszcza parafii pw. św. Bartłomieja Apostoła w Tucholi.
Dziękujemy przedsiębiorstwu pogrzebowemu państwa Bolińskich za obsługę uroczystości i godny jej przebieg.

Mąż
z synem
i synową

Dom Pogrzebowy Bolińscy

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

Tuchola, ul. Starodworcowa 1
500 206 206 (całodobowo)
zpbolinscy

informator borowiacki

■ pogotowie

telefon alarmowy 999

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18,

■ szpital

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18, tel. centrala: 52 33 605 00, fax 52 33 605 04

■ przychodnie gminne

Cekcyn, ul. Dworcowa 6, tel. 518 633 635

Gostycyn, ul. Bydgoska 12, tel. 52 33 460 24

Kęsowo, ul. Łąkowa 1, tel. 52 33 440 13

Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 41, tel. 52 33 493 79

Śliwice, ul. Szkolna 7, tel. 52 33 400 19

Tuchola, MCL, ul. Świecka 27:
Poradnia Dziecięca, tel. 52 33 657 60;
Poradnia Ogólna, tel. 52 33 433 44;

■ policja

telefon alarmowy 997, 112

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 47 75 23 515

Gostycyn, ul. Bydgoska 6/3, tel. 47 75 23 611

Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30, tel. 47 75 23 812

Tuchola, ul. Dworcowa 17a, tel. 47 75 23 200, 47 75 23 221, 514 970 549

■ straż pożarna

telefon alarmowy 998

Tuchola, ul. Sępoleńska 20, tel. 47 751 42 00

■ pogotowie gazowe

tel. alarmowy 992

■ posterunek energetyczny

tel. alarmowy 991 (Chojnice)

■ wodociągi

Tuchola, ul. Warszawska 7, tel. 52 33 450 58, 727 686 700 (telefony czynne całą dobę)

Tuchola, ul. Budowlana 2, „Tuchwod”, tel. 52 33 433 08 (czynny całą dobę) tel. 509 227 526 (po godz. 15.00)

■ ciepłownia

Tuchola, ul. Witosa 4, tel. 52 55 90 297

■ starostwo

Tuchola, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 00, 52 559 07 30

■ urzędy gmin

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 50

Gostycyn, ul. Bydgoska 8, tel. 52 33 673 10

Kęsowo, ul. Główna 11, tel. 52 33 440 91

Lubiewo, ul. Hallera 9, tel. 52 33 493 10

Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30, tel. 52 33 407 10

Tuchola, pl. Zamkowy 1, tel. 52 56 425 00

■ urząd skarbowy

Tuchola, pl. Zamkowy 4, tel. 52 33 63 300 – do 328

■ Zarząd Dróg Powiatowych

całodobowy numer alarmowy tel. 696 050 438

■ urzędy pocztowe

Bysław, ul. Główna 61, tel. 885 900 508

Cekcyn, ul. Wczasowa 3, tel. 52 33 472 00

Kęsowo, ul. Główna 32a, tel. 885 900 238

Gostycyn, ul. Bydgoska 6, tel. 52 33 460 60

Tuchola, ul. Świecka 25, tel. 52 33 486 01, 52 33 486 02, 52 33 486 10

Tuchola, al. LOP 9, tel. 885 952 166

Śliwice, ul. Dworcowa 37, tel. 52 33 400 77

■ informacja turystyczna

Tuchola, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

■ informacja PKS

tel. 52 39 740 34 – Chojnice

■ ośrodki kultury

Cekcyn, ul. Szkolna 4, tel. 52 33 475 76

Gostycyn, ul. Główna 35, tel. 52 33 461 53, 513 141 122

Kęsowo, ul. Główna 7, tel. 52 33 440 92

Lubiewo, tel. 512 864 195

Śliwice, ul. Dworcowa 39, tel. 52 33 400 71, 579 470 156

Tuchola, pl. Zamkowy 8, tel. 52 33 433 88

■ muzea i wystawy

Tuchola, Muzeum Borów Tucholskich, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

Wielki Mędromierz nr 20, Izba Tradycji (pojazdy i sprzęty zabytkowe), tel. 608 846 245, tel. 509 170 157, wstęp bezpłatny, muzeum udostępnione także dla osób niepełnosprawnych

■ biblioteki

Tuchola, Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Pocztowa 7a, tel. 52 33 450 38, 518 336 164.

Bysław, biblioteka publiczna, filia, tel. 52 33 498 81

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 68

Gostycyn, Biblioteka Publiczna, ul. Sępoleńska 12a, tel. 52 33 462 51

Lubiewo, Biblioteka – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo, ul. Wincentego Witosa 1, tel. 663 884 662

Śliwice, Gminna Biblioteka Publiczna, ul. Dworcowa 11, tel. 52 33 40 152

■ msze święte

Tuchola, Parafia pw. Bożego Ciała, ul. Świecka 24, godziny: 7^{30}, 9^{00}, 10^{30}, 12^{00}, 18^{00}, msza niedzielna w sobotę o 18^{00}.
• Parafia pw. Opatrzności Bożej, ul. Jana Pawła II 1, godziny: 8^{00}, 10^{00}, 11^{30}.
• Parafia pw. św. Jakuba Apostoła, ul. Chojnicka 28, godziny: 8^{30}, 10^{00}, 12^{00}, 17^{00}, msze niedzielne, Kiełpin, godz. 11^{00}, Białowieża, godz.16^{00}.
• Parafia pw. św. Bartłomieja, godziny: 8^{00}, 10^{00}, 12^{00} msze niedzielne.

■ Kościół Zielonoświątkowy „Słowo Życia”

ul. Bydgoska 7, Tuchola
nabożeństwo: niedziela, godz. 11^{00}
spotkanie modlitewne: wtorek, godz. 20^{00}

■ rzecznik konsumentów

Tuchola, Powiatowy Rzecznik Konsumentów, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 33

■ pomoc dla rodzin

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18, szpital, poradnia uzależnień – AL-ANON, Grupa Samopomocowa Krewnych i Przyjaciół Alkoholików; spotkania w poniedziałki o godz. 18.00; tel. 888 586 777

Prosimy o informowanie redakcji o zmianach (tel. 52 33 630 50)

Reklama

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi, ul. Świecka 68
(wjazd obok sklepu meblowego)
tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl
JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCJI 24 GODZINY NA DOBĘ
TRUMNY, URNY
WŁASNA KAPLICA OGRZEWANA W CENTRUM MIASTA
WŁASNA CHŁODNIA
PROFESJONALNE UBIERANIE ZMARŁYCH
KREMACJA
EKSHUMACJA
KOPANIE GROBÓW
SPRZEDAŻ KWIATÓW
NAGROBKI
Załatwiamy formalności w ZUS, USC, MSW
OBSŁUGA BEZGOTÓWKOWA

eprasa.pl 6ace5e2a84

Fitness

Robi salta i czasem... szydełkuje. Szymon to perełka z mistrzowskimi tytułami

Szymon Papierowski – młody człowiek z małej Zielonki jest wyjątkowy z kilku względów. Mama mówi o nim wprost: inny niż wszystkie dzieci. Na czym owa wyjątkowość polega? Nie tylko na wielkim talencie i sukcesach, ale też upodobaniach, spędzaniu wolnego czasu.

Szymon Papierowski to mały artysta. Tworzy sztukę, która nie jest ściśle ujętym tworzeniem trwałych dzieł, choć w przypadku jego upodobania do robótek ręcznych można by mówić w tych kategoriach. Chłopiec to przede wszystkim artysta – sportowiec, bo fitness połączony z elementami tańca, akrobatyki i wszelkich innych aspektów tej aktywności na pewno jest swego rodzaju sztuką. Oczywiście można Szymona postrzegać jako zwykłego sportowca, który robi swoje i jest w tym rewelacyjny, dostrzeżony i wyróżniany na wielkich zawodach.

Chłopiec jest bardzo dobrym uczniem piątej klasy i uczęszcza do szkoły w Cekcynie. Już jako ośmiolatek wyrażał chęć robienia na dłuższą metę czegoś, co przyniesie mu dziecięce spełnienie. I tu zaczyna się wyjątkowość, o której mowa była wcześniej. Chłopca nie ciągnęło do tego, co powszechne. Co przez to rozumieć? Nie pokochał choćby piłki nożnej. Do dziś nie jest jej fanem. Przez krótki czas trenował KSW, ale zrozumiał, że to nie dla niego, ponieważ odczuł potrzebę wykonywania czegoś bardziej subtelnego, wyrafinowanego. Część tej wewnętrznej potrzeby zaspokajał, szydełkując. To kolejna dość oryginalna czynność, którą chłopiec często wykonywał. Do dziś w domu są przechowywane małe dzieła rąk Szymona.

Ośmiolatek wiedział, co dla niego dobre

Właśnie tyle lat miał Szymon, gdy pewnego razu w mediach obejrzał pokaz sportowego fitnessu. Wpatrywał się w ekran i zaczął myśleć, by robić to samo.

– Ujęły mnie płynność, gracja, piękno tego sportu – wyznaje Szymon Papierowski. – Prezentowanie różnych figur do muzyki wpadło mi w oko. Wyobrażałem sobie siebie samego w takim pokazie.

Rozpoczęto poszukiwania kogoś, kto mógłby poprowadzić chłopca drogą, którą sam wybrał. Nie trzeba było daleko sięgać. Fitness Sportowy Tuchola to klub, w którym Szymon od początku do dziś czuje się świetnie i gdzie jest kształtowany pod okiem **Weroniki** i **Oskara Schreiberów**. Trenuje w klubie trzy razy po dwie godziny w tygodniu.

– Szymon to nasz mały wielki mistrz – chwalą chłopaka jego trenerzy. – Jest dobrym duchem w grupie, pełnym pogody ducha, ale skromnym, wyciszonym, wrażliwym dzieckiem. Dobrze dogaduje się z rówieśnikami, ma duży wkład w sukces naszego klubu.

Szymon bardzo dalekosiężnie spogląda na swoją przyszłość, bo chce w dorosłym życiu być trenerem fitness. Wskazuje swoich obecnych szkoleniowców jako klasyczny przykład, który wedle przysłowia idzie z góry. To cenne i dla niego, i dla trenerów.

Dzisiaj Szymon jest doświadczonym zawodnikiem, którego zebrane doświadczenie pozwoliło mu wystartować w zawodach rangi ogólnopolskiej i stawać na podium. Szymon zadebiutował ponad dwa lata temu w Brodnicy. Specjalizuje się w fitnessie akrobatycznym. Jego pierwsze ważne, zapamiętane zawody to te w Zblewie – mistrzostwa Polski w zeszłym roku.

– Nie spodziewałem się, że trenerzy widzą we mnie kogoś mogącego brać udział w zawodach o takim zasięgu – przyznaje Szymon. – Było to dla mnie wyzwanie i to powołanie mocno wziąłem sobie do serca. Przygotowywałem się do startu kilka miesięcy przed mistrzostwami.

Krótki stres, ale liczna publiczność wskazana

Sportowiec przyznaje, że odczuwa stres przed zawodami, mimo że startował już wiele razy. Tu nie ma rutyny, każdy pokaz jest inny, dobór figur odmienny za każdym razem. Bywa tak, że czasami na scenie najzwyczajniej zapomni się układu i wtedy ważna jest umiejętność improwizacji. Szymon przyznaje, że w takich przypadkach trzeba zachować ciągłość pokazu i nie panikować. Łatwo mówić, ale to można wyćwiczyć, choć nie da się pozbyć stresu, który temu towarzyszy.

Po dekoracji w Gorzowie Wielkopolskim. Zdobył wicemistrzostwo Polski.

Taka gibkość wymaga ciągłego treningu i jest wynagradzana na zawodach.

To jego świat. Sceniczne światła, ścianka, publiczność, muzyka. Szymon świetnie się w tym czuje.

Inowrocław też będzie miło wspominany przez Szymona Papierowskiego.

Jest pomieszczenie z airtrackiem, jest też pokój z pucharami i medalami.

– Mnie najbardziej spina chwila przed wejściem na scenę, to końcowe odliczanie – mówi Szymon. – Okres przygotowań, podróż, szatnia, atmosfera zawodów mnie nie stresują, tyko te ostatnie sekundy przed wyjściem do jury i publiczności. Inni też mają podobnie, a mam wśród rywali sporo znajomych. Dużo sobie mówimy o własnych startach.

Szymona nie peszy duża publiczność, gdy sam znajduje się na scenie w centrum uwagi i jest oceniany za każdy najdrobniejszy element pokazu. Lubi być oglądany, choć nie ma w tym ani odrobiny pychy. W przypadku chłopaka z Zielonki publiczność go motywuje, pozwala się bardziej skupić.

Długa lista sukcesów

Szymon Papierowski może pochwalić się wieloma osiągnięciami w stosunkowo krótkim czasie. Wymieńmy tylko te, które zaowocowały miejscem na podium. W styczniu zeszłego roku w Brodnicy Szymon zajął pierwsze miejsce w eliminacjach do Mistrzostw Polski Fit Kids. Trzy miesiące później w Zblewie na Debiutach i Mistrzostwach Polski Fit Kids był drugi. W regularnych mistrzostwach kraju był trzeci.

Marzec 2025 roku to kolejny sukces – pierwsza lokata Ogólnopolskich Mistrzostw Acrodance

eprasa.pl 6ace5e2a84

w Cedrach Wielkich. W maju tego roku Szymon stanął na najwyższym stopniu podium podczas VII Turnieju o Złotą KokARTkę (pisownia oryginalna) w Bojanie. Szymon odniósł sukces także na Kujawach. Był drugi w Inowrocławiu na Ogólnopolskim Turnieju w Akrobatyce Sportowej „Akro i Sól". Jego ostatnie osiągnięcia to zdobycie Pucharu Polski Fit Kids w Skarszewach i wicemistrzostwo Polski w Gorzowie Wielkopolskim.

On tańczy, najbliżsi kibicują

Taniec jest jego hobby. Bywa, że czasami ćwiczy w domu własne układy, bo ma do tego warunki – latem dużą przestrzeń wokoło

Szydełkowanie to jego oryginalne hobby, dzięki któremu powstają takie minidzieła.

domu, zimą – wystarczająco dużo miejsca w pokoju i na airtracku. Szymon jest wdzięczny w tej mierze przede wszystkim rodzicom, którzy dbają o jego sportowy rozwój. Zapewniają logistykę, finanse, są całym sercem po stronie słusznej drogi, jak sami ją określają. Sportowiec nie czuje się przesadnie rozpieszczony, tylko wciąż nad sobą pracuje, bo dąży do perfekcji.

– Zawsze po zawodach jest coś do poprawy, nawet gdy jestem zadowolony z własnego występu – mówi Szymon. – Oglądam materiały video ze swoich startów i dostrzegam szczegóły do poprawek choćby w układzie części ciała. Mam też wgląd w listę punktowania i widzę, co było wyżej oceniane, co niżej. Przeglądam to z trenerami.

Szymon szczerze mówi, że fitness – akrobatyczny, sportowy, taneczny – daje mu równowagę ducha i ciała, przynosi radość, spełnienie. Wciąż ma tego mało i nawet w czterech ścianach domu rejestruje swoje występy. Sam tworzy układy, dobiera muzykę. Już teraz wie, że chce iść jak najdłużej tą drogą, w której będą mu towarzyszyć rodzice, starszy brat, najbliżsi.

– Chciałbym, by ta ścieżka sportowa była jak najdłuższa

W wolnej chwili, gdy się taka znajdzie, Szymon lubi tworzyć z szydełkiem w ręku.

i aby szli ze mną ci, których cenię – najbliżsi i trenerzy; to im zawdzięczam swoje sukcesy – kończy Szymon Papierowski.

Jarosław Kania, fot. (jk), ze zbiorów prywatnych

W domu jest mały airtrack. Daje możliwość trenowania we własnych czterech ścianach.

Równowaga ciała i ducha – to zdjęcie mówi wszystko na ten temat.

Tucholska Liga Siatkówki

Zmiana lidera po trzeciej kolejce

W czterech meczach tucholskiej ligi padły idealnie te same wyniki – zespoły pełniące funkcje gospodarza (choć to tylko formalność) przegrały z rywalami w trzech setach. Żadna z drużyn nie zyskała punktu za podjęcie walki i urwanie seta. W tabeli prowadzą siatkarze z Chojnic. Zaraz za nimi jest MLKS Tucholanka Tuchola.

Tucholska liga jest już po trzeciej kolejce. W roli sędziego Tomasz Mikulski.

Dyszel Team – Nowodworek 0:3 (20:25, 22:25, 19:25)

To był mecz błędów Dyszla, ponieważ tak wielu potknięć ten lubiany zespół nie notował chyba nigdy dotąd. Rywal to bezwzględnie wykorzystał i kontrolował przebieg meczu od pierwszej do ostatniej zagrywki. Drużyna z liceum nie miała problemu, by zakończyć mecz najszybciej, jak można, choć trzeba przyznać, że zawodnicy przegranego teamu ambicją nadrobili sporo strat, bo w żadnym secie nie było sportowego pogromu. MVP: **Piotr Kozłowski**.

Przyjaciele z Siatkówki Bysław – Chojnice Team 0:3 (16:25, 10:25, 11:25)

Jedynie w pierwszym secie bysławianie próbowali stawić opór przeciwnikom z pomorskiego, którzy ten mecz rozegrali z zaprezentowaniem swoich wielkich możliwości. W dwóch setach zawodnicy z Bysławia byli tłem dla świetnie dysponowanych chojniczan. MVP: **Szymon Borzych**.

KPP Tuchola – Technikum Leśne 0:3 (20:25, 18:25, 22:25)

Mundurowi w tym starciu podjęli walkę i w pewnym momencie pomyśleli, że przy zdwojonych obrotach na parkiecie można by urwać choćby seta leśnikom. Nic z tych rzeczy. Co prawda policjanci grali bez dwóch swoich podstawowych zawodników, ale nie zmienia to faktu, że TL był tego dnia monolitem. MVP: **Wojciech Stranc**.

Cekcyńskie Orły – Siatkówka Męska MLKS Tucholanka Tuchola 0:3 (22:25, 27:29, 18:25)

Ten mecz mógł mieć zupełnie inny przebieg, gdyby w drużynie z Cekcyna pojawił się bardziej pełny skład. Wiele Orłów nie dojechało do tucholskiej hali, ale mimo wszystko cekcynianie byli bliscy urwania seta, gdy jeden z nich zakończył się grą na przewagi. Również pierwszy set wyglądał na wyrównaną walkę. MVP: **Remigiusz Berent**.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Piłka nożna – klasa B

Dwa zwycięstwa na koniec piłkarskiej jesieni

Cis wygrał na wyjeździe, TKP u siebie, ale wicemistrzowskiego tytułu nie zdobył Myśliwiec Gostycyn. KS Żalno nie miał większych szans z silnym zespołem. Dwa zwycięstwa i dwie porażki – oto bilans ostatniej kolejki rundy jesiennej.

Myśliwiec Gostycyn – Fuks Wielowicz 2:4 (2:1)
Bramki: Kubiński (4,15)

Była chęć do gry, była walka, ale w pierwszej połowie to wystarczyło na strzelenie dwóch goli. Po przerwie Myśliwiec dał się zdominować przez rywala i popełnił sporo błędów, dlatego zszedł z murawy pokonany. To na pewno spore rozczarowanie po serii udanych meczów gostycynian. Myśliwiec rozegrał dwie różne połowy, jeśli mowa o stylu gry. Druga odsłona meczu jest do zapomnienia.

Grom II Więcbork – Cis Cekcyn 0:2 (0:1)
Kehn (36), Łepek (68)

Nie był to łatwy mecz dla Cisa, który trafił na wybiegany i wymagający, młody zespół z Więcborka. Nie było to też widowisko, w którym oglądano wiele groźnych sytuacji podbramkowych. Gospodarze stworzyli tylko jedną akcję sam na sam z bramkarzem, z kolei Cis wykorzystał to, co sam wypracował pod bramką rezerw Gromu.

TKP Tuchola – Tarpan Mrocza 2:1 (2:1)
Pychowski (25,39)

Mecz był żywiołowy tylko w pierwszej połowie, gdy padły wszystkie bramki, a piłkarze mieli motywację do gry. Czyste spotkanie określono nieoficjalnie jako mecz przyjaźni. Piersi wynik otworzyli goście po błędzie w ustawieniu obrony, zaś wyrównanie padło także po wpadce defensorów Tarpana. W drugiej połowie tempo spadło i na murawie niewiele się działo.

KS Żalno – Gwiazda Sypniewo 1:5 (0:4)
Straszewski (70)

Gospodarze nie byli w stanie sprostać sile przyjezdnych, którzy okazali się i lepsi, i skuteczniejsi od żalnian. Gwiazda dwa razy trafiła z rzutu karnego, z kolei sporo było dyskusji co do czerwonej kartki dla jednego z piłkarzy KS-u. Druga połowa, po roszadach trenerskich, była lepsza w wykonaniu miejscowej drużyny, ale tę poprawę udowodniono tylko jednym, honorowym trafieniem.

Pozostałe wyniki

Olimpia Wtelno – Łokietek Wierzchucin Królewski 1:6

LZS Wałdowo – Kamionka Kamień Krajeński 1:2

Tabela

1. LZS Wałdowo	11	27	49:13
2. Łokietek Wierzchucin Królewski	11	25	50:16
3. Gwiazda Sypniewo	11	24	42:16
4. Myśliwiec Gostycyn	11	24	33:22
5. Fuks Wielowicz	11	21	39:23
6. Kamionka Kamień Krajeński	11	21	27:14
7. Cis Cekcyn	11	18	33:32
8. Grom II Więcbork	11	13	30:37
9. Olimpia Wtelno	11	8	31:43
10. KS Żalno	11	7	10:41
11. TKP Tuchola	11	5	21:46
12. Tarpan Mrocza	11	0	8:70

Jarosław Kania

eprasa.pl 6ace5e2a84

Siatkówka – liga wojewódzka juniorek

Walka tucholanek w pierwszym secie. Joker mocniejszy

MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola – MUKS Joker Świecie 0:3 (23:25, 10:25, 12:25)

Tucholanka Europrojekt:
Partyka, Pipowska, Weltrowska, Atras, Lubińska, Fudala, Okonek, Sząszor, Sobocińska, Iwicka, Szumała, Diwan, Jastrzembska, Dąbrowska

Podwójnie siatkarska środa (5.11) to nie lada gratka dla fanów tej dyscypliny sportu. Ci mogli podziwiać nie tylko męską brać grającą w lokalnej lidze, bo przed tą rywalizacją miał miejsce mecz juniorek ligi wojewódzkiej. Dziewczęta stanęły naprzeciw mocnego zespołu i starały się podjąć walkę. Niestety mimo chęci i wsparcia z trybun mecz zakończył się dość szybko w trzech setach – na korzyść przyjezdnych siatkarek.

Zanim nastąpił pierwszy set, można było zauważyć **Emilię Wytrążek** reprezentującą jeszcze niedawno Tucholankę, a tym razem będącą zawodniczką ekipy znad Wisły. Tucholanka, dotąd grająca w stolicy Borów, rozpoczęła grę w Świeciu, tam też się uczy w szkole średniej. Jej rodzice byli na meczu i wspierali córkę, mając pewnie w jakiś sposób rozdarte podczas dopingu serce, bo z jednej strony tucholanki, z drugiej zespół ze Świecia z Emilią w składzie.

Pierwsze starcie spośród tylko trzech, jak się później okazało (w tylu zakończył się trwający nieco ponad godzinę mecz), było najbardziej emocjonujące i zacięte. Wystarczy spojrzeć na wynik, porównując go z dwoma pozostałymi w setach, by mieć jasność sytuacji. Początek, lekko przegapiony przez Borowiaczki, nie był porywający, bo punkty padały zbyt łatwo. Później jednak tucholanki skupiły się i doprowadziły do remisu 7:7. Toczyła się walka punkt za punkt, ale wkrótce gościnie uciekły na trzy oczka. Widać było jednak dużą motywację i sportowe zacięcie w gronie tucholanek. Potwierdziły to w tym secie. Oddzielny bój o zwycięstwo jednego bębna i dopingu nad drugim toczył się na trybunach. Dwa kluby kibica wspierały swoje ulubienice i hałas zapewne niósł się także poza murami tucholskiej hali sportowej.

Im bliżej było końca, tym bardziej – wydawało się – zwycięstwo będzie po stronie tego zespołu, który zachowa więcej zimnej krwi albo któremu będzie sprzyjało szczęście. Stan w końcówce na to wskazywał – 23:23. Dwie celne kiwki zadecydowały, że w tym secie zwyciężczyniami były dziewczęta ze Świecia.

Od lewej Maja Jastrzembska i Maja Partyka.

Ataki Dominiki Atras czasami przynosiły efekt punktowy.

Grała długo w Tucholance, przeniosła się do Świecia – Emilia Wytrążek.

Dominacja w każdym elemencie

Fatalnie rozpoczął się drugi set, w którym tucholanek w zasadzie jakby nie było pod siatką. Cała seria straconych punktów – aż ośmiu, to obraz nierównej walki, w której Joker był bezsprzecznie górą. Jednostronny przebieg seta wynikał z zupełnej dekoncentracji gospodyń i na nic się tu zdały przerwy w secie na życzenie trenera **Dariusza Wnękowicza**. W zespole tucholanek nie było bloku i odbioru zagrywki, w związku z tym nie można było precyzyjnie wystawić piłki do ataku. Po drugiej stronie siatki wszystko wychodziło doskonale. Siatkarki Jokera łatwo czytały grę tucholanek, zanim te wykonały ruch po swojej stronie, dlatego trudno było Borowiaczkom zdobywać punkty i zaskoczyć czymś rywalki. Proste błędy poskutkowały szybkim zakończeniem tego seta.

Zdecydowanie lepiej zagrały tucholanki w ostatniej odsłonie meczu, ale tylko w początkowej fazie. Przebłyski Tucholanki Europrojekt to kilka świetnych zagrań **Andżeliki Sobocińskiej** czy ataki **Dominiki Atras**. Była to jednak kropla w morzu potrzeb, gdyż Joker grał niezmiennie na wysokim poziomie sportowym, mając w swoich szeregach m.in. **Julię Figurę** – młodzieżową reprezentantkę Polski. Gościnie jeszcze przed zdobyciem dziesiątego punktu odskoczyły Borowiaczkom i przewagi nie oddały, trzymając do ostatniego punktu kontrolę nad przebiegiem gry. Joker Świecie był zdecydowanie lepszą drużyną.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Szachy

Dzień w szkole pod znakiem szachów

Królewska dyscyplina to sport, który już od jakiegoś czasu jest obecny w szkołach. W szachy gra coraz więcej ludzi, a ich zalety są nie do przecenienia. Rozwijają umysł, relaksują, odrywają do mediów, elektroniki. Taka idea przyświecała turniejowi zorganizowanemu w październiku w tucholskim ZSLiT.

„Polubić szachy – zostań mistrzem" – to hasło stanowiące główną nazwę rywalizacji szachowej już jest znane wielu miłośnikom tej gry i kibicom. Jesienny klimat szachów, choć z uśmiechem na ustach, poznali jakiś czas temu uczniowie szkół średnich i podstawowych z powiatu. Zebrali się oni w sali gimnastycznej Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w stolicy Borów, by zasiąść w swoich kategoriach przy szachownicach i sprawdzić własną formę. Szachowe święto trwało od rana aż do godzin popołudniowych.

– Dziś Starostwo Powiatowe w Tucholi zorganizowało nam wyjątkowy dzień, bo możemy w sposób dość niecodzienny spędzić dzień w sali gimnastycznej, gdzie nie słychać odgłosów typowej lekcji wuefu – mówi **Henryk Zielinski**, jeden z nauczycieli ZSLiT. – Cieszy fakt, że w turnieju wzięło udział wielu uczniów. Oby jak najwięcej takich spotkań.

W zmaganiach walczyli szachiści od ośmiolatków do osiemnastolatków. Najmłodsi stanowili jedną grupą, starsi – drugą. Zaplanowano grę na siedem rund. W przerwach między partiami można było skorzystać z przekąsek, był też obiad po zakończeniu rywalizacji.

Nagrody ufundowane przez współorganizatora – Fundację „Zagrajmy Raem" oraz Starostwo Powiatowe w Tucholi wręczali: **Anna Starszak** i **Sebastian Brzeziński** – wicedyrektorzy ZSLiT, **Waldemar Kierzkowski** – naczelnik Wydziału Edukacji, Zdrowia i Sportu Starostwa Powiatowego w Tucholi oraz **Andrzej Leśniak** z fundacji.

Część laureatów z nauczycielami i organizatorami zaraz po dekoracji. Ten skład to tzw. drużyna marzeń ZSLiT.

Zwycięzcy w swoich kategoriach

- D8 – Lena Talaśka
- C8 – Wojciech Bieliński
- D10 – Zuzanna Zielazna
- C10 – Julian Witkowski
- D14 – Maja Łepek
- C14 – Filip Łepek
- D18 – Lena Babińska
- C18 – Marek Napiontek

Jarosław Kania, fot. profil FB ZSLiT

eprasa.pl 6ace5e2a84

Piłka nożna – klasa okręgowa

Mistrzowska druga połowa i świetny układ w meczu rywali

Rawys CEO Raciąż – MUKS CWZS Bydgoszcz 6:1 (1:1). Bramki: Drewek (43, 81), Dominik Rybacki (56), Damian Rybacki (59, 84, 88)

Rawys CEO:
Lepak, Klessa (70 Remiszka), Narloch (82 Bucholc), Dominik Rybacki (85 O. Kokoladze), Stenwak, Drewek (82 Nalewaj), Damian Rybacki, Kerszk, Paprocki, G. Kokoladze, Froelke (46 Ostrowski)

Gdyby wziąć pod uwagę najbardziej jesienny z jesiennych meczów Rawysa CEO, byłby to własni ten z soboty (8 listopada). Coraz gęstsza mgła, szarość i wręcz depresyjna aura nie zdołały przezwyciężyć serc raciąskich kibiców, a te nie były na pewno radosne podczas pierwszej połowy.

Jakub Lepak pewnie łapie piłkę.

W starciu z nisko notowanym w tabeli MUKS-em raciążanie rozpoczęli z animuszem i strzelenie goli wydawało się kwestią czasu. Mimo kilku okazji bramki jednak nie padały, bo z minuty na minutę gra Borowiaków zaczęła się psuć. Tempo spadało, zgrania zaczęło brakować, zdarzały się straty piłki. Dodatkowo bydgoszczanie przyjęli taktykę blokowania własnej bramki całym zespołem, dlatego trzeba było akcje montować atakiem pozycyjnym, powoli, operując piłką na małej przestrzeni.

Niepozorna akcja gości po ponad kwadransie gry zakończyła się objęciem przez nich prowadzenia. Mecz był wyjątkowy ze względu na pech raciążan, jeśli chodzi o kierowane na bramkę rywala strzały. Aż cztery razy Borowiacy trafiali w słupek i ten fakt odnosi się też do drugiej połowy meczu. Dwie minuty przed końcem gol **Patryka Drewka** odmienił zły czas raciążan. **Guladi Kokoladze** mógł zdobyć bramkę kolejki, jeśli nie sezonu, gdyby jego przewrotka znalazła drogę do bramki. Piłka uderzyła w słupek.

Większą mgła, lepsza gra

Nie ma sensu szukać związku gry Rawysa CEO, o niebo lepszej niż w pierwszej połowie, z zapadającą szarością i mgłą śmiało wchodzącą na stadion, ale im bardziej było mglisto i ciemno, tym Rawys CEO bardziej grał efektownie i efektywnie. Kibice marzli przy kilku stopniach na termometrze, ale radość z racji padających często bramk pozwoliła zapomnieć o zimnie.

To był zupełnie inny zespół gospodarzy, niż przed przerwą.

Pozostałe wyniki
Zawisza II Bydgoszcz – Wisła Gruczno 2:1
Pomorzanin Toruń – Drwęca Golub-Dobrzyń 1:2
Legia Chełmża – Polonia Bydgoszcz 1:4
Chełminianka Chełmno – PAP Osielsko 0:5
Gryf Sicienko – Pomorzanin Serock 2:2
LKS Dąbrowa Chełmińska – Olimpia II Grudziądz 0:5

Patryk Drewek zbiera podziękowania od kibiców.

To, co nie działało, nagle zaskoczyło i z perfekcją funkcjonowało do końca. **Dominik Rybacki** i jego starszy brat **Damian** nie zawiedli i pokonali bramkarza znad Brdy. Nikt nie przejął się faktem, że rzut karny nie został skutecznie wykorzystany. Piłka znów trafiła w słupek, jakby wmontowano w niego magnes na futbolówkę. Trudno było znaleźć w grze raciążan słabe punkty – mówimy o drugiej połowie. Piłka chodziła od nogi do nogi jak po sznurku. Rawys CEO ustawił się wysoko i w oddaleniu od własnej bramki, dzięki czemu bydgoszczanie zostali zepchnięci do obrony. Snajperem okazał się Damian Rybacki, który trafił aż trzy razy, a w jednej z akcji pokazał swój kunszt, gdy ograł trzech obrońców i strzelił do pustej bramki.

Kolejka ligowa ułożyła się korzystnie dla Borowiaków nie tylko dzięki ich trzem punktom. Drugi w tabeli Pomorzanin przegrał u siebie z Drwęcą Golub-Dobrzyń i ma już pięć punktów straty do Rawysa CEO.

Tabela

1. Rawys CEO Raciąż	13	34	65:20
2. Pomorzanin Toruń	13	29	36:20
3. PAP Osielsko	13	25	41:16
4. Zawisza II Bydgoszcz	13	25	33:25
5. Polonia Bydgoszcz	13	22	35:34
6. Olimpia II Grudziądz	13	20	32:18
7. Wisła Gruczno	13	19	32:19
8. Pomorzanin Serock	13	19	31:30
9. Tucholanka Tuchola	13	18	32:28
10. LKS Dąbrowa Chełmińska	13	18	24:37
11. Drwęca Golub-Dobrzyń	13	15	21:31
12. Promień Kowalewo Pomorskie	13	14	20:38
13. Gryf Sicienko	13	13	21:37
14. Chełminianka Chełmno	13	10	21:43
15. MUKS CWZS Bydgoszcz	13	7	18:38
16. Legia Chełmża	13	7	16:44

Tekst i fot. Jarosław Kania

Piłka nożna – klasa okręgowa

Raz lepiej, raz gorzej

Promień Kowalewo Pomorskie – Tucholanka Tuchola 3:2 (1:1). Bramki: Galiński (16), Rydzkowski (73)

Tucholanka:
Wiśniewski, Rostankowski (75 Gerth), Materac, Wojnerowicz, Hinz, Galiński (82 Andrearczyk), Giłka, Nitka (65 Misiak), Krajna (46 Rydzkowski), Orzechowski, Reda

Na dużym, ale grząskim boisku w Kowalewie piłkarze z Tucholi zagrali mecz, w którym nie było ze strony Borowiaków fatalnych błędów, ale bywało, że zabrakło siły w ataku, ofensywnego nastawienia. Nie wystarczyła sama przewaga w posiadaniu piłki, jak było w kilku okresach tego spotkania. Pierwsze 20 minut meczu należało do przyjezdnych, którzy częściej przebywali na połowie gospodarzy i wywierali na nich nacisk, zmuszając do oddania inicjatywy tucholanom. Ten czas solidnej gry Borowiacy potwierdzili jednym trafieniem. **Mikołaj Galiński** dostał podanie idealnie w tempo, przechwycił piłkę i zszedł z nią do środka, po czym pewnym uderzeniem pokonał bramkarza z Kowalewa.

Gdyby tucholanie poszli za ciosem, mogłyby paść kolejne gole, jednak po otwarciu wyniku Borowiacy osłabili swoje tempo gry i pozwolili nieco rozwinąć skrzydła Promieniowi. Miejscowi zdołali wyrównać po półgodzinie. Był to gol po stałym fragmencie gry, kiedy do mocnego dośrodkowania nadbiegł pomocnik Promienia i uderzył nie do obrony. Przewaga zaczęła rosnąć po stronie kowalewian. Trafili raz z dystansu w poprzeczkę, ale poza tym nie stworzyli konkretnie zagrażającej tucholanom akcji, podobnie jak i druga strona.

Dwa rykoszety, trzy bramki, punkty dla gospodarzy

Sporo przypadkowości było w sytuacji zdobycia dwóch goli – po jednym dla każdej z drużyn. Wyjście miejscowych piłkarzy na prowadzenie było dość niecodzienne, choć takie rzeczy się zdarzają. Tucholanie ustawili się na polu karnym podczas jednej z akcji Promienia. Piłkarz tego teamu uderzył z dystansu. Gdy **Jan Wiśniewski** ruszył do obrony piłki w jeden z rogów bramki, ta trafiła na stopę jednego z obrońców i zmieniła tor zupełnie w przeciwległą stronę. Wyjście miejscowych na wynik 3:1 nie było już dziełem przypadku, tylko klasycznie zaplanowaną i przeprowadzoną akcją ofensywną.

W Tucholance trener **Arkadiusz Gostomski** przeprowadził zmiany, dzięki którym mecz nabrał rumieńców i tempa. **Jakub Misiak** i inni wprowadzeni na murawę wykazali się walecznością. Efekt bramkowy był jednak niewystarczający, ponieważ zabrakło jeszcze jednego celnego strzału, by wywieźć z Kowalewa choćby punkt. Co ciekawe, gol **Grzegorza Rydzkowskiego** to także uderzenie po rykoszecie, które trafiło do siatki. Zamknięta na swojej połowie drużyna potrafiła odeprzeć ataki tucholan. Trudno określić, czego zabrakło w teamie Borowiaków, że przegrali mecz. Tucholanka grała nierówno z okresami słabszej i lepszej gry, jednak na pewno nie zapisze tego spotkania do galerii tych pamiętnych meczów.

Jarosław Kania

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny), tel. kom. 505 166 687 (e-mail: piotr@tygodnik.pl)
Kamil Tajl, tel. kom. 781 770 703 (e-mail: kamil@tygodnik.pl)
Agata Wiśniewska, tel. kom. 781 770 702 (e-mail: agata@tygodnik.pl)
Anna Lipska, tel. kom. 452 541 700 (e-mail: anna@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.
Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, **tygodnik.pl**
Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);
współpracują: Halina Gut, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;
sekretariat, skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: biuro@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;
wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;
druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.
Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.
Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy.
Teksty artykułów, zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim.

Stowarzyszenie Gazet Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:
przedstawiciel na powiat tucholski:
Kamil Tajl, tel. kom. 503 140 734, (e-mail: reklama@tygodnik.pl)
redakcja: Krzysztof Janikowski, tel. kom. 515 149 391, (e-mail: biuro@tygodnik.pl)
Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00, a **reklamy i ogłoszenia ramkowe** do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA
Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscycie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.
Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:
- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.
- Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.
- posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;
- ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;
- podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscycie.
- Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

eprasa.pl 6ace5e2a84

„Serce się raduje”

Tłum tucholan uczcił Święto Niepodległości

– Muszę zacząć przemówienie inaczej niż zaplanowałem. Bo serce raduje się, widząc, że z roku na rok przybywa mieszkańców, uczestników Święta Niepodległości – z uśmiechem wygłosił starosta tucholski Andrzej Urbański. Słowa motywujące do patriotycznych zachowań mieszały się z ostrożnością i czujnością, którą budzić w nas musi sytuacja międzynarodowa oraz niepewność przed rozwojem konfliktu zbrojnego za wschodnią granicą.

Optymizmem napawała już ubiegłoroczna frekwencja mieszkańców Tucholi i okolic na Święcie Niepodległości, więc niedziwne, że organizatorzy z ramienia gminy Tuchola i powiatu tucholskiego wyrażali nadzieję na dobrą, rosnącą tendencję. We wtorek 11 listopada już o godz. 11:00 w kościele pw. Bożego Ciała nikt nie miał prawa czuć się rozczarowany liczbą uczestników lokalnych obchodów narodowego święta. Należy uczciwie przyznać, że dużą część przybyłych stanowiły delegacje albo okazała grupa harcerzy. Jednak już nawet podczas samej mszy, dzięki tucholanom, wyczerpały się miejsca siedzące w całej świątyni.

– Do wolności można się przyzwyczaić – zwracał uwagę podczas kazania ks. **Ireneusz Lehmann** wygłaszając apel, jakże często powtarzany, ale jednocześnie bardzo aktualny, zawierający ostrzeżenie: że wolność nie jest nam dana na zawsze. Słowa te w ostatnich dniach słyszeli wiele razy, podczas różnych akademii, uczniowie lokalnych szkół: od najmłodszych klas po ludzi wchodzących w dorosłe życie. We wtorek zostały podkreślone kilkukrotnie.

Nasze życie to nie bańka internetowa. Zachowujmy uwagę

– Muszę zacząć przemówienie inaczej niż zaplanowałem. Bo serce raduje się, widząc, że z roku na rok przybywa mieszkańców, uczestników Święta Niepodległości – przyznał z uśmiechem przy Pomniku Mauzoleum Pomordowanych w Rudzkim Moście tucholski starosta **Andrzej Urbański**, który wspólnie z burmistrzem **Tadeuszem Kowalskim** pełnił rolę gospodarza tucholskich obchodów. Urbański również przestrzegał przed utratą obywatelskiej uwagi, odnosząc się do wojny za wschodnią granicą, która przy pomocy różnego rodzaju prowokacji pośrednio wdziera się na teren Polski, np. poprzez wojskowe drony naruszające polską przestrzeń powietrzną. Starosta, mówiąc do tłumu zebranych, apelował, abyśmy nie żyli w internetowej bańce. A o bezpieczeństwie swoim i swojego kraju myśleli nie tylko przez czas krótkiej państwowej uroczystości, ale także podczas rozmów w rodzinnym gronie.

Przemarsz z biało-czerwonymi flagami i parasolami

11 listopada, w ramach uroczystości, tucholanie uczcili pamięć księdza i jednocześnie żołnierza oraz kapelana Wojska Polskiego Józefa Wryczy, którego pomnik zdobi teren przed kościołem Bożego Ciała. Mieszkańcy przemaszerowali, niosąc biało-czerwone barwy na flagach i... parasolach, ulicą Świecką przed pomnik, gdzie wspólnie odśpiewali Mazurka Dąbrowskiego i Rotę. Liczne delegacje złożyły pod pomnikiem kwiaty: od władz i instytucji samorządowych, po szkoły, organizacje i stowarzyszenia. Uroczystość wzbogaciły: grą Orkiestra Dęta OSP Bysław i śpiewam chór Camerata.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Reklama

ISSN 1234-6314
46

eprasa.pl 6ace5e2a84